

สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วิทยานิพนธ์ งานวิจัย

Ms 198591

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op

นางสาวพิมพ์พร วิกัษบุตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2563

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เรื่อง : การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม เรื่องพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op

ผู้วิจัย : นางสาวพิมพ์พร วิทักษบุตร

ได้รับอนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมศึกษา

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรณคำ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาท เนืองเฉลิม)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ชนะชัย อวนวัง)

ว่าที่ร้อยตรี

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรัญ ชูกระเดื่อง)

ชื่อเรื่อง : การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op

ผู้วิจัย : นางสาวพิมพ์พร วิทักษบุตร

ปริญญา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมศึกษา)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรุณ ชูยกระเดื่อง

ปีการศึกษา : 2563

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ จำนวน 17 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้สาระประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย จำนวน 10 แผน (2) แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (3) แบบบันทึกอนุทิน (4) แบบสัมภาษณ์นักเรียน และ (5) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหาประกอบการบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่า ในวงรอบที่ 1 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ ผ่าน มี 6 คน และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับไม่ผ่าน มี 11 คน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่อยู่ในระดับพฤติกรรมดี มี 12 คน และอยู่ในระดับพฤติกรรมพอใช้ มี 5 คน ในวงรอบที่ 2 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับผ่าน มี 17 คน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนอยู่ในระดับพฤติกรรมดี มี 17 คน

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม, การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co - op Co - op

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : The Development of Achievement and Group Behavior in the Development of the Sukhothai Kingdom of Matthayomsuksa 1 Students at Ban Nongno E - Dam school By Co-operative learning techniques

Author : Miss Phimphon Withaksabut

Degree : Master of Education (Social Studies)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors : Assistant Professor Acting Sub. Lt. Dr.Arun Suikraduang

Year : 2020

ABSTRACT

The objective of this research study was to develop academic achievement and develop group behavior by cooperative learning of Co-op Co-op techniques of mathayomsuksa 1 students in Ban Nong No E-Dam school, Muang district, Maha Sara kham Province. This research is the action research. The target group are 17 students of Mathayomsuksa 1 at Ban Nongno E-Dam school, the second semester of academic year 2562. The research instruments were composed of (1) plan to learn the history of the development of the Sukhothai Kingdom 10 plans, (2) behavioral group assessment form, (3) Journal form, (4) Student interview form, and (5) learning achievement test. The quantitative data analysis uses the mean, percentage, and standard deviation. The qualitative data analysis used content analysis for lecture.

The results of the research found that. In the 1st cycle, there were 6 students with achievement levels and there were 11 students with no achievement scores, compared to 70% of the group's group behavior behaviors. At the good behavior level, there are 12 people and at the level of There were 5 behaviors in the second cycle. There were 17 students in the 2nd level of achievement, compared with 70% of the group's criteria and 17 of the group's group behaviors were good.

Keywords : Academic achievement, Group work behavior, Cooperative learning of Co-op Co-op technique.

Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธ เนืองเฉลิม ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ อาจารย์ ดร.ชนะชัยอวนวิ้ง กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรัญ ชูกระเดื่อง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำแนะนำ อันเป็นประโยชน์ ให้คำปรึกษา และคำชี้แนะ ดูแลด้วยความเมตตา ห่วงใยอย่างสม่ำเสมอ จนวิทยานิพนธ์ เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณนางชุลีพร พินิจพล นางมณี ชิมกระโทก นางวราภรณ์ ไสโสภณ นายฉัตรชัย วิทักษบุตร นายสวัสดิ์ จันทมนตรี ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ กรุณาเสียสละเวลาตรวจสอบ ความถูกต้องของเครื่องมือ ตลอดจนให้คำแนะนำ ปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ จนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมช่วยเหลือแนะนำ รวมถึงเจ้าของเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง ที่ผู้วิจัยได้นำมาประกอบอ้างอิงในการวิจัย

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแต่บิดา มารดา บุรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน สิ่งใดอันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม และเปิดโอกาส ต่อผู้ต้องการศึกษาค้นคว้าเป็นความรู้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นวิทยาทานแก่ทุกท่าน

นางสาวพิมพ์พร วิทักษบุตร

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ค
ABSTRACT	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญรูปภาพ	ฌ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	4
1.3 ขอบเขตการวิจัย	5
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ	6
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	7
2.1 สาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ...	7
2.2 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	10
2.3 การวิจัยเชิงปฏิบัติการ	15
2.4 การเรียนรู้แบบร่วมมือ	20
2.5 เทคนิค Co-op Co-op	31
2.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	33
2.7 บริบทโรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ	36
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย	44
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
3.1 กลุ่มเป้าหมาย	45
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
3.3 การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ	46
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	54

หัวเรื่อง	หน้า
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	56
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	56
บทที่ 4 ผลการวิจัย	59
4.1 ผลการปฏิบัติการในวงรอบที่ 1	59
4.2 ผลการปฏิบัติการในวงรอบที่ 2	65
4.3 สรุปผลการปฏิบัติการ	70
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	71
5.1 สรุป	71
5.2 อภิปรายผล	72
5.3 ข้อเสนอแนะ	73
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	79
ภาคผนวก ก เครื่องมือวิจัย.....	80
ภาคผนวก ข ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	94
ภาคผนวก ค แบบประเมินความเหมาะสมของแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย และคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ	97
ภาคผนวก ง คะแนนประเมินความสอดคล้อง ของข้อสอบกับจุดประสงค์ของ ผู้เชี่ยวชาญ	102
ภาคผนวก จ แบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง พัฒนาการ ของอาณาจักรสุโขทัย และคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ต่อแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op	105
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์	113
ประวัติผู้วิจัย	118

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ความแตกต่างของการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเรียนรู้แบบดั้งเดิม	24
2.2 การจัดการศึกษาตามโครงการ โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	38
3.1 ความสัมพันธ์ของสาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์ เวลาที่ใช้สอนโดยจำแนกตาม สาระการเรียนรู้ เรื่องพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	46
3.2 เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	51
3.3 วิเคราะห์เนื้อหา และจำนวนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย	53
4.1 คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (วงรอบที่ 1)	61
4.2 คะแนนประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (วงรอบที่ 1)	63
4.3 ปัญหาจากการปฏิบัติการในวงรอบที่ 1	65
4.4 คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (วงรอบที่ 2)	66
4.5 คะแนนประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (วงรอบที่ 2)	68

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	44

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2573 (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบัน รวมทั้งผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียน และความต้องการกำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ประกอบกับแรงกดดันจากภายในประเทศ จาก การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่ส่งผลให้ประเทศเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในอนาคต อันใกล้การติดกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ทศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และ พฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ที่ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายและเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว รวมทั้งระบบการศึกษาที่ยัง มีปัญหาหลายประการ นับตั้งแต่ปัญหาคุณภาพของคนไทยทุกช่วงวัย ปัญหาคุณภาพและมาตรฐาน การจัดการศึกษาในทุกกระดับ จุดอ่อนของระบบการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีและการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ยังไม่เหมาะสม ขาดความ คล่องตัว ยังมีความเหลื่อมล้ำในด้านโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งปัญหา ด้านคุณธรรม จริยธรรม และการขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะของคนไทยส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ที่ต้องปรับเปลี่ยน ให้สนองและรองรับความท้าทายดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักของการขับเคลื่อนประเทศ ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่ กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) และกรอบทิศทาง ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) เพื่อให้สามารถนำพา ประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนในอีก 20 ปีข้างหน้า

วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย เป้าหมาย ตัวชี้วัด และยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติจาก แนวคิดการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ไว้ดังนี้ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข

สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ (1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ (3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และ คุณธรรม จริยธรรม รู้รัก สามัคคี และร่วมมือผืนิกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ (4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายใน การจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติได้วางเป้าหมายไว้ 2 ด้าน คือ เป้าหมาย ด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 (3Rs 8Cs) ประกอบด้วยทักษะและคุณลักษณะต่อไปนี้ 3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetics) 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิด อย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะ ด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural Understanding) ทักษะความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและ ภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และ การรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะ การเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นกำลัง ของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็น พลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาการประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อถือว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดจุดมุ่งหมาย ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในข้อที่ 1 ว่า มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตน ตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือหรือยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ข้อที่ 2 มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสารการคิดการแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต ข้อที่ 3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย ข้อที่ 4

มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลกยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และข้อที่ 5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.4)

ความสามารถในการทำงานกลุ่ม เป็นการแสดงออกและความสามารถของบุคคลในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีกำหนดจุดมุ่งหมายเดียวกัน มีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม มีการให้ความช่วยเหลือกันมีการเคารพกติกาของกลุ่มมีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เพื่อปฏิบัติกิจกรรมให้สำเร็จ บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้นการทำงานเป็นกลุ่มจึงเป็นอีกหนึ่งคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 สำหรับเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสงบสุข เป็นการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์อีกด้วย เพราะทุกคนต้องการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น ต้องการพึ่งพาอาศัย และทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ (ณัฐพันธ์ เขจรนันท์ และคณะ, 2546, น.13) กล่าวว่า ธรรมชาติของมนุษย์ใช้เวลาส่วนใหญ่สัมพันธ์อยู่กับกลุ่มต่าง ๆ อยู่เสมอ เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคม มีชีวิตอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ต้องพึ่งพาอาศัยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อการดำรงชีวิต และการทำงานต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามที่ต้องการ การทำงานเป็นกลุ่มจึงช่วยให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทำให้สังคมเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว อิทธิพลของกลุ่มที่มีต่อตัวบุคคลนั้น สามารถสร้างทัศนคติให้สมาชิกคล้อยตามได้ จึงเกิดเป็นการทำงานแบบประชาธิปไตย สร้างความสามัคคี และสร้างพลังในการต่อกรในเรื่องต่าง ๆ ได้

สภาพปัญหาที่พบในนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 17 คน พบว่า เมื่อมีการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่ม มีนักเรียนบางส่วนไม่มีส่วนร่วมในการทำงาน ทำให้เกิดการแยกตัวออกจากเพื่อน ไม่ให้ความสนใจกับการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน ไม่ให้ความร่วมมือเมื่อมีการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่ม เมื่อมีการแบ่งบทบาท หน้าที่กันภายในกลุ่ม นักเรียนบางส่วนไม่ให้ความสนใจกับบทบาทที่ตนเองได้รับภายในกลุ่ม รวมทั้งไม่รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนภายในกลุ่ม รบกวนสมาธิเพื่อนในห้องเรียนนักเรียนบางส่วนนี้ที่มีพฤติกรรมไม่ทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อน เมื่อถึงเวลาที่ครูผู้สอนสั่งงานกลุ่มแล้วจะไม่สนใจที่จะเข้าร่วมกลุ่มที่มีการจัดไว้จะไม่สนใจว่าในการแบ่งกลุ่มนี้ครูผู้สอนให้ทำกิจกรรมการเรียนใด เนื้อหาเกี่ยวกับอะไร ชวนเพื่อนคุยเสียงดังรบกวนสมาธิคนอื่นในห้อง ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มนี้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ ต่ำกว่าร้อยละ 70 เป็นนักเรียนกลุ่มอ่อน (โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ, 2561) ซึ่งแตกต่างจากนักเรียนที่สามารถทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้ จะมีความกระตือรือร้นในกิจกรรมที่ครูผู้สอนให้ทำ มีการเสนอความคิดเห็น กำหนดขั้นตอนการทำงานเป็นสนุกสนานกับกิจกรรมที่ครูผู้สอนได้เตรียมไว้ทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่สอนในชั่วโมงนั้น ๆ ได้ดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้ทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อน

ทำให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มนี้สูง เป็นนักเรียนกลุ่มเก่ง ซึ่งเมื่อสรุปเนื้อหาบทเรียนนักเรียนกลุ่มอ่อน จะไม่มีความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียน และไม่สามารถตอบคำถามได้ตามความคําหมายของครูผู้สอนที่คําใด ซึ่งนักเรียนทั้งสองกลุ่มนี้ไม่มีการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในช่วงเวลานั้น ๆ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และเล็งเห็นความสำคัญของการรับผิดชอบร่วมกันในกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่มในการเรียนแต่ละชั่วโมง ถือเป็นความสำเร็จของสมาชิกในกลุ่มทุกคนที่จะได้รับร่วมกัน นักเรียนเก่งช่วยเหลือนักเรียนอ่อน ซึ่งอาจจะทำให้นักเรียนกลุ่มอ่อน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับคุณสมบัติของคนในศตวรรษที่ 21 คือความสามารถในการใช้ชีวิตเป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม รวมถึงการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่นจึงต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการทำงานแบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op ซึ่งมีจุดเด่น คือ เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดประเด็นที่จะศึกษาร่วมกัน ผู้เรียนทุกคนมีบทบาทหน้าที่ของตนเอง ก่อให้เกิดพฤติกรรม ความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่มที่ดียิ่งขึ้น

จากข้อมูลและปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ อำเภอมะนัง จังหวัดมหาสารคาม โดยจะใช้รูปแบบการปฏิบัติการในชั้นเรียน ซึ่งเป็นรูปแบบวิจัยที่แก้ปัญหาในชั้นเรียน เพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติการนำไปสู่การแก้ไขหรือพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ รูปแบบการเรียนดังกล่าวยังสอดคล้องกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพราะฉะนั้นผู้เรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิค Co-op Co-op จะเกิดพฤติกรรมการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดียิ่งขึ้น และมีประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้สอนในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ที่เรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ อำเภอมะนัง จังหวัดมหาสารคาม

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ อำเภอมือง จังหวัดมหาสารคาม เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 17 คน

1.3.2 ขอบเขตเนื้อหา

วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 10 แผนการจัดการเรียนรู้ แบ่งเป็นสองวงรอบ วงรอบที่ 1 แผน 1-5 จำนวน 5 ชั่วโมง วงรอบที่ 2 แผน 6-10 จำนวน 5 ชั่วโมง

1.3.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

“ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน” หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่เกิดจากการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนบรรลุ จุดประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นความรู้ความเข้าใจและความสามารถของนักเรียนที่บรรลุตามจุดประสงค์ การเรียนรู้ในบทเรียนวัดโดยใช้เครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป

“พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม” หมายถึง การแสดงออกและความสามารถของบุคคลในการปฏิบัติ กิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมายเดียวกัน มีปฏิสัมพันธ์ ภายในกลุ่ม มีการให้ความช่วยเหลือกันมีการเคารพกติกาของกลุ่มมีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เพื่อปฏิบัติกิจกรรมให้สำเร็จ บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

“การเรียนรู้แบบร่วมมือ” หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียน ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยทั่วไปมีสมาชิกกลุ่มละ 4 คน สมาชิกกลุ่มมีความสามารถในการเรียน ต่างกัน สมาชิกในกลุ่มร่วมกันรับผิดชอบงานตามที่ได้รับมอบหมายช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้ กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

“การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op” หมายถึง วิธีการที่ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางสังคม วิธีการหนึ่ง ฝึกการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นอย่างแท้จริง ฝึกความรับผิดชอบ ฝึกความเป็นผู้นำ และ ผู้ตามกลุ่มที่ดี เพื่อการทำงานร่วมกับผู้อื่นให้ประสบผลสำเร็จ โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

1. กำหนดขอบข่ายประเด็นหรือเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่จะให้ผู้เรียนได้ศึกษา
2. ผู้เรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อกำหนดประเด็นหรือหัวข้อที่จะศึกษา
3. กำหนดกลุ่มย่อยโดยให้สมาชิกกลุ่มมีความสามารถคละกัน

4. แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อที่จะศึกษา
5. สมาชิกในกลุ่ม ช่วยกันกำหนดหัวข้อย่อย แล้วแบ่งหน้าที่รับผิดชอบโดยให้สมาชิกแต่ละคนเลือกศึกษาหัวข้อย่อยคนละ 1 หัวข้อ
6. สมาชิกนำผลงานมารวมกันเป็นงานกลุ่มอาจมีการอ่านทบทวนให้ผลงานกลุ่มที่ทำร่วมกัน มีความสละสลวยต่อเนื่องเตรียมผู้ที่จะนำเสนอผลงานกลุ่มนำผลงานกลุ่มเสนอต่อชั้นเรียนทุกกลุ่ม ช่วยกันประเมินผล โดยประเมินทั้งกระบวนการทำงานกลุ่มและผลงานกลุ่ม

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.5.1 นักเรียนได้รับการพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op

1.5.2 เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op มาบูรณาการในการพัฒนาพฤติกรรมผู้เรียนในชั้นเรียนได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่มเรื่องพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. สารระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

3. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

4. การเรียนรู้แบบร่วมมือ

5. เทคนิค Co-op Co-op

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

7. บริบทโรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

9. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 สารระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่างและมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ และสังคมโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น.132) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม

เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยได้กำหนดสาระต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

2.1.1 สาระสำคัญ

ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญของการเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปณิธานค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิหน้าที่ เสรีภาพการดำเนินชีวิตอย่างสันติสุข ในสังคมไทยและสังคมโลก

เศรษฐศาสตร์การผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ประวัติศาสตร์ เวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีต บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในอดีต ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก

ภูมิศาสตร์ ลักษณะของโลกทางกายภาพ แหล่งทรัพยากร และภูมิอากาศของประเทศไทย และภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก การใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ความสัมพันธ์กันของสิ่งต่าง ๆ ในระบบธรรมชาติ ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น การนำเสนอข้อมูลภูมิสารสนเทศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 133)

2.1.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หลักสูตรสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดสาระการเรียนรู้ไว้ 5 สาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ 11 มาตรฐาน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 2-3)

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม

มาตรฐาน ส1.1 รู้และเข้าใจประวัติความสำคัญศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส1.2 เข้าใจ ตระหนัก และปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบันยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจ และสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส 3.2 เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลก และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกันใช้แผนที่ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหาวิเคราะห์และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 6)

2.2 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

พฤติกรรมกลุ่มเป็นสิ่งที่มนุษย์ไม่อาจหลีกเลี่ยงที่จะต้องพบปะ พูดคุย สื่อสารกับผู้อื่นอยู่เสมอ ด้วยเหตุนี้การจัดการเรียนการสอนจะเน้นให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น อยู่ร่วมกับผู้อื่นจึงเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นที่ครูผู้สอนจะนำมาพัฒนาผู้เรียนให้เกิดพฤติกรรมการทำงานอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคมได้ อยู่ดี มีความสุข

2.2.1 ความหมายของการทำงานกลุ่ม

ทิตนา แคมมณี (2550, น. 10) ได้ให้ความหมายของการทำงานกลุ่มไว้ว่า การที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมกันทำงาน โดยมีเป้าหมายร่วมกันและทุกคนมีบทบาทหน้าที่ในการช่วยดำเนินงานของกลุ่ม มีการติดต่อสื่อสารประสานงาน และตัดสินใจร่วมกัน เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

เพลินจิตร์ โพธิ์กระจ่าง (2554, น. 19) ได้ให้ความหมายของการทำงานกลุ่มไว้ว่า หมายถึง ความสามารถและความชำนาญของบุคคลในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ จนนำไปสู่ผลสำเร็จของงาน ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยผู้ร่วมกลุ่มหรือสมาชิกในกลุ่มทุกคนต่างรู้หน้าที่ บทบาทของตน และกระบวนการทำงานเป็นอย่างดี

ธีระวัฒน์ หัสโก (2558, น.7) ได้ให้ความหมายของการทำงานกลุ่มไว้ว่า การแสดงออกขณะปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม โดยการให้ความร่วมมือในการทำงาน ความตั้งใจในการทำงาน มีการปฏิบัติตามขั้นตอน มีการให้ความช่วยเหลือกัน มีการเคารพกติกาของกลุ่ม มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การทำงานร่วมกันของกลุ่มคนที่มีจุดมุ่งหมายเดียวกันจนสำเร็จ ร่วมแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นอย่างมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ประเมินโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่มการทำงานกลุ่ม แบบประเมิน 3 ระดับ ซึ่งแบ่งหัวข้อการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

1. มีการปฏิบัติตามขั้นตอน
2. มีการให้ความช่วยเหลือกัน
3. มีการเคารพกติกาของกลุ่ม
4. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

5. แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม
6. มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
7. ร่วมมือกันทำงานจนสำเร็จ

พีรพงศ์ เพชรภักดี (2560, น.5) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมกลุ่มไว้ว่า หมายถึง กระบวนการที่เกิดขึ้นจากบุคคล 4-6 คนเข้ามารวมตัวมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันและกัน มีความคิดแปลก ที่สร้างสรรค์ ที่ช่วยในการแก้ปัญหาพร้อมกันให้บรรลุเป้าหมายหรือบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

วชิระ อุดมรัตน์ (2560, น.9) ได้ให้ความหมายของการทำงานกลุ่มไว้ว่า การแสดง พฤติกรรมของนักเรียนในขณะปฏิบัติกิจกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม โดยสมาชิกทุกคนภายในกลุ่มมีบทบาท และหน้าที่ เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งมีความตั้งใจในการทำงานให้เป็นทีม โดยเคารพกติกาของสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งจะนำพากลุ่ม ให้ไปสู่เป้าหมายและความสำเร็จด้วยกัน

นัฐญา สุวรรณท้าว (2561, น. 12) ได้ให้ความหมายของการทำงานกลุ่มไว้ว่า หมายถึง การแสดงออก ร่วมกันในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมายเดียวกัน มีความสามัคคี มีความสัมพันธ์ไม่ตรีต่อกัน มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน แก้ปัญหาเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้ เห็นประโยชน์ของการทำงานร่วมกันเพื่อให้ผลงานมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การทำงานกลุ่ม เป็นการแสดงออกและความสามารถ ของบุคคลในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย เดียวกัน มีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม มีการให้ความช่วยเหลือกัน มีการเคารพกติกาของกลุ่ม มีความเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี เพื่อปฏิบัติกิจกรรมให้สำเร็จ บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

2.2.2 หลักการ และแนวคิดเกี่ยวกับการทำงานกลุ่ม

การทำงานกลุ่มควรคำนึงถึงหลักการที่สำคัญดังต่อไปนี้

2.2.2.1 การนำศักยภาพของแต่ละคนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงานกลุ่ม

2.2.2.2 การมีส่วนร่วมในกระบวนการกลุ่ม ซึ่งมี 3 ด้าน คือ

- 1) ร่วมใจ (Heart) ได้แก่ การที่นักเรียนมีความรู้สึกตั้งใจ เต็มใจ มุ่งมั่นในการ ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในกระบวนการเรียนรู้ หรือการทำงานกลุ่ม
- 2) ร่วมคิด (Head) การที่นักเรียนมีแนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ในกิจกรรม กระบวนการเรียนรู้ หรือการทำงานกลุ่ม มีการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และสรุปสิ่งที่เรียนด้วยตนเอง
- 3) ร่วมมือ (Hand) ได้แก่ การที่นักเรียนลงมือปฏิบัติ หรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง หรือมีการอภิปราย การแสดงความคิดเห็นของตนเองให้สมาชิกในกลุ่มได้รับรู้

2.2.3 องค์ประกอบของการทำงานกลุ่ม

ทิสนา แชมมณี (2550, น. 12-13) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการทำงานกลุ่มไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. ผู้นำกลุ่ม เป็นบุคคลที่สำคัญมากในการดำเนินการของกลุ่ม เพราะเป็นแกนกลางที่สำคัญที่เป็นฟันเฟืองในการช่วยให้กลุ่มดำเนินงาน หากกลุ่มใดมีคุณสมบัติที่ดี เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง และมีทักษะการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ก็นับว่ากลุ่มนั้นมีแนวโน้มที่จะประสบผลสำเร็จสูง โดยเฉพาะหากมีผู้นำที่มีลักษณะดี มีภาวะผู้นำ กลุ่มนั้นย่อมบรรลุเป้าหมายได้อย่างราบรื่นรวดเร็ว

2. บทบาทสมาชิกกลุ่มในการทำงานกลุ่ม หากกลุ่มมีผู้นำที่ดีถึงแม้จะดีเพียงใด แต่หากสมาชิกในกลุ่ม ขาดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และไม่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกที่ดี กลุ่มนั้นจะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จยาก เพราะการทำงานกลุ่มต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ร่วมงานทุกคนเป็นสำคัญ จึงจะทำให้กลุ่มบรรลุเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว

3. การทำงานกลุ่มใดก็ตาม หากมีผู้นำที่ดีมีสมาชิกที่เข้าใจและช่วยเหลือกลุ่มตามบทบาทหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่แล้ว กลุ่มนั้นจะมีแนวโน้มบรรลุเป้าหมายได้ดี อย่างไรก็ตาม แม้คนในกลุ่มจะดีสักเพียงใดแต่กระบวนการทำงานไม่เหมาะสม ผลงานกลุ่มก็อาจจะไม่ดีเท่าที่ควร ดังตัวอย่างที่เห็นกันทั่วไป เช่น กลุ่มที่ทำงานโดยขาดการวางแผนร่วมกัน ความไม่เข้าใจในแผนงาน และขั้นตอนการดำเนินงาน อาจเป็นสาเหตุให้การดำเนินงานของสมาชิกเป็นไปคนละทิศทางเป็นปัญหาต่อความสำเร็จของกลุ่ม อีกประการหนึ่งคือกระบวนการทำงานไม่ดีพอ อาจก่อให้เกิดปัญหาระหว่างสมาชิกในกลุ่มขึ้นมาอาจทำให้เกิดความแตกแยกกันได้กระบวนการทำงานกลุ่มจึงนับเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการทำงานร่วมกันกลุ่มใดมีความเข้าใจในกระบวนการทำงานที่ดีและปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมกลุ่มนั้นมักประสบผลสำเร็จในการทำงาน

สุนันทา เลานันท์ (2551, น. 138) กล่าวว่า การสร้างทีมงานขึ้นมาเป็นเรื่องที่ง่ายถ้าเราไม่คำนึงถึงผลของการปฏิบัติงานของทีมงาน เพราะทีมงานเป็นเรื่องของการทำงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แต่สิ่งหนึ่งที่เป็นปัญหาในการพัฒนาทีมงานโดยทั่วไป และการบริหารโครงการ ก็คือ ผู้ร่วมงานในทีมงานแต่ละทีมจะทำงานเพียงตามที่ได้รับคำสั่งมาเท่านั้น หรือทำไปเพียงเพื่อให้รู้สึกว่ามีทีมงานเท่านั้น ปัญหาดังกล่าวทำให้การสร้างทีมงานไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง และการที่จะสร้างทีมงานให้เกิดประโยชน์ในการบริหารโครงการอย่างแท้จริง จำเป็นที่ต้องมีองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของการทำงานเป็นทีมมีดังนี้ คือ

1. ต้องประกอบไปด้วยบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป
2. บุคคลในกลุ่มต้องมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน
3. บุคคลในกลุ่มต้องสัมพันธ์ต่อกันอย่างมีแบบแผน
4. บุคคลในกลุ่มต้องพึ่งพากันในการปฏิบัติงาน

5. บุคคลในกลุ่มถือว่าตนเองเป็นสมาชิกของทีมงาน
6. บุคคลในกลุ่มมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายเดียวกัน
7. บุคคลในกลุ่มคิดว่าการทำงานร่วมกันช่วยให้งานสำเร็จ
8. บุคคลในกลุ่มมีความสมัครใจที่จะทำงานร่วมกัน
9. บุคคลในกลุ่มมีความเพลิดเพลินที่จะทำงานและผลิตผลงานคุณภาพสูง
10. บุคคลในกลุ่มพร้อมที่จะเผชิญปัญหาาร่วมกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการทำงานกลุ่ม ประกอบด้วยบุคคล ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมกันทำงาน โดยมีวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายเดียวกัน จะต้องมีผู้นำที่ดีในการดำเนินงานของกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มรู้บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของตนเอง มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีภายในกลุ่ม ร่วมกันทำงานเพื่อบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ด้วยความราบรื่น

2.2.4 รูปแบบการทำงานเป็นกลุ่ม

รูปแบบของการทำงานเป็นกลุ่มมีลักษณะอยู่ 3 ประการ คือ

2.2.4.1 กลุ่มผู้สั่งการ (Command Group) หมายถึง กลุ่มที่ประกอบด้วยผู้จัดการและผู้บริหารระดับหัวหน้า กับผู้ที่ทำหน้าที่รองลงมา มารวมกันเป็นกลุ่มทำหน้าที่สั่งงานต่าง ๆ บางทีอาจจะเรียกกลุ่มทำงานชนิดนี้ว่า กองบัญชาการ คณะกรรมการอำนวยการ สภา หรือชื่ออื่น ๆ ตามเห็นสมควร

2.2.4.2 คณะกรรมการ (Committee or Task Force) บางครั้งเรียกว่า คณะทำงานกลุ่ม ตั้งขึ้นเพื่อทำกิจกรรมบางอย่างเฉพาะบางครั้งบางคราว บางทีเรียกว่าคณะกรรมการเฉพาะกิจ เมื่อภารกิจบรรลุเป้าหมายกลุ่มก็สลายตัวไป

2.2.4.3 กลุ่มอรูปนัย (Informal Group) หรือกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ บางครั้งเกิดขึ้นในองค์กร ไม่ว่าจะมีความจำเป็นในเชิงบริหารหรือไม่ก็ตาม เช่น กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มนักสะสมต่าง ๆ เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า กลุ่มผู้สั่งการ และคณะกรรมการ คือ กลุ่มที่เป็นทางการ เพราะมีการบริหารกลุ่มที่มีการกำหนดสมาชิกภาพ และทิศทางในการปฏิบัติงาน มีเป้าหมายของงาน แต่กลุ่มแบบไม่เป็นทางการนั้น เป็นกลุ่มที่เกิดขึ้นโดยปราศจากกระบวนการดำเนินงาน และระบบควบคุมต่าง ๆ มีการเกิดขึ้นคงอยู่ สลายไปตามงานที่ต้องการ จำกัดหรือกำหนดเวลาแน่นอนไม่ได้

2.2.5 ทฤษฎีการทำงานกลุ่ม

ทิตนา แคมมณี (2550, น. 14) ได้เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับกลุ่มสัมพันธ์ ทฤษฎีนี้จะมุ่งศึกษาเพื่อหาความรู้ ที่จะนำไปปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของคนที่จะเป็นประโยชน์ในการสร้างเสริมความสัมพันธ์ และปรับปรุงการทำงานของกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ เนื้อหาของทฤษฎีนี้จึงมุ่งเน้น ศึกษาเรื่องราวธรรมชาติของคน พฤติกรรม ลักษณะการร่วมกลุ่ม

ทฤษฎีเกี่ยวกับกลุ่มสัมพันธ์ทฤษฎีนี้มุ่งศึกษาเพื่อหาความรู้ที่จะนำไปปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และพฤติกรรมของคน อันจะเป็นประโยชน์ในด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์ และปรับปรุงการทำงานกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ เนื้อหาของทฤษฎีนี้จึงมุ่งศึกษาเรื่องราวธรรมชาติของคน พฤติกรรมของคน ธรรมชาติของกลุ่ม ลักษณะของการรวมตัวของกลุ่ม องค์ประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญของกลุ่ม กระบวนการกลุ่ม เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าทฤษฎีการทำงานกลุ่มเป็นทฤษฎีที่มุ่งศึกษาเพื่อหาความรู้ที่จะนำไปปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของคนที่จะเป็นประโยชน์ในการสร้างเสริมความสัมพันธ์ และปรับปรุงการทำงานของกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ การลงทุนของสมาชิก สื่อสารของการลงทุน และสัมฤทธิ์ผลของกลุ่ม

2.2.6 การพัฒนาพฤติกรรมกลุ่ม

การพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม เป็นวิธีที่สำคัญในการให้เกิดพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม ที่ถูกต้อง โดยมีวิธีการ ได้แก่ การแบ่งกลุ่ม การใช้โปรแกรม การใช้บริบทสมมติ

2.2.6.1 การแบ่งกลุ่ม เป็นหัวใจในการพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม เพราะฉะนั้น จำเป็นที่ครูจะต้องหาวิธีการแบ่งกลุ่ม ที่เร้าให้เกิดความสนใจที่จะกระทำกิจกรรมอื่น ๆ ต่อไป เพราะผู้เรียนสนใจตั้งแต่ต้นแล้วการเรียนรู้ย่อมเป็นไปได้ง่ายวิธีการพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มทำได้หลายวิธี เช่น การใช้เกม การนับเลข การรวมกลุ่มด้วยความสมัครใจ

2.2.6.2 การอภิปรายกลุ่ม เป็นการแบ่งกลุ่มอภิปรายตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย เพราะฉะนั้นหัวข้อที่จะนำไปอภิปรายต้องเร้าใจผู้เรียนอยากค้นหาคำตอบ และหลังจากได้คำตอบและผู้เรียนจำคำตอบเสนอให้สมาชิกทราบด้วยการรายงาน

2.2.6.3 การใช้เกมเป็นการฝึกพฤติกรรมรูปแบบหนึ่ง โดยที่ครูสร้างสถานการณ์ขึ้นมาให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มด้วยตนเอง ภายใต้อกติกาที่กำหนด ผู้เรียนต้องอาศัยการตัดสินใจอย่างใด อย่างหนึ่ง ซึ่งผลออกมาในรูปของการแพ้ชนะช่วยให้ผู้เรียนวิเคราะห์ผลกิจกรรมต่าง ๆ และเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

2.2.6.4 ให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติ ละครและสถานการณ์จำลองด้วยการจัดกลุ่ม มอบหมายรับผิดชอบเมื่อผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมที่กำหนดแล้ววิเคราะห์ประเด็นของเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการ เช่น ความร่วมมือ ความรับผิดชอบ

2.2.6.5 การให้กรณีตัวอย่างด้วยการใช้เรื่องราวให้แต่ละกลุ่มได้ศึกษา วิเคราะห์ อภิปราย ประเด็นปัญหา ซึ่งถ้าใช้กรณีตัวอย่างที่เป็นชีวิตจริงจะช่วยให้ผลการเรียนรู้มีความหมายมากขึ้น

2.3 การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

2.3.1 ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

ในการศึกษาเรื่องการวิจัยเชิงปฏิบัติการได้ให้มีผู้ให้ความหมายและลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติหลายท่าน ดังนี้

ส.วาสนา ประवालพฤกษ์ (2538, น. 12) ได้ให้ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการว่าเป็นรูปแบบของวิธีการศึกษาค้นคว้าแบบสะท้อนตนเองของกลุ่มผู้ปฏิบัติสถานการณ์ทางสังคม โดยการพัฒนาด้วยลักษณะที่ขอธรรมและความชอบด้วยเหตุผลของวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้รูปแบบหรือแนวทางไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงาน และในขณะเดียวกันก็เป็นการพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานนั้น ๆ ให้สอดคล้องกับภาวะของสังคมและสถานการณ์เกี่ยวข้อง

กิตติศักดิ์ นิเวรัตน์ (2546, น. 11) ได้ให้ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการว่า เป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นตามวิธีการที่ผู้วิจัยคิดว่าดี เหมาะสม แล้วมีการนำผลจากการปฏิบัติไปปรับปรุงพัฒนาจนสามารถแก้ปัญหานั้นได้ตามสถานการณ์นั้น ๆ ซึ่งผลของการวิจัยที่ได้ถือว่าเป็นการแก้ปัญหาในครั้งนั้น

กิตติพร ปัญญาภิบาล (2549, น. 25) ได้ให้ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการว่าเป็นการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบถึงการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานเอง เพื่อความเข้าใจที่ดีขึ้นหรือเป็นการแก้ปัญหาเกี่ยวกับงานที่ทำอยู่ มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ซึ่งได้จากการรวบรวมการร่วมมือการสะท้อนผลของตนเองและการใช้วิจารณ์ญาณประกอบภายใต้กรอบจรรยาบรรณที่ยอมรับกัน

สมบัติ ท้ายเรือคำ (2551, น. 38) ได้ให้ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการว่าเป็นการวิจัยเพื่อนำผลมาใช้แก้ปัญหาอย่างเร่งด่วนหรือปัจจุบันทันทีซึ่งมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ เพื่อนำผลที่ได้มาแก้ปัญหาเฉพาะเรื่องในวงจำกัด โดยไม่สนใจว่าจะใช้ประโยชน์หรือแก้ปัญหานั้นได้หรือไม่

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าการวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบถึงการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานเอง เป็นการวิจัยเพื่อนำผลมาใช้แก้ปัญหาอย่างเร่งด่วนหรือปัจจุบันทันทีซึ่งมีจุดมุ่งหมายเฉพาะเพื่อนำผลที่ได้มาแก้ปัญหาเกี่ยวกับงานที่ทำอยู่ มีการนำผลจากการปฏิบัติไปปรับปรุงพัฒนาจนสามารถแก้ปัญหานั้นได้ตามสถานการณ์นั้น ๆ ซึ่งผลของการวิจัยที่ได้ถือว่าเป็นการแก้ปัญหาในครั้งนั้น

2.3.2 รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

ส.วาสนา ประवालพฤกษ์ (2538, น. 38-39) กล่าวถึงการวิจัยปฏิบัติการควรคำนึงถึงการวางแผนการทำงานและพิจารณากระบวนการที่ได้ลงมือปฏิบัติว่าสอดคล้องเป็นไปตามหลักการที่ยอมรับ เพื่อให้เป็นการวิจัยปฏิบัติการที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงาน

หรือแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริงการพิจารณาว่าเป็นกระบวนการวิจัยปฏิบัติการหรือไม่นั้น มีข้อสังเกตอยู่ 4 ประการ

1. เป็นการปฏิบัติที่ไม่ใช่สิ่งที่ทำตามปกติ แต่ต้องทำเป็นระบบและได้รับความร่วมมือจากกลุ่ม
2. ไม่เป็นเพียงการแก้ปัญหาที่กำลังประสบอยู่เท่านั้น แต่ต้องเกิดมาจากแรงกระตุ้นที่ต้องการปรับปรุงและพัฒนางานที่ตนเองกำลังประสบอยู่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
3. ไม่ใช่การปรับปรุงพัฒนางานของผู้อื่น แต่เป็นการพัฒนางานของกลุ่ม หรือตนเองที่มีบทบาทหน้าที่อยู่ในงานนั้น
4. การปฏิบัติงานไม่ใช่วิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่จะมองในแง่การทดสอบสมมติฐานเพื่ออธิบายสภาพการณ์อย่างเดียว แต่ต้องเป็นระบบที่หมุนวนไปเรื่อย ๆ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งตัวนักวิจัยและสถานการณ์แวดล้อม

นุชวณา เหลืองอังกูร (2546, น. 40-41) ได้สรุปว่า รูปแบบของการวิจัยปฏิบัติการที่พิจารณาในแง่ความสัมพันธ์ระหว่างนักวิจัยกับผู้ปฏิบัติ โดยพิจารณาตามบทบาทสำคัญของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยสามารถจำแนกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเชิงเทคนิค (Technical Action Research) เป็นการวิจัยในลักษณะที่เกิดจากบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีประสบการณ์หรือมีอำนาจสูงกว่า ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกค่อนข้างมีบทบาทในการออกแบบ หรือควบคุมทิศทางการวิจัย
2. การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเชิงปฏิบัติ (Practical Action Research) เป็นการวิจัยที่ผู้ปฏิบัติงานต้องการพัฒนางานโดยอาศัยการสะสมความรู้ ประสบการณ์ และความสามารถที่ได้ทำงานร่วมกับผู้ร่วมงาน ลักษณะทำการวิจัยค่อนข้างอาศัยการประสานงาน และหาทางแก้ปัญหาร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย แต่ก็อยู่ในกรอบงานเดิม
3. การวิจัยปฏิบัติการแบบปลดปล่อยเป็นอิสระ (Emancipatory Action Research) เป็นการวิจัยที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรุนแรงกว่าแบบที่ 1 และ 2 ผู้วิจัยต้องใช้ความสุ่ม รอบคอบ ความเป็นวิชาชีพชั้นสูงเข้าร่วม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อปลดปล่อยผู้ที่มีส่วนร่วมทั้งหมดให้หลุดพ้นจากการควบคุม บังคับ ความกดดัน จากระบบระบอบเดิม และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เป็นการวิจัยที่ทำเป็นระบบและได้รับความร่วมมือจากกลุ่ม หรือผู้ร่วมวิจัย เพื่อแก้ปัญหา ปรับปรุงและพัฒนางานที่ตนเองกำลังประสบอยู่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

2.3.3 ลักษณะสำคัญของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

ทวีป ศิริรัศมี (2537, น. 9-21) ได้อธิบายลักษณะของการวิจัยปฏิบัติการ ดังนี้

1. เริ่มจากความต้องการของผู้ปฏิบัติงานที่จะปรับปรุงการปฏิบัติงานที่มีอยู่ให้ดีขึ้น
2. การวิจัยเริ่มจากปัญหาสังคมหรือปัญหาการปฏิบัติงานมากกว่าปัญหาเชิงทฤษฎี โดยที่ผลการวิจัยมุ่งนำไปใช้ในการแก้ปัญหาเฉพาะบริบทได้
3. การวิจัยมุ่งศึกษากับกลุ่มเป้าหมายมากกว่าศึกษากับกลุ่มตัวอย่างโดยไม่สนใจที่จะนำผลการศึกษาที่ได้ไปอ้างอิงกับประชากรแต่มุ่งที่จะนำผลที่ได้แก้ปัญหาของกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษานั้น
4. การวิจัยที่ดำเนินการโดยอาศัยการประสานความร่วมมือระหว่างทีมนักวิจัยกับผู้ปฏิบัติงาน
5. การวิจัยปฏิบัติการเป็นแบบเชิงพัฒนาความมุ่งหมายของการวิจัยสมมติฐานและวิธีการวิจัยสามารถเปลี่ยนแปลงและกำหนดขึ้นมาใหม่ได้โดยการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพหรือเงื่อนไขที่เปลี่ยนไป
6. ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยจะต้องได้รับการฝึกอบรมด้านกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ เพื่อจะได้ทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและร่วมมือทำงานวิจัยเป็นการวิจัยที่ปรับปรุงการทำงาน ของหน่วยงานได้ดียิ่งขึ้นและมุ่งให้บุคลากรในหน่วยงานนั้นปรับปรุงทัศนคติเกี่ยวกับการทำงาน เป็นกลุ่มด้วย
7. การวิจัยปฏิบัติการเป็นการประเมินผลตนเองของผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานได้ดีขึ้นโดยมีลักษณะเป็นการประเมินเป็นปรนัย
8. การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาที่ดำเนินการโดยผู้ที่ประสบปัญหาเองการแก้ปัญหาย่อม มีโอกาสได้รับความสำเร็จมากกว่าการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาที่ดำเนินการโดยบุคคลภายนอก
9. การวิจัยนี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของบุคคลต่าง ๆ การมีมนุษยสัมพันธ์และขวัญกำลังใจจึงเป็นเรื่องจำเป็น
10. การวิจัยนี้เกิดจากการวิเคราะห์งานเพื่อการปรับปรุงการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
11. การวิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะเปลี่ยนแปลงองค์กรคือ มุ่งที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของบุคลากรในองค์กร
12. การวิจัยเกี่ยวกับการวางแผนและการกำหนดนโยบายซึ่งมักจะเกี่ยวกับการบริการสาธารณะหรือการพัฒนาเศรษฐกิจในรูปของโครงการต่าง ๆ
13. การวิจัยเกี่ยวข้องกับนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงวิธีการในการนำนวัตกรรม และการเปลี่ยนแปลงไปใช้ในการปรับปรุงระบบการทำงานให้ดีขึ้น

14. การวิจัยมีลักษณะเป็นการดำเนินการเป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานไปในตัว จะมีการประเมินผลความก้าวหน้าเป็นระยะ ทำให้ทราบความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน กิจกรรมการประเมินจะนำมาใช้ในการปรับปรุงให้ไปในทิศทางที่ต้องการ

15. การวิจัยเป็นการดำเนินงานภายใต้สภาพแวดล้อมทางสังคมปกติโดยลด ความควบคุมตัวแปรต่าง ๆ

16. ตลอดระยะเวลาของการวิจัยจะมีการเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ มีการอภิปรายข้อมูลข่าวสาร การบันทึกข้อมูลข่าวสาร การประเมินผลและการจัดกระทำข้อมูล เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง การวิจัยปฏิบัติการให้ความเชื่อถือในข้อมูลเชิงประจักษ์และข้อมูล ทางพฤติกรรมความต่อเนื่องกันของกิจกรรมต่าง ๆ ในกระบวนการวิจัย

17. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างการดำเนินการวิจัยมักจะต้อง พัฒนาขึ้นอยู่เสมอตามสภาพการหรือเงื่อนไขที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้ร่วมวิจัยจะต้องช่วยกันคิดหา เครื่องมือใหม่ ๆ หรือวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลขึ้นมาใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมาย ของการวิจัยที่อาจเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการและเงื่อนไขที่เปลี่ยนไป

18. การวิจัยปฏิบัติการเป็นการวิจัยที่นำวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ โดย ไม่ยึดมั่นอยู่กับมาตรฐานของแบบการวิจัยที่เป็นแบบแผนความมุ่งหมายของการวิจัยอยู่ที่ การแก้ปัญหาสภาพแวดล้อมเฉพาะหน้า ไม่ได้มุ่งเพื่อแสวงหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์หรือเพื่อการสรุป ทัวไปที่สามารถนำไปอ้างอิงกับสภาพแวดล้อมอื่นเป็นสำคัญ

19. การประเมินผลคุณค่าของการวิจัยปฏิบัติการ มุ่งพิจารณาในแง่ของขอบเขต ที่วิธีการแก้ปัญหาหรือกระบวนการวิจัยและผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน ในสภาพเฉพาะได้ดี

ยาใจ พงษ์บริบูรณ์ (2537, น. 81-92) ได้สรุปลักษณะการวิจัยปฏิบัติการ ดังนี้

1. เป็นการวิจัยแบบมีส่วนร่วมและมีการร่วมมือ (Participation and Collaboration) ใช้การทำงานเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีส่วนร่วมสำคัญและมีบทบาทเท่าเทียมกันในทุกกระบวนการ ของการวิจัยทั้งการเสนอความคิดเห็นเชิงทฤษฎีการปฏิบัติตลอดจนการวางนโยบายการวิจัย

2. เน้นการปฏิบัติการ (Action Orientation) การวิจัยนี้ไม่ใช้การปฏิบัติงานแบบเดิม แต่เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและศึกษาผลของการปฏิบัติเพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนา

3. เน้นการวิเคราะห์วิจารณ์งาน (Critical Function) การวิเคราะห์การปฏิบัติ อย่างลึกซึ้งจากสิ่งที่สังเกตได้จะนำไปสู่การตัดสินใจที่สมเหตุสมผลเพื่อการปรับแผนการปฏิบัติการ

4. ใช้วงจรการปฏิบัติการ (Action Research Spiral) คือการวางแผน (Planning) ตลอดจนการปรับปรุงผล (Re-planning) เพื่อนำไปปฏิบัติในวงจรต่อไปจนกว่าจะได้รูปแบบของ การปฏิบัติงานที่เป็นที่พึงพอใจและเผยแพร่ผลการปฏิบัติสู่สังคมต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะสำคัญของการวิจัยปฏิบัติการเป็นการวิจัยแบบมีส่วนร่วม ผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีส่วนร่วมสำคัญและมีบทบาทเท่าเทียมกันในทุกกระบวนการของการวิจัย เน้นการปฏิบัติให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและศึกษาผลของการปฏิบัติเพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาที่มีการวางแผนปรับปรุงผลเพื่อนำไปปฏิบัติในวงจรต่อไปจนกว่าจะได้รูปแบบของการปฏิบัติงานที่เป็นที่พึงพอใจและเผยแพร่ผลการปฏิบัติสู่สังคมต่อไป

2.3.4 ความสำคัญของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

สุวิมล ว่องวานิช (2545) ได้กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการกับงานที่กำลังดำเนินการอยู่ เป็นสิ่งที่ต้องทำควบคู่กันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาไปในทิศทางที่ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องการให้เกิดขึ้น โดยผู้ปฏิบัติงานซึ่งเป็นผู้ทำงานในสถานะที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง สามารถใช้วิจัยปฏิบัติการเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติได้

กิตติพร ปัญญาภิโยกุล (2549, น. 38-40) ได้กล่าวว่า วงจรของการวิจัยปฏิบัติการ จัดเป็นลักษณะอย่างเดียวกับวงจรการเรียนรู้ การสะท้อนผลอย่างมีระบบเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพอย่างมีส่วนร่วม ทำให้ผลการปฏิบัติดีขึ้นซึ่งตอบวัตถุประสงค์บางข้อที่เป็นเรื่องเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาทางวิชาชีพ

ประสาธ เนืองเฉลิม (2561, น.30) ได้กล่าวว่า วิจัยปฏิบัติการเมื่อเทียบกับวิจัยแบบอื่น จะพบว่าไม่ค่อยเคร่งครัดมากนัก เพราะเน้นการแก้ปัญหาที่หน้างานตามที่ปรากฏในบริบทของการปฏิบัติ ผู้วิจัยต้องเน้นพิจารณาตัดสินถึงภาพรวมของวิธีที่ใช้ศึกษาทั้งหมด ผู้วิจัยต้องแสดงให้เห็นชัดเจนถึงหลักการเหตุผลอย่างหนักแน่นเพียงพอ เพราะบางครั้งผู้ตรวจผลงานวิจัยปฏิบัติการ อาจไม่เห็นด้วยกับการใช้วิธีการเหล่านี้ เพราะผู้ตรวจผลงานส่วนใหญ่ยังยึดติดกับการวิจัยรูปแบบเดิม แต่งานวิจัยปฏิบัติการจะให้คุณค่าของการแก้ปัญหาของงานมากกว่าการยึดมั่น ถ้อยมั่นในความรู้เชิงทฤษฎีหรือระเบียบวิธีวิจัยที่มีความเข้มข้นของหลักวิชาการ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ความสำคัญของการวิจัยปฏิบัติการเน้นการแก้ปัญหาที่หน้างานตามที่ปรากฏในบริบทของการปฏิบัติให้คุณค่าของการแก้ปัญหาของงานมากกว่าการยึดมั่น ถ้อยมั่นในความรู้เชิงทฤษฎีหรือระเบียบวิธีวิจัยที่มีความเข้มข้นของหลักวิชาการ

2.4 การเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.4.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ไสว พักขาว (2544, น. 193) กล่าวถึง การเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า เป็นการจัดการเรียน การสอนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น มีการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตน และ ส่วนรวม เพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

ทิศนา แคมมณี (2550, น.40) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การเรียนที่มี วัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่ศึกษาอย่างมากที่สุด โดยอาศัยการร่วมมือกันช่วยเหลือ และแลกเปลี่ยนความรู้กัน ระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยกัน ความแตกต่างของรูปแบบแต่ละรูปแบบจะอยู่ที่ เทคนิคในการศึกษา เนื้อหาสาระและวิธีการเสริมแรงและการให้รางวัลเป็นประการสำคัญ

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น. 121) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือหรือแบบ มีส่วนร่วม หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความสามารถต่างกัน ได้ร่วมมือกันทำงาน กลุ่มด้วยความตั้งใจและเต็มใจรับผิดชอบในบทบาท หน้าที่ของกลุ่มของตน ทำให้งานของกลุ่มดำเนินไปสู่ เป้าหมายของงานได้

Slavin (1987, pp. 7-13) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือว่า หมายถึง วิธีการจัดการเรียน การสอนที่ให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยทั่วไปมีสมาชิกกลุ่มละ 4 คน สมาชิกกลุ่ม มีความสามารถในการเรียนต่างกัน สมาชิกในกลุ่มจะรับผิดชอบในสิ่งที่ได้รับการสอน และช่วยเพื่อน สมาชิกให้เกิดการเรียนรู้ด้วย มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยมีเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน คือเป้าหมายของกลุ่ม

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยทั่วไปมีสมาชิกกลุ่มละ 4 คน สมาชิกกลุ่มมีความสามารถในการเรียนต่างกัน สมาชิกในกลุ่มร่วมกันรับผิดชอบงานตามที่ ได้รับมอบหมาย ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

2.4.2 ลักษณะของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น.21) กล่าวถึง การจัดกิจกรรมแบบร่วมแรงร่วมใจว่ามีลักษณะ ดังนี้

1. มีการทำงานกลุ่มร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม
2. สมาชิกในกลุ่มมีจำนวนไม่ควรเกิน 6 คน
3. สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกันเพื่อช่วยเหลือกัน
4. สมาชิกในกลุ่มต่างมีบทบาทรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น

- 4.1 เป็นผู้นำกลุ่ม (Leader)
- 4.2 เป็นผู้อธิบาย (Explainer)
- 4.3 เป็นผู้จดบันทึก (Recorder)
- 4.4 เป็นผู้ตรวจสอบ (Checker)
- 4.5 เป็นผู้สังเกตการณ์ (Observer)
- 4.6 เป็นผู้ให้กำลังใจ (Encourager) ฯลฯ

สมาชิกในกลุ่มมีความรับผิดชอบร่วมกันยึดหลักว่า “ความสำเร็จของแต่ละคน คือความสำเร็จของกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่ม คือ ความสำเร็จของทุกคน”

2.4.3 องค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น. 122) กล่าวถึง องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ว่า ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบในการให้ผู้เรียนทำงานกลุ่ม ดังข้อต่อไปนี้

1. มีการพึ่งพาอาศัยกัน หมายถึง สมาชิกในกลุ่มมีเป้าหมายร่วมกัน มีส่วน รับผิดชอบร่วมกัน ใช้วัสดุอุปกรณ์ร่วมกัน มีบทบาทหน้าที่ทุกคนทั่วกัน ทุกคนมีความรู้สึกว้างงาน จะสำเร็จได้ต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
2. มีปฏิสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดในเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง สมาชิกกลุ่มได้ทำกิจกรรม อย่างใกล้ชิด เช่น แลกเปลี่ยนความคิดเห็น อธิบายความรู้แก่กัน ถามคำถาม ตอบคำถามกันและกัน ด้วยความรู้สึกที่ดีต่อกัน
3. มีการตรวจสอบความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน เป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้อง ตรวจสอบว่า สมาชิกทุกคนมีความรับผิดชอบต่องานกลุ่มหรือไม่ มากน้อยเพียงใด เช่น การสุ่มถาม สมาชิกในกลุ่ม สังเกตและบันทึกการทำงานกลุ่ม ให้ผู้เรียนอธิบายสิ่งที่ตนเรียนรู้ให้เพื่อนฟัง ทดสอบ รายบุคคล เป็นต้น
4. มีการฝึกทักษะการช่วยเหลือกันทำงานและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย ผู้เรียน ควรได้ฝึกทักษะที่จะช่วยให้งานกลุ่มประสบความสำเร็จ เช่น ทักษะการสื่อสาร การยอมรับและ ช่วยเหลือกัน การวิจารณ์ความคิดเห็น โดยไม่วิจารณ์บุคคล การแก้ปัญหาความขัดแย้ง การให้ ความช่วยเหลือ และการเอาใจใส่ต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน การทำความรู้จักและไว้วางใจผู้อื่น เป็นต้น
5. มีการฝึกกระบวนการกลุ่ม สมาชิกต้องรับผิดชอบต่อการทำงานของกลุ่ม ต้อง สามารถประเมินการทำงานของกลุ่มได้ว่า ประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดเพราะเหตุใด ต้องแก้ไข ปัญหาที่ใด และอย่างไร เพื่อให้การทำงานกลุ่มมีประสิทธิภาพดีกว่าเดิม เป็นการฝึกกระบวนการกลุ่ม อย่างเป็นกระบวนการ

จากองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ จึงสรุปได้ว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้น มีองค์ประกอบ 5 ประการด้วยกัน คือ

1. มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน โดยสมาชิกแต่ละคนมีเป้าหมายในการทำงานกลุ่มร่วมกัน ซึ่งจะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเพื่อความสำเร็จของการทำงานกลุ่ม
2. มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดในเชิงสร้างสรรค์ เป็นการให้สมาชิกได้ร่วมกันทำงานกลุ่มกันอย่างใกล้ชิด โดยการเสนอและแสดงความคิดเห็นกันของสมาชิกภายในกลุ่มด้วยความรู้สึกที่ดีต่อกัน
3. มีความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน หมายความว่า สมาชิกภายในกลุ่มแต่ละคนจะต้องมีความรับผิดชอบในการทำงาน โดยที่สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความมั่นใจ และพร้อมที่จะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล
4. มีการใช้ทักษะกระบวนการกลุ่มย่อย ทักษะระหว่างบุคคล และทักษะการทำงานกลุ่มย่อย นักเรียนควรได้รับการฝึกฝนทักษะเหล่านี้เสียก่อน เพราะเป็นทักษะสำคัญที่จะช่วยให้การทำงานกลุ่มประสบผลสำเร็จ เพื่อให้นักเรียนจะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. มีการใช้กระบวนการกลุ่ม ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนหรือ วิธีการที่จะช่วยให้การดำเนินงานกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในการวางแผนปฏิบัติงานและเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน โดยจะต้องดำเนินงานตามแผนตลอดจนประเมินผลและปรับปรุงงาน

Johnson and Johnson (1987, pp. 13 - 14) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

1. ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในทางบวก (Positive Interdependence) หมายถึง การที่สมาชิกในกลุ่มทำงานอย่างมีเป้าหมายร่วมกัน มีการทำงานร่วมกัน โดยที่สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานนั้น มีการแบ่งปันวัสดุ อุปกรณ์ ข้อมูลต่าง ๆ ในการทำงาน ทุกคนมีบทบาทหน้าที่และประสบความสำเร็จร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มจะมีความรู้สึกที่ว่าตนประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จด้วย สมาชิกทุกคนจะได้รับผลประโยชน์ หรือรางวัลผลงานกลุ่ม โดยเท่าเทียมกัน เช่น ถ้าสมาชิกทุกคนช่วยกัน ทำให้กลุ่มได้คะแนน 90% แล้ว สมาชิกแต่ละคนจะได้คะแนนพิเศษเพิ่มอีก 5 คะแนน เป็นรางวัล เป็นต้น
2. การมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน (Face To Face Pronotive Interaction) เป็นการติดต่อสัมพันธ์กัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การอธิบายความรู้ให้แก่เพื่อนในกลุ่มฟัง เป็นลักษณะสำคัญของการติดต่อปฏิสัมพันธ์โดยตรงของการเรียนแบบร่วมมือ ดังนั้น จึงควรมีการแลกเปลี่ยน ให้ข้อมูลย้อนกลับ เปิดโอกาสให้สมาชิกเสนอแนวความคิดใหม่ ๆ เพื่อเลือกในสิ่งที่เหมาะสมที่สุด

3. ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคล เป็นความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละบุคคล โดยมีการช่วยเหลือส่งเสริมซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายกลุ่ม โดยที่สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความมั่นใจ และพร้อมที่จะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล

4. การใช้ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interdependence and Small Group Skills) ทักษะระหว่างบุคคล และทักษะการทำงานกลุ่มย่อย นักเรียนควรได้รับการฝึกฝนทักษะเหล่านี้เสียก่อน เพราะเป็นทักษะสำคัญที่จะช่วยให้การทำงานกลุ่มประสบความสำเร็จ นักเรียนควรได้รับการฝึกทักษะในการสื่อสาร การเป็นผู้นำ การไว้วางใจผู้อื่น การตัดสินใจ การแก้ปัญหา ครูควรจัดสถานการณ์ที่จะส่งเสริมให้นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. กระบวนการกลุ่ม (Group Process) เป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนหรือวิธีการที่จะช่วยให้การดำเนินงานกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือสมาชิกทุกคนต้องทำความเข้าใจในเป้าหมายการทำงาน วางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน ดำเนินงานตามแผนตลอดจนประเมินผลและปรับปรุงงาน

องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือทั้ง 5 องค์ประกอบนี้ ต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในอันที่จะช่วยให้การเรียนรู้แบบร่วมมือดำเนินไปด้วยดี และบรรลุตามเป้าหมายที่กลุ่มกำหนด โดยเฉพาะทักษะทางสังคม ทักษะการทำงานกลุ่มย่อย และกระบวนการกลุ่มซึ่งจำเป็นที่จะต้องได้รับการฝึกฝน ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดความรู้ ความเข้าใจและสามารถนำทักษะเหล่านี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การที่สมาชิกในกลุ่มทำงานอย่างมีเป้าหมายร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่ม สมาชิกต้องมีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม ผู้เรียนได้ฝึกทักษะที่จะช่วยให้งานกลุ่มประสบความสำเร็จ

2.4.4 ความแตกต่างระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเรียนเป็นกลุ่มแบบดั้งเดิม

ไสว พิกขาว (2544, น. 195) กล่าวว่า จากองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ได้แก่ ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในทางบวก การปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกันและกัน ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคล การใช้ทักษะระหว่างบุคคล การทำงานกลุ่มย่อย และกระบวนการกลุ่ม องค์ประกอบเหล่านี้ทำให้การเรียนรู้แบบร่วมมือแตกต่างออกไปจากการเรียนรู้เป็นกลุ่มแบบดั้งเดิม (Traditional Learning) กล่าวคือ การเรียนเป็นกลุ่มแบบดั้งเดิมนั้น เป็นเพียงการแบ่งกลุ่มการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติงานร่วมกัน แบ่งงานกันทำ สมาชิกในกลุ่มต่างทำงานเพื่อให้งานสำเร็จ เน้นที่ผลงานมากกว่ากระบวนการในการทำงาน ดังนั้นสมาชิกบางคนอาจมีความรับผิดชอบในตนเองสูง แต่สมาชิกบางคนอาจไม่มีความรับผิดชอบเพียงมีชื่อในกลุ่มมีผลงานออกมาเพื่อส่งครูเท่านั้น ซึ่งต่างจากการเรียนเป็นกลุ่มแบบร่วมมือที่สมาชิกแต่ละคนต้องมี

ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อเพื่อนสมาชิกในกลุ่มด้วย ได้สรุปความแตกต่างระหว่างกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือกับกลุ่มการเรียนรู้แบบดั้งเดิมไว้ดังนี้

ตารางที่ 2.1

ความแตกต่างของการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเรียนรู้แบบดั้งเดิม

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)	การเรียนรู้เป็นกลุ่มแบบดั้งเดิม (Traditional Learning)
1. มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกระหว่างสมาชิก	1. ขาดการพึ่งพากันระหว่างสมาชิก
2. สมาชิกเอาใจใส่รับผิดชอบต่อตนเอง	2. สมาชิกขาดความรับผิดชอบในตนเอง
3. สมาชิกมีความสามารถแตกต่างกัน	3. สมาชิกมีความสามารถเท่าเทียมกัน
4. สมาชิกผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำ	4. มีผู้นำที่ได้รับการแต่งตั้งเพียงคนเดียว
5. รับผิดชอบร่วมกับสมาชิกด้วยกัน	5. รับผิดชอบเฉพาะตนเอง
6. เน้นผลงานและการคงอยู่ซึ่งความเป็นกลุ่ม	6. เน้นที่ผลงานเพียงอย่างเดียว
7. สอนทักษะทางสังคมโดยตรง	7. ทักษะทางสังคมถูกกละเลย
8. ครูคอยสังเกตและหาโอกาสแนะนำ	8. ครูขาดความสนใจหน้าที่ของกลุ่ม
9. สมาชิกกลุ่มมีกระบวนการทำงานเพื่อประสิทธิผลกลุ่ม	9. ขาดกระบวนการในการทำงานกลุ่ม

2.4.5 ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น. 122-123) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์ของบทเรียนผู้สอนจัดกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละประมาณไม่เกิน 6 คน มีสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน ผู้สอนแนะนำวิธีการทำงานกลุ่มและบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นสอน

ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียนบอกปัญหาหรืองานที่ต้องการให้กลุ่มแก้ไขหรือคิดวิเคราะห์หาคำตอบผู้สอนแนะนำแหล่งข้อมูล ค้นคว้า หรือให้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการคิดวิเคราะห์ผู้สอนมอบหมายงานที่กลุ่มต้องทำให้ชัดเจน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

ผู้เรียนร่วมมือกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับทุกคนร่วมรับผิดชอบ ร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น การจัดกิจกรรมในขั้นนี้ครูควรใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือแรงร่วมใจ ที่น่าสนใจ

และเหมาะสมกับผู้เรียน เช่น การเล่าเรื่องรอบวงมมุสนทนา คู่ตรวจสอบ คู่คิด ฯลฯ ผู้สอนสังเกตการณ์ทำงานของกลุ่มคอยเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ความกระจ่างในกรณีที่ผู้เรียนสงสัยต้องการความช่วยเหลือ

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ

ขั้นนี้ผู้เรียนจะรายงานผลการทำงานกลุ่ม ผู้สอนและเพื่อนกลุ่มอื่นอาจซักถามเพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดเจน เพื่อเป็นการตรวจสอบผลงานของกลุ่มและรายบุคคล

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

ขั้นนี้ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันสรุปบทเรียน ผู้สอนควรช่วยเสริมเพิ่มเติมความรู้ช่วยคิดให้ครบตามเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ และช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่มทั้งส่วนที่เด่นและส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไข

2.4.6 เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ

วัฒนาพร รัชบุทสุข (2545, น. 177-195) กล่าวถึง เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า เทคนิคที่นำมาใช้ในการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีหลายวิธีได้แนะนำไว้ดังนี้

1. ปริศนาความคิด (Jigsaw) เป็นเทคนิคที่สมาชิกในกลุ่มแยกย้ายกันไปศึกษาหาความรู้ ในหัวข้อเนื้อหาที่แตกต่างกันแล้วกลับเข้ากลุ่มมาถ่ายทอดความรู้ที่ได้มาให้สมาชิกกลุ่มฟังวิธีนี้คล้ายกับการต่อภาพจิกซอร์ จึงเรียกรวี่นี้ว่า Jigsaw หรือปริศนาการคิด ลักษณะการจัดกิจกรรมผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันเข้ากลุ่มร่วมกันเรียกว่า กลุ่มบ้าน (Home Group) สมาชิกในกลุ่มบ้านจะรับผิดชอบศึกษาหัวข้อที่แตกต่างกันแล้วแยกย้ายไปเข้ากลุ่มใหม่ในหัวข้อเดียวกัน กลุ่มใหม่นี้เรียกว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group) เมื่อกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทำงานร่วมกันเสร็จ ก็จะย้ายกลับไปกลุ่มเดิมคือ กลุ่มบ้านของตนนำความรู้ที่ได้จากการอภิปรายจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมาสรุปให้กลุ่มบ้านฟัง ผู้สอนทดสอบและให้คะแนน

2. กลุ่มร่วมมือแข่งขัน (Teams – Games – Tournaments : TGT) เป็นกิจกรรมที่สมาชิกในกลุ่มเรียนรู้เนื้อหาสาระจากผู้สอนด้วยกัน แล้วแต่ละคนแยกย้ายไปแข่งขันทดสอบความรู้คะแนนที่ได้ของแต่ละคนจะนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุดได้รับรางวัลลักษณะการจัดกิจกรรม สมาชิกกลุ่มจะช่วยเหลือเตรียมตัวเข้าแข่งขัน โดยผลัดกันถามตอบให้เกิดความแม่นยำในความรู้ที่ผู้สอนจะทดสอบ เมื่อได้เวลาแข่งขันแต่ละทีมจะเข้าประจำโต๊ะแข่งขัน แล้วเริ่มเล่นเกมพร้อมกันด้วยชุดคำถามที่เหมือนกัน เมื่อการแข่งขันจบลงผู้เข้าร่วมแข่งขันจะกลับไปเข้าทีมเดิมของตนพร้อมคะแนนที่ได้รับ ทีมที่ได้คะแนนรวมสูงสุดถือว่าเป็นทีมชนะเลิศ

3. กลุ่มร่วมมือช่วยเหลือ (Team Assisted Individualization : TAT) เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละคนได้แสดงความสามารถเฉพาะตนก่อนแล้วจึงจับคู่ตรวจสอบกันและกันช่วยเหลือกันทำใบงานจนสามารถผ่านได้ ต่อจากนั้นจึงนำคะแนนของแต่ละคนมารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะเป็นฝ่ายได้รับรางวัลลักษณะการจัดกิจกรรม กลุ่มจะมีสมาชิก 2-4 คน จับคู่กันทำงานตามใบงานที่ได้รับมอบหมาย แล้วแลกเปลี่ยนกันตรวจผลงาน ถ้าผลงานยังไม่ถูกต้องสมบูรณ์ต้องแก้ไขจนกว่าจะผ่าน ต่อจากนั้นทุกคนจะทำข้อทดสอบ คะแนนของทุกคนจะมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะได้รับรางวัล

4. กลุ่มสืบค้น (Group Investigation : GI) เป็นเทคนิคการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้รับมอบหมายให้ค้นคว้าหาความรู้มานำเสนอ ประกอบเนื้อหาที่เรียน อาจเป็นการทำงานตามใบงานที่กำหนด โดยที่ทุกคนในกลุ่มรับรู้และช่วยกันทำงาน ลักษณะการจัดกิจกรรมสมาชิกกลุ่มจะช่วยกันศึกษาค้นคว้าหาคำตอบหรือความรู้มานำเสนอต่อชั้นเรียน โดยผู้สอนแบ่งเนื้อหาเป็นหัวข้อย่อย แต่ละกลุ่มศึกษากลุ่มละ 1 หัวข้อเมื่อพร้อม ผู้เรียนจะนำเสนอผลงานที่ละกลุ่ม แล้วร่วมกันประเมินผลงาน

5. กลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together : LT) เป็นเทคนิคการจัดกิจกรรมที่ให้สมาชิกในกลุ่มได้รับฝึกหัดขอบมีบทบาทหน้าที่ทุกคน เช่น เป็นผู้อ่าน เป็นผู้จัดบันทึก เป็นผู้รายงาน นำเสนอ เป็นต้น ทุกคนช่วยกันทำงานจนได้ผลงานสำเร็จ ส่งและนำเสนอผู้สอน ลักษณะการจัดกิจกรรมกลุ่มผู้เรียนจะแบ่งหน้าที่กันทำงาน เช่น เป็นผู้อ่านคำสั่งใบงาน เป็นผู้จัดบันทึกงาน เป็นผู้หาคำตอบ เป็นผู้ตรวจคำตอบ กลุ่มจะได้ผลงานที่เกิดจากการทำงานของทุกคน

6. กลุ่มร่วมกันคิด (Numbered Heads Together : NHT) กิจกรรมนี้เหมาะสำหรับการทบทวนหรือตรวจสอบความเข้าใจ สมาชิกกลุ่มจะประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถเก่ง ปานกลาง และอ่อนคละกัน จะช่วยกันค้นคว้าเตรียมตัวตอบคำถามที่ผู้สอนจะทดสอบผู้สอนจะเรียกถามทีละคน กลุ่มที่สมาชิกสามารถตอบคำถามได้มากแสดงว่าได้ช่วยเหลือกันดี ลักษณะการจัดกิจกรรมสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันจะร่วมกันอภิปรายปัญหาที่ได้รับเพื่อให้เกิดความพร้อมและความมั่นใจที่จะตอบคำถามผู้สอน ผู้สอนจะเรียกสมาชิกกลุ่มให้ตอบทีละคน แล้วนำคะแนนของแต่ละคนมารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม

7. กลุ่มร่วมมือ (Co - op Co - op) เป็นเทคนิคการทำงานกลุ่มวิธีหนึ่ง โดยสมาชิกในกลุ่มที่มีความสามารถและความถนัดแตกต่างกันได้ แสดงบทบาทตามหน้าที่ที่ตนถนัดอย่างเต็มที่ ทำให้งานประสบผลสำเร็จ วิธีนี้ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกความรับผิดชอบการทำงานกลุ่มร่วมกัน และสนองต่อหลักการของการเรียนรู้ และร่วมมือที่ว่า “ความสำเร็จแต่ละคน คือ ความสำเร็จของกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่ม คือ ความสำเร็จของทุกคน” ลักษณะการจัดกิจกรรมสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกัน จะแบ่งหน้าที่รับผิดชอบไปศึกษาหัวข้อย่อยที่ได้รับมอบหมาย แล้วนำงานจากการศึกษาค้นคว้ามารวมกัน

เป็นงานกลุ่มปรับปรุงให้ต่อเนื่องเชื่อมโยง มีความสละสลวย เสร็จแล้วจึงนำเสนอต่อชั้นเรียน ทุกกลุ่มจะช่วยกันประเมินผลงาน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการที่ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางสังคมวิธีการหนึ่ง ฝึกการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นอย่างแท้จริง ฝึกความรับผิดชอบ ฝึกความเป็นผู้นำ และผู้ตามกลุ่มที่ดี เพื่อการทำงานร่วมกับผู้อื่นให้ประสบผลสำเร็จ ผู้สอนควรเลือกใช้เทคนิควิธีต่าง ๆ ดังกล่าวมาให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2.4.7 วิธีการเรียนแบบร่วมมือ

วันเพ็ญ จันท์เจริญ (2542, น. 119-128) กล่าวถึง วิธีการเรียนแบบร่วมมือที่นิยมใช้กัน มีเทคนิคสำคัญ 2 แบบ คือ แบบเป็นทางการ (Formal Cooperative Learning) และแบบไม่เป็นทางการ (Informal Cooperative Learning)

1. การเรียนแบบร่วมมืออย่างเป็นทางการ มีดังนี้

1.1 เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม (Team-Games-Tournament : TGT) การจัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มละ 4 คน ระดับความสามารถต่างกัน (Heterogeneous Teams) คือ นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน ครูกำหนดบทเรียนและการทำงานของกลุ่มเอาไว้ ครูทำการสอนบทเรียนให้นักเรียนทั้งชั้นแล้วให้กลุ่มทำงานตามที่กำหนด นักเรียนในกลุ่มช่วยเหลือกัน เด็กเก่งช่วยและตรวจงานของเพื่อนให้ถูกต้องก่อนนำเสนอครู แล้วจัดกลุ่มใหม่เป็นกลุ่มแข่งขันที่มีความสามารถเท่า ๆ กัน (Homogeneous Tournament Teams) มาแข่งขันตอบปัญหา ซึ่งจะมีการจัดกลุ่มใหม่ทุกสัปดาห์ โดยพิจารณาจากความสามารถของแต่ละบุคคล คะแนนของกลุ่มจะได้จากคะแนนของสมาชิกที่เข้าแข่งขันร่วมกับกลุ่มอื่น ๆ ร่วมกันแล้วมีการมอบรางวัลให้แก่กลุ่มที่ได้คะแนนสูงถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้

1.2 เทคนิคการแบ่งกลุ่มแบบกลุ่มสัมฤทธิ์ (Student Teams Achievement Divisions หรือ STAD) คือ การจัดกลุ่มเหมือน TGT แต่ไม่มีการแข่งขัน โดยให้นักเรียนทุกคนต่างคนต่างทำข้อสอบแล้วนำคะแนนพัฒนาการ (คะแนนที่ดีกว่าเดิมในการสอบครั้งก่อน) ของแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม และมีการให้รางวัล

1.3 เทคนิคการจัดกลุ่มแบบช่วยรายบุคคล (Team Assisted Individualization หรือ TA) เทคนิคนี้เหมาะกับวิชาคณิตศาสตร์ ใช้สำหรับระดับประถมปีที่ 3 – 6 วิธีนี้สมาชิกกลุ่มมี 4 คน มีระดับความรู้ต่างกันครูเรียกเด็กที่มีความรู้ระดับเดียวกันของแต่ละกลุ่มมาสอนตามความยากง่ายของเนื้อหา วิธีที่สอนจะแตกต่างกันเด็กกลับไปยังกลุ่มของตน และต่างคนต่างทำงานที่ได้รับมอบหมาย แต่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการให้รางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนได้ดีกว่าเดิม

1.4 เทคนิคโปรแกรมการร่วมมือในการอ่านและเขียน (Cooperative Integrated Reading and Composition หรือ CIRC) เทคนิคนี้ใช้สำหรับวิชาอ่าน เขียน และทักษะอื่น ๆ ทางภาษา สมาชิกในกลุ่มมี 4 คน มีพื้นความรู้เท่ากัน 2 คนอีก 2 คน ก็เท่ากัน แต่ต่างระดับความรู้กับ 2 คนแรก ครูจะเรียกคู่ที่มีความรู้ระดับเท่ากันจากกลุ่มทุกกลุ่มมาสอน ให้กับเข้ากลุ่มแล้วเรียกคู่ต่อไปจากทุกกลุ่มมาสอน คะแนนของกลุ่มพิจารณาจากคะแนนสอบของสมาชิกกลุ่มเป็นรายบุคคล

1.5 เทคนิคการต่อภาพ (Jigsaw) เทคนิคนี้ใช้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6 สมาชิกในกลุ่มมี 6 คน ความรู้ต่างระดับกัน สมาชิกแต่ละคนไปเรียนร่วมกันกับสมาชิกของกลุ่มอื่น ๆ ในหัวข้อที่ต่างกันออกไปแล้วทุกคนกลับมากลุ่มของตน สอนเพื่อนในสิ่งที่ตนไปเรียนร่วมกับสมาชิกของกลุ่มอื่น ๆ มาการประเมินผลเป็นรายบุคคลแล้วรวมเป็นคะแนนของกลุ่ม

1.6 เทคนิคการต่อภาพ 2 (Jigsaw II) เทคนิคนี้สมาชิกในกลุ่ม 4 – 5 คน นักเรียนทุกคนสนใจเรียนบทเรียนเดียวกัน สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มให้ความสนใจในหัวข้อย่อยของบทเรียนต่างกัน ใครที่สนใจหัวข้อเดียวกันจะไปประชุมกัน ค้นคว้าและอภิปราย แล้วกลับมาที่กลุ่มเดิมของตน สอนเพื่อนในเรื่องที่ตนเองไปประชุมกับสมาชิกของกลุ่มอื่นมา ผลการสอบของแต่ละคนเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ทำคะแนนรวมได้ดีกว่าครั้งก่อน (คิดคะแนนเหมือน STAD) จะได้รับรางวัล ขั้นตอนการเรียนรู้มีดังนี้

1) ครูแบ่งหัวข้อที่จะเรียนเป็นหัวข้อย่อย ๆ ให้เท่ากับจำนวนสมาชิกของแต่ละกลุ่ม

2) จัดกลุ่มนักเรียนโดยให้มีความสามารถคล้ายกันภายในกลุ่มเป็นกลุ่มบ้าน (Home Group) สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มอ่านเฉพาะหัวข้อย่อยที่ตนได้รับมอบหมายเท่านั้น โดยใช้เวลาตามที่ครูกำหนด

3) จากนั้นนักเรียนที่อ่านหัวข้อย่อยเดียวกันมานั่งด้วยกัน เพื่อทำงานซักถามและทำกิจกรรม ซึ่งเรียกว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group) สมาชิกทุก ๆ คนร่วมมือกัน อภิปรายหรือทำงานอย่างเท่าเทียมกัน โดยใช้เวลาตามที่ครูกำหนด

4) นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ กลับมายังกลุ่มบ้าน (Homegroup) ของตน จากนั้นผลัดเปลี่ยนกันอธิบายให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มฟัง เริ่มจากหัวข้อย่อยที่ 1, 2, 3 และ 4 เป็นต้น

5) ทำการทดสอบหัวข้อย่อย 1 – 4 กับนักเรียนทั้งห้อง คะแนนของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มรวมเป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะได้รับการติดประกาศ

1.7 เทคนิคการตรวจสอบเป็นกลุ่ม (Group Investigation) เทคนิคนี้สมาชิกในกลุ่มมี 2-6 คน เป็นรูปแบบที่ซับซ้อน แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อเรื่องที่ต้องการจะศึกษาค้นคว้า สมาชิก

ในกลุ่มแบ่งงานกันทั้งกลุ่มมีการวางแผนการดำเนินงานตามแผนการวิเคราะห์ การสังเคราะห์งานที่ทำการนำเสนอผลงานหรือรายงานต่อหน้าชั้น การให้รางวัลหรือให้คะแนนเป็นกลุ่ม

1.8 เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) วิธีนี้สมาชิกในกลุ่มมี 4-5 คน ระดับความรู้ความสามารถต่างกัน ใช้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 โดยครูทำการสอนทั้งชั้น เด็กแต่ละกลุ่มทำงานตามที่ครูมอบหมาย คะแนนของกลุ่มพิจารณาจากผลงานของกลุ่ม

1.9 เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกลุ่ม (Co-op Co-op) เทคนิคนี้มีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้ นักเรียนช่วยกันอภิปรายหัวข้อที่จะศึกษา แบ่งหัวข้อใหญ่เป็นหัวข้อย่อย แล้วจัดนักเรียนเข้ากลุ่มตามความสามารถที่แตกต่างกัน กลุ่มเลือกหัวข้อที่จะศึกษาตามความสนใจของกลุ่ม กลุ่มแบ่งหัวข้อย่อยออกเป็นหัวข้อเล็ก ๆ เพื่อนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มเลือกไปศึกษา และมีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ของแต่ละคนภายในกลุ่ม แล้วนักเรียนเลือกศึกษาเรื่องที่ตนเลือกและนำเสนอต่อกลุ่ม กลุ่มรวบรวมหัวข้อต่าง ๆ จากนักเรียนทุกคนภายในกลุ่ม แล้วรายงานผลงานต่อชั้นและมีการประเมินผลงานของกลุ่ม

2. การเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างไม่เป็นทางการ มีดังนี้

2.1 การพูดเป็นคู่ (Rally Robin) เป็นเทคนิคเปิดโอกาสให้นักเรียนพูด ตอบ แสดงความคิดเห็นเป็นคู่ ๆ โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนใช้เวลาเท่า ๆ กัน หรือใกล้เคียงกัน ตัวอย่างเช่น กลุ่มมีสมาชิก 4 คน แบ่งเป็น 2 คู่ คู่หนึ่งประกอบด้วยสมาชิกคนที่ 1 และคนที่ 2 แต่ละคู่จะพูดพร้อม ๆ กันไป โดย 1 พูด 2 ฟัง ในเวลาที่กำหนด จากนั้น 2 พูด 1 ฟังในเวลาที่กำหนดเช่นกัน

2.2 การเขียนเป็นคู่ (Rally Table) เป็นเทคนิคคล้ายกับการพูดเป็นคู่ทุกประการ ต่างกันเพียงการเขียนเป็นคู่ เป็นการร่วมมือเป็นคู่ๆโดยผลัดกันเขียน หรือวาด (ใช้อุปกรณ์กระดาษ 2 แผ่น และปากกา 2 ด้ามต่อกลุ่ม)

2.3 การพูดรอบวง (Round Robin) เป็นเทคนิคที่สมาชิกของกลุ่มผลัดกันพูด ตอบ เล่า อธิบาย โดยไม่ใช้การเขียน การวาด และเป็นการพูดที่ผลัดกันทีละคนตามเวลาที่กำหนดจนครบ 4 คน

2.4 การเขียนรอบวง (Roundtable) เป็นเทคนิคที่เหมือนกับการพูดรอบวง แตกต่างกันที่เน้นการเขียน การวาด (ใช้อุปกรณ์กระดาษ 1 แผ่น และปากกา 1 ด้ามต่อกลุ่ม) วิธีการคือ ผลัดกันเขียนลงในกระดาษที่เตรียมไว้ทีละคนตามเวลาที่กำหนดเทคนิคนี้อาจดัดแปลงให้สมาชิกทุกคนเขียนคำตอบ หรือบันทึกผลการคิดพร้อมๆ กันทั้ง 4 คน ต่างคนต่างเขียนในเวลาที่กำหนด (ใช้อุปกรณ์กระดาษ 4 แผ่น และปากกา 4 ด้าม) เรียกเทคนิคนี้ว่าการเขียนพร้อมกันรอบวง

2.5 การแก้ปัญหาด้วยการต่อภาพ (Jigsaw Problem Solving) เป็นเทคนิคที่สมาชิกแต่ละคนคิดคำตอบของตนเองไว้จากนั้นกลุ่มนำคำตอบของทุก ๆ คนมารวมกันอภิปรายเพื่อหาคำตอบที่ดีที่สุด

2.6 คิดเดี่ยว คิดคู่ ร่วมกันคิด (Think Pair Share) เป็นเทคนิคโดยเริ่มจากปัญหาหรือโจทย์คำถาม โดยสมาชิกแต่ละคนคิดหาคำตอบด้วยตนเองก่อน แล้วนำคำตอบไปอภิปรายกับเพื่อนเป็นคู่ จากนั้นจึงนำคำตอบของแต่ละคู่อภิปรายพร้อมกัน 4 คน เมื่อมั่นใจว่าคำตอบของตนถูกต้องหรือดีที่สุด จึงนำคำตอบเล่าให้เพื่อนฟัง

2.7 อภิปรายเป็นคู่ (Pair Discussion) เป็นเทคนิคที่เมื่อครูถามคำถาม หรือกำหนดโจทย์แล้ว ให้สมาชิกที่นั่งใกล้กันร่วมกันคิด และอภิปรายเป็นคู่

2.8 อภิปรายเป็นทีม (Team Discussion) เป็นเทคนิคที่เมื่อครูตั้งคำถามแล้ว ให้สมาชิกของกลุ่มทุก ๆ คน ร่วมกันคิด พูด อภิปรายพร้อมกัน

2.9 ทำเป็นกลุ่ม ทำเป็นคู่ และทำคนเดียว (Team - Pair - Solo) เป็นเทคนิคที่เมื่อครูกำหนดปัญหา หรือโจทย์ หรืองานให้ทำ แล้วสมาชิกจะทำงานร่วมกันทั้งกลุ่มจนงานแล้วเสร็จ จากนั้นจะแบ่งสมาชิกเป็นคู่ให้ทำงานร่วมกันเป็นคู่จนงานสำเร็จแล้วถึงขั้นสุดท้ายให้สมาชิกแต่ละคนทำงานคนเดียวจนสำเร็จ

การเรียนแบบร่วมมือกำลังได้รับความสนใจในหมู่นักการศึกษา ครู อาจารย์ ในปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง การเรียนแบบร่วมมือมีทั้งเทคนิคที่นำมาใช้ได้โดยตรงโดยไม่ต้องปรับและเทคนิคที่ต้องปรับเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนและเนื้อหาวิชา อย่างไรก็ตาม การเรียนแบบร่วมมือก็นับเป็นวิธีการสอนอย่างหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองได้เป็นอย่างดี

2.4.8 ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือ

วันเพ็ญ จันเจริญ (2542, น. 119) กล่าวถึง ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือ มีดังนี้

1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก เพราะทุก ๆ คนร่วมมือในการทำงานกลุ่มทุก ๆ คนมีส่วนร่วมเท่าเทียมกัน
2. สมาชิกทุกคนมีโอกาสคิด พูดแสดงออก แสดงความคิดเห็น ลงมือกระทำอย่างเท่าเทียมกัน
3. เสริมให้มีความช่วยเหลือกัน เช่น เด็กเก่งช่วยเด็กที่เรียนไม่เก่ง ทำให้เด็กเก่งภาคภูมิใจรู้จักใช้เวลา ส่วนเด็กที่ไม่เก่งเกิดความซาบซึ้งในน้ำใจของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน
4. ร่วมกันคิดทุกคน ทำให้เกิดการระดมความคิด นำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาร่วมกัน เพื่อประเมินคำตอบที่เหมาะสมที่สุด เป็นการส่งเสริมให้ช่วยกันค้นหาข้อมูลให้มาก และวิเคราะห์และตัดสินใจเลือก
5. ส่งเสริมทักษะทางสังคม เช่น การอยู่ร่วมกันด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าใจกัน และกัน อีกทั้งเสริมทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

2.5 เทคนิค Co-op Co-op

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541, น. 25) กล่าวถึง เทคนิค Co-op Co-op สรุปได้ดังนี้

1. กำหนดขอบข่ายประเด็น หรือเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่จะให้ผู้เรียนได้ศึกษา
2. ผู้เรียนทั้งชั้นร่วมกันอภิปรายเพื่อกำหนดประเด็นหรือหัวข้อที่จะศึกษา
3. กำหนดกลุ่มย่อยโดยให้สมาชิกกลุ่มมีความสามารถคละกัน
4. แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อที่จะศึกษา
5. สมาชิกแต่ละกลุ่มช่วยกันกำหนดหัวข้อย่อยแล้วแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ โดยให้สมาชิกแต่ละคน เลือกหัวข้อย่อยคนละหนึ่งหัวข้อ
6. สมาชิกนำผลงานมารวมกันเป็นผลงานกลุ่มอาจมีการอ่านทบทวนและปรับแต่งภาษา ให้ผลงานกลุ่มที่ทำงานร่วมกันมีความสละสลวยต่อเนื่อง เตรียมที่จะนำเสนอผลงานกลุ่ม
7. นำเสนอผลงานกลุ่มต่อหน้าชั้นเรียน
8. ทุกกลุ่มช่วยกันประเมินผล โดยประเมินทั้งกระบวนการทำงานกลุ่ม และผลงานกลุ่ม การออกแบบเพื่อให้บรรลุงานสูงสุดการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มที่หลายหลายจะช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมได้มากแต่ก็มีข้อจำกัดอยู่บ้าง เช่น ใช้ในเวลาที่ใช้ ความลึกซึ้งหรือความหลากหลายในประเด็นการอภิปราย ใจความสำคัญของการบรรลุงานสูงสุดจึงอยู่ที่การออกแบบงาน ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญของการกำหนดงาน 3 ประการ คือ
 - 8.1 กำหนดกิจกรรมที่ชัดเจนว่าจะให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มอย่างไร ทำเพื่ออะไร ใช้เวลาอย่างน้อยเพียงใด เมื่อบรรลุงานแล้วจะทำอะไรต่อไป เช่นเตรียมเสนอผลงานหน้าชั้น
 - 8.2 กำหนดบทบาทของกลุ่ม หรือสมาชิกที่ชัดเจน โดยทั่วไปการกำหนดบทบาทในกลุ่มย่อย ให้แต่ละกลุ่มมีบทบาทที่แตกต่างกัน เมื่อมารวมเสนอในกลุ่มใหญ่จึงจะเกิดการขยายการเรียนรู้โดยใช้เวลาน้อยและไม่น่าเบื่อ การกำหนดบทบาทให้แต่ละกลุ่มทำงานยังรวมถึงการกำหนดบทบาทสมาชิกในกลุ่มด้วย
 - 8.3 มีโครงสร้างของงานที่ชัดเจน ซึ่งระบุรายละเอียดของกิจกรรมและบทบาท โดยทำเป็นกำหนดงานที่ครูชี้แจงแก่ผู้เรียนหรือทำเป็นใบงาน ซึ่งประการหลังจะเหมาะกับการจัดกิจกรรมแบบกลุ่มย่อยที่ต้องการทำงานกลุ่มให้มีผลงานที่เป็นข้อสรุปของกลุ่ม

ทิตินา แชมมณี (2550, น. 40) กล่าวถึง รูปแบบการจัดการเรียนการสอน แบบ (Co-op Co-op) เป็นเทคนิคที่มีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้เรียนช่วยกันอภิปรายหัวข้อที่จะศึกษา
2. แบ่งหัวข้อใหญ่เป็นหัวข้อย่อย
3. จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มตามความสามารถที่แตกต่างกัน
4. กลุ่มเลือกหัวข้อที่จะศึกษาตามความสนใจของกลุ่ม
5. กลุ่มแบ่งหัวข้อย่อยเป็นหัวข้อเล็กๆ เพื่อผู้เรียนแต่ละคนได้ศึกษา
6. ผู้เรียนศึกษาเรื่องที่ตนเลือก
7. ผู้เรียนเสนอผลงานต่อกลุ่ม
8. กลุ่มรวบรวมหัวข้อต่างๆ จากผู้เรียนในกลุ่ม
9. แต่ละกลุ่มรายงานต่อชั้น
10. วัดผลจากการรายงาน

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2550, น.33) ได้ศึกษาไว้ว่าเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ Co-op Co-op เป็นเทคนิคที่เน้นการทำงานร่วมกันโดยสมาชิกของกลุ่มที่มีความสามารถและความถนัดต่างกัน ได้แสดงบทบาทหน้าที่ที่ตนถนัดเต็มที่สุดผู้เรียนที่เก่งได้ช่วยเหลือเพื่อนที่อ่อนเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการคิดระดับสูงทั้งการวิเคราะห์และสังเคราะห์และเป็นวิธีการที่สามารถนำไปใช้สอนในวิชาใดก็ได้มีขั้นตอนกิจกรรมดังนี้

1. กำหนดขอบข่ายประเด็นหรือเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่จะให้ผู้เรียนได้ศึกษา
2. ผู้เรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อกำหนดประเด็นหรือหัวข้อที่จะศึกษา
3. กำหนดกลุ่มย่อยโดยให้สมาชิกกลุ่มมีความสามารถคละกัน
4. แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อที่จะศึกษา
5. สมาชิกในกลุ่ม ช่วยกันกำหนดหัวข้อย่อย แล้วแบ่งหน้าที่รับผิดชอบโดยให้สมาชิกแต่ละคนเลือกศึกษาหัวข้อย่อยคนละ1 หัวข้อ

6. สมาชิกนำผลงานมารวมกันเป็นงานกลุ่มอาจมีการอ่านทบทวนให้ผลงานกลุ่มที่ทำร่วมกัน มีความสละสลวยต่อเนื่องเตรียมผู้ที่จะนำเสนอผลงานกลุ่มนำผลงานกลุ่มเสนอต่อชั้นเรียนทุกกลุ่ม ช่วยกันประเมินผลโดยประเมินทั้งกระบวนการทำงานกลุ่มและผลงานกลุ่ม

เพียรศรี รื่นกลาง (2553, น. 70-71) ได้กล่าวว่า เทคนิค Co-op Co-op เป็นเทคนิคการเรียนการสอนที่เน้นทำงานร่วมกลุ่มกันของสมาชิกในกลุ่มที่มีความสามารถและความถนัดต่างกัน ได้แสดงบทบาทหน้าที่ที่ตนถนัดเต็มที่สุดผู้เรียนเก่งได้ช่วยเหลือผู้เรียนอ่อน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้จะให้กระบวนการกลุ่มที่หลากหลาย มีโครงสร้างการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน และผู้เรียนต้องรู้บทบาทของตนเอง

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า เทคนิค Co-op Co-op เป็นเทคนิคที่เน้นการทำงานร่วมกันโดยสมาชิกของกลุ่มที่มีความสามารถและความถนัดต่างกัน และได้แสดงบทบาทหน้าที่ที่ตนถนัดเต็มที่ สมาชิกในกลุ่มรับผิดชอบบทบาทและหน้าที่ที่ตนเองได้รับ ร่วมกันทำงานกลุ่มเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

1. กำหนดขอบข่ายประเด็นหรือเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่จะให้ผู้เรียนได้ศึกษา
2. ผู้เรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อกำหนดประเด็นหรือหัวข้อที่จะศึกษา
3. กำหนดกลุ่มย่อยโดยให้สมาชิกกลุ่มมีความสามารถคละกัน
4. แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อที่จะศึกษา
5. สมาชิกในกลุ่ม ช่วยกันกำหนดหัวข้อย่อย แล้วแบ่งหน้าที่รับผิดชอบโดยให้สมาชิกแต่ละคนเลือกศึกษาหัวข้อย่อยคนละ 1 หัวข้อ
6. สมาชิกนำผลงานมารวมกันเป็นงานกลุ่มอาจมีการอ่านทบทวนให้ผลงานกลุ่มที่ทำร่วมกันมีความสละสลวยต่อเนื่องเตรียมผู้ที่จะนำเสนอผลงานกลุ่มนำผลงานกลุ่มเสนอต่อชั้นเรียนทุกกลุ่มช่วยกันประเมินผลโดยประเมินทั้งกระบวนการทำงานกลุ่มและผลงานกลุ่ม

2.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.6.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2539, น. 20) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความรู้ความสามารถของผู้เรียนเป็นผลจากการเรียนการสอนวัดโดยใช้เครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทั่วไป

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540, น. 19) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่าเป็นแบบทดสอบที่มุ่งทดสอบความรู้ทักษะสมรรถนะสมองด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนว่าหลังการเรียนรู้อะไรเรื่องนั้น ๆ แล้วผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่เรียนมากน้อยเพียงใดมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมตามความมุ่งหมายของหลักสูตรในวิชานั้น ๆ เพียงใด

บุญชม ศรีสะอาด (2553, น. 150) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลการเรียนที่ได้จากการสอบที่มุ่งให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นความรู้ความเข้าใจและความสามารถของนักเรียนที่บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในบทเรียนวัดโดยใช้เครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทั่วไป

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนที่เกิดจากการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นความรู้ความเข้าใจและความสามารถของนักเรียนที่บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในบทเรียนวัดโดยใช้เครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทั่วไป

2.6.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.6.2.1 พฤติกรรมด้านความรู้และความคิด (Cognitive Entry Behaviors) หมายถึง ความรู้ความสามารถและทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียนที่มีมาก่อน

2.6.2.2 คุณลักษณะทางจิตใจ (Affective Entry Characterizations) หมายถึง แรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ได้แก่ ความสนใจในวิชาที่เรียนเจตคติเนื้อหาและสถาบันให้การยอมรับความสามารถของตัวเอง

2.6.2.3 คุณภาพการเรียนการสอน (Quality of Instruction) หมายถึง ประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่นักเรียนได้รับได้แก่คำแนะนำ การปฏิบัติและแรงเสริมของผู้สอนที่มีต่อผู้เรียน

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า สิ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ตัวผู้เรียนเอง และสิ่งแวดล้อม

2.6.3 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บุญธรรม กิจปริดาภิสุทธิ (2542, น. 73) กล่าวว่า แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ความเข้าใจตามพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ซึ่งเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. แบบทดสอบที่ครูสร้างเอง (Teacher Made Test) เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นโดยทั่วไป เมื่อต้องการใช้สร้างขึ้นใช้แล้วก็เลิกกันถ้าจะนำไปใช้อีกก็ต้องดัดแปลงปรับปรุง แก้ไข เพราะเป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นใช้เฉพาะครั้ง อาจยังไม่มีมีการวิเคราะห์หาคุณภาพ

2. แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) เป็นแบบทดสอบที่ได้มีการพัฒนาด้วยการวิเคราะห์ทางสถิติแล้วหลายครั้งหลายหน จนมีคุณภาพสมบูรณ์ทั้งด้านความตรงความเที่ยง ความยาก ความง่ายค่าอำนาจจำแนก ความเป็นปรนัย และมีเกณฑ์ปกติใช้เปรียบเทียบกับ รวมแล้วต้องมีมาตรฐานทั้งด้านการดำเนินการสอบและการแปลผลคะแนนที่ได้

เยาวดี ราชชัยกุลวิบูลย์ศรี (2552, น. 16) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง เครื่องมือที่ใช้เพื่อวัดผลการเรียนรู้ด้านเนื้อหาวิชาและทักษะต่าง ๆ ของแต่ละสาขาวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาวิชาทั้งหลายที่ได้จัดสอนในระดับชั้นเรียนต่าง ๆ ของแต่ละโรงเรียนลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มีทั้งที่เป็นข้อเขียน (Paper and Pencil Test) และที่เป็นภาคปฏิบัติจริง (Performance Test)

สมนึก ภัททิยธนี (2553, น. 73) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่วัดสมรรถภาพสมองด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้ผ่านมาแล้ว

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบที่ใช้ในการวัดสมรรถภาพทางสมองของผู้เรียนที่ได้เรียนรู้มาแล้ว โดยแบบทดสอบมีลักษณะที่เป็นข้อเขียนและทดสอบโดยการปฏิบัติจริง การสร้างแบบทดสอบแบ่งเป็น 2 แบบ คือ 1) แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง และ 2) แบบทดสอบมาตรฐาน

2.6.4 คุณลักษณะแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

สมนึก ภัททิยธนี (2553, น. 67) กล่าวถึง คุณลักษณะของแบบทดสอบที่ดีไว้ดังนี้

1. ต้องเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง คุณสมบัติที่ทำให้ผู้ใช้บรรลุถึงวัตถุประสงค์แบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรงสูง คือ แบบทดสอบที่สามารถทำหน้าที่วัดสิ่งที่เราจะวัดได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามความมุ่งหมาย
2. ต้องยุติธรรม (Fair) คือ โจทย์คำถามทั้งหลายที่ไม่มีช่องทางแนะให้เด็กเดาคำตอบ ไม่เปิดโอกาสให้เด็กเกียจคร้านที่จะดูตำราแต่ตอบได้ดี
3. ต้องถามลึก (Searching) วัดความลึกซึ้งของวิทยาการตามแนวตั้งมากกว่าการวัดตามแนวกว้างว่ารู้มากน้อยเพียงใด
4. ต้องยั่วเย้า (Exemplary) คำถามมีลักษณะท้าทายชักชวนให้เด็กสอบแล้วมีความอยากรู้มากน้อยเพียงใด
5. ต้องจำเพาะเจาะจง (Definite) เด็กอ่านคำถามแล้วต้องเข้าใจแจ่มชัดว่าครูถามถึงอะไรหรือให้คิดอะไรไม่ถามคลุมเครือ
6. ต้องเป็นปรนัย (Objectivity) หมายถึง สมบัติ 3 ประการคือ
 - 6.1 แจ่มชัดในความหมายของคำตอบ
 - 6.2 แจ่มชัดในวิธีตรวจหรือมาตรฐานการให้คะแนน
 - 6.3 แจ่มชัดในการแปลความหมายของข้อความ
7. ต้องมีประสิทธิภาพ (Efficiency) สามารถให้คะแนนที่เที่ยงตรง และเชื่อถือได้มากที่สุดภายในเวลา แรงงาน และเงินน้อยที่สุดด้วย
8. ต้องยากพอเหมาะ (Difficulty)
9. ต้องมีอำนาจจำแนก (Discrimination) สามารถแยกเด็กออกเป็นประเภทได้ทุกระดับตั้งแต่อ่อนสุดถึงเก่งสุด
10. ต้องเชื่อมั่นได้ (Reliability) ข้อสอบนั้นสามารถให้คะแนนได้คงที่ แน่นอนไม่แปรผัน

2.7 บริบทโรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ

โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม รหัสไปรษณีย์ 44000 มีหมู่บ้านในเขตบริการ จำนวน 4 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 5 และหมู่ที่ 8 โทรศัพท์ 043-981259, 043-981260 เป็นสถานศึกษาของรัฐ เปิดทำการสอน 3 ระดับ คือ ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา มีเครือข่าย Internet ในพื้นที่ อยู่ห่างจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ระยะทาง 10 กิโลเมตร

โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ เดิมอาศัยศาลาการเปรียญวัดบ้านหนองโนเป็นสถานที่เล่าเรียน มีชื่อว่า “โรงเรียนบ้านหนองโน” ตั้งอยู่ที่ตำบลโคกก่อ (วัดบ้านหนองโน) มีนายชู บรรดา เป็นครูใหญ่ คนแรก

วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2484 ทางราชการได้ทำการก่อสร้างอาคารเรียนถาวรบนเนื้อที่ ที่ตั้งโรงเรียนปัจจุบัน และได้ทำพิธีเปิดป้ายเปลี่ยนชื่อโรงเรียนใหม่ว่า โรงเรียนบ้านหนองโนเรื่องราษฎรวิทยา ตำบลโคกก่อ ในวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2486

พ.ศ. 2525 ได้ขอเปลี่ยนชื่อโรงเรียนใหม่จากโรงเรียนบ้านหนองโนเรื่องราษฎรวิทยา ตำบลโคกก่อ เป็นโรงเรียนบ้านหนองโนอีดำจนถึงปัจจุบัน

พ.ศ. 2533 ได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เปิดรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นโรงเรียนขยายโอกาสโรงเรียนแรกของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

ปัจจุบันโรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ เปิดทำการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตั้งแต่อนุบาล 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.7.1 ผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำมีกระบวนการพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน ครูมีการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนโดยมีการจัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริงแบบร่วมมือกันเรียนรู้ แบบใช้กระบวนการคิดโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนสามารถอ่านออก เขียนได้ ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพและมุ่งพัฒนาครูทุกคนให้มีความสามารถในการนำเทคนิควิธีสอนให้ตรงตามศักยภาพผู้เรียนโดยนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการวัดและประเมินผลแบบบูรณาการนอกจากนี้โรงเรียนยังได้มีการดำเนินการ

เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนเพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เน้นการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนโดยจัดกิจกรรม QR Code ลดขยะเพื่อลดปริมาณขยะ ในโรงเรียน ชุมชน และส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ในการคัดแยกขยะที่ถูกต้อง การทำเพื่อประโยชน์ ส่วนร่วม และการรักษาสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว และมีการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด และอบายมุข ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ในทักษะอาชีพทั้งการปลูกผักสวนครัว การเลี้ยงไก่ไข่ การเพาะเห็ดนางฟ้า การแปรรูปผลิตภัณฑ์ทั้งเสริมสร้างทักษะทางวิชาการ โดยมีการ เข้าร่วมงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เพื่อให้ นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วันสำคัญเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ วันสำคัญของรัฐ งานบุญประเพณีท้องถิ่นนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการสืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ต่าง ๆ ของไทย โดยความร่วมมือระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ส่งเสริมให้นักเรียน มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องโดยจัดกิจกรรม ห้องสมุดมีชีวิต ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติ สมเหตุสมผล

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำได้ดำเนินการวางแผนการดำเนินงานของสถานศึกษาใน ปีการศึกษา 2561 โดยได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ชุมชน ผู้ปกครอง ร่วมวิเคราะห์สภาพปัญหาผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมา จากผล การนิเทศติดตามการประเมินการจัดการศึกษาตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา และดำเนินการจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดประชุมระดมความคิดเห็นจากบุคลากรในโรงเรียนเพื่อวางแผน ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ปรับวิสัยทัศน์ กำหนดพันธกิจ กลยุทธ์ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน มีการปรับแผนพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ และนโยบาย การปฏิรูปการศึกษา โดยพัฒนาวิชาการเน้นผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายให้สามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถอย่างเหมาะสมกับวัยพัฒนาครูให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ สนับสนุนให้ครูเข้ารับ การอบรม เพื่อเพิ่มขีดความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรในโรงเรียนด้านการใช้สื่อ เทคโนโลยีในการเรียนการสอน โดยโรงเรียนได้สนับสนุนปัจจัยพื้นฐาน บุคลากร อุปกรณ์ ครุภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวก อย่างเพียงพอเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียนด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการพัฒนาตามแผนงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน และสรุปผลการดำเนินงานของ สถานศึกษาเพื่อเผยแพร่ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โรงเรียนได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ บริบทของชุมชน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะตรงตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม โดยมุ่งเน้นพัฒนาทักษะอาชีพหลักของชุมชน เช่น เกษตรกร ค้าขาย และทักษะอื่น ๆ ที่สำคัญ ผ่านการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบทั้งการเรียนรู้ในห้องเรียน การเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ได้แก่ แปลงผักสวนครัว โรงเรือนไก่ไข่ ห้องสมุดมีชีวิต การเรียนรู้นอกสถานที่ในโครงการทัศนศึกษา เรียนรู้จากบุคคลภายนอก ได้แก่ ครูจากวิทยาลัยสารพัดช่างมหาสารคาม ครูตำรวจ พระ ฯลฯ นอกจากนี้ เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนได้สนับสนุนให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนเข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้ที่ตรงกับความต้องการให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการอย่างสม่ำเสมอ อาทิเช่น ครูเข้าร่วมอบรมในโครงการ Boot Camp โครงการพัฒนารูปแบบครบวงจร (คู่มือครู) การพัฒนาในระบบ TEPE Online การเข้ารับการพัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัด (สพป.มค.1)

2.7.2 การจัดการศึกษาตามโครงการ

ตารางที่ 2.2

การจัดการศึกษาตามโครงการ โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ อำเภอมือเมือง จังหวัดมหาสารคาม

โรงเรียนโครงการ	เป็น	ไม่เป็น	ผลที่เกิดขึ้น
โรงเรียนประชารัฐ	/	-	มีสื่อการเรียนการสอนครบทุกชั้นเรียน
โรงเรียนวิถิพุทธ	/	-	นักเรียนมีวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับหลักพุทธธรรม สามารถนำหลักธรรมมาเป็นฐานในการคิด วิเคราะห์และแก้ปัญหา
โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล	/	-	โรงเรียนมีแผนจัดการเรียนรู้ที่ระบุเป้าหมาย กิจกรรม สื่อ ชิ้นงาน/ภาระงานที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา มีการกำหนดช่วงเวลา จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในตารางเรียนของทุกชั้น มีเครื่องมือการประเมินตามสภาพจริง ในระดับคุณภาพของผู้เรียนตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

(ต่อ)

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

โรงเรียนโครงการ	เป็น	ไม่เป็น	ผลที่เกิดขึ้น
โรงเรียนสีขาวปลอดอบายมุข และสิ่งเสพติด	/	-	นักเรียนห่างไกลจากปัญหายาเสพติด ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารและปัจจัยเสี่ยงห่างไกลจากการพนัน ไม่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท เป็นสถานศึกษาที่ปลอดจากปัญหายาเสพติด สื่อลามกอนาจาร การพนัน เหตุทะเลาะวิวาท
สถานศึกษาพอเพียง	/	-	นักเรียนมีคุณภาพการเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตามแนวพระราชดำริหลักการทรงงานและการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.7.3 วิสัยทัศน์ของโรงเรียน

โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อมดี มีความปลอดภัย ผู้เรียนมีคุณธรรม มีจิตสาธารณะ ปลอดสิ่งเสพติด ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.7.4 พันธกิจ

2.7.4.1 พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และมาตรฐานสากล มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่สมบูรณ์ ปลอดจากสิ่งเสพติดและอบายมุข มีคุณธรรม จริยธรรม รักความเป็นไทย และรับผิดชอบต่อสังคม

2.7.4.2 ส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ

2.7.4.3 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการศึกษา สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการอย่างยั่งยืน

2.7.4.4 พัฒนาสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา

2.7.4.5 จัดกระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผลที่หลากหลายอย่างมีคุณภาพ เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน

2.7.4.6 พัฒนาการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีระบบตามหลักธรรมาภิบาล

2.7.4.7 พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
อย่างมีคุณภาพ

2.7.4.8 ประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสร้างภาคีเครือข่าย
เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8.1 งานวิจัยในประเทศ

อรพินธ์ กันทะรัน (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง
คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดย
ใช้กระบวนการกลุ่มร่วมมือ Co-op Co-op มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ก่อนและหลังเรียน ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผน และเพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนด้วย
กิจกรรมแบบร่วมมือ ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ
กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการกลุ่มร่วมมือ
Co-op Co-op มีประสิทธิภาพเท่ากับ 91.68/89.48 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ มีค่าดัชนี
ประสิทธิผลเท่ากับ 0.6773 หรือคิดเป็นร้อยละ 67.73 หมายความว่า นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นจาก
ก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 67.73 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด

สุภาวดี กุศลคุ้ม (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ
แบบ Co-op Co-op เรื่อง สภาพแวดล้อมทางกายภาพของโลก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ Co-op –Co-op เรื่อง สภาพแวดล้อมทางกายภาพของโลก กลุ่มสาระ
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องสภาพแวดล้อมทางกายภาพของโลก
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้
แบบร่วมมือแบบ Co-op Co-op และเพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
แบบร่วมมือแบบ Co-op Co-op เรื่องสภาพแวดล้อมทางกายภาพของโลก กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยคือ นักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต
30 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 39 คน โดยการสุ่มแบบเป็นกลุ่ม (Cluster Random

Sampling) ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สภาพแวดล้อมทางกายภาพของ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการ กลุ่มร่วมมือ Co-op Co-op มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.42/89.48 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สภาพแวดล้อมทางกายภาพของ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการกลุ่มร่วมมือ Co-op Co-op มีค่าดัชนี ประสิทธิภาพเท่ากับ 0.767 หรือคิดเป็นร้อยละ 76.70 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียน ร้อยละ 76.70 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สภาพแวดล้อมทางกายภาพของโลก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยใช้กระบวนการกลุ่มร่วมมือ Co-op Co-op อยู่ในระดับมากที่สุด

ธีระวัฒน์ หัสโก (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยการเรียนรู้แบบผสมผสานแบบร่วมมือเทคนิค TGT สำหรับนักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบรบือวิทยาคาร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ด้วยการเรียนรู้แบบผสมผสานแบบร่วมมือเทคนิค TGT สำหรับนักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 75 และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียนรู้แบบผสมผสานแบบร่วมมือเทคนิค TGT กลุ่มเป้าหมาย ในงานวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/9 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนบรบือวิทยาคาร จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 28 คน ผลการวิจัยพบว่าการเรียนรู้แบบผสมผสานแบบร่วมมือ เทคนิค TGT ช่วยให้ผู้เรียนมีการปฏิบัติงานตามขั้นตอนมีการให้ความช่วยเหลือกันมีการเคารพกติกา ของกลุ่มยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มมีความเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี และร่วมมือกันทำงานจนสำเร็จ ผู้เรียนมีระดับพฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับสูง มาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนหลังจากได้เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ แบบผสมผสานแบบร่วมมือเทคนิค TGT สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานแบบร่วมมือเทคนิค TGT โดยรวม พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

เชอรีนนท์ พันอุสาห์ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค Co-op Co-op ประกอบสื่อประสมเรื่องระบำซุมซุมเผ่าไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op ประกอบสื่อประสม เรื่อง ระบำซุมซุมเผ่าไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค Co-op Co-op ประกอบสื่อประสม และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op ประกอบสื่อประสม กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 6/8 จำนวน 41 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนโกสุมพิทยาสรรค์ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผลการวิจัยพบว่ากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op ประกอบสื่อประสม เรื่อง ระบายชุนนุเมเผาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ 83.84/85.95 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op ประกอบสื่อประสม เรื่อง ระบายชุนนุเมเผาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียน สูงกว่าเกณฑ์ที่ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op ประกอบสื่อประสม เรื่อง ระบายชุนนุเมเผาไทย สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจมากที่สุด

สุดารัตน์ กองพลพรหม (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประเพณีบุญเบิกฟ้ามหาสารคามกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เรื่องประเพณีบุญเบิกฟ้ามหาสารคามกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op ที่มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) กำหนดเกณฑ์ 80/80 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องประเพณีบุญเบิกฟ้ามหาสารคามของนักเรียนที่เรียนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op ก่อนเรียนและหลังเรียนและศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op เรื่องประเพณีบุญเบิกฟ้ามหาสารคาม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 32 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ผลการวิจัยพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องประเพณีบุญเบิกฟ้ามหาสารคาม โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 85.00/ 94.30 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ นักเรียนที่เรียนเรื่องประเพณีบุญเบิกฟ้ามหาสารคามโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องประเพณีบุญเบิกฟ้ามหาสารคามโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อิสระพงค์ โสภาโฮ (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยใช้การเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น โดยใช้การเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในรายวิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้นโดยใช้การเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT

เทียบเกณฑ์ร้อยละ 75 และศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในรายวิชา คอมพิวเตอร์เบื้องต้นโดยใช้การเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 23 คน โรงเรียนมหาวิทานุกูล ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้ ในรายวิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น โดยใช้การเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 การพัฒนา ประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้มีอยู่ 3 วงรอบ ปรากฏดังนี้ วงรอบที่ 1 ร้อยละ 40.97 วงรอบที่ 2 ร้อยละ 66.53 และวงรอบที่ 3 ร้อยละ 76.39 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ 75) นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่าน คิดเป็นร้อยละ 83.06 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 จำนวน 20 คน และนักเรียนมีพฤติกรรมการทำงาน กลุ่มอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.52$, S.D. = 0.17)

2.8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Wigfield and Cambria (2010) ได้ศึกษาว่า นักจิตวิทยาสร้างแรงบันดาลใจศึกษาว่า อะไรกระตุ้นผู้คนที่ให้ทำและทำไมผู้คนจึงคิดและทำในสิ่งที่พวกเขาทำ แรงจูงใจกระตุ้นและชี้นำการกระทำ ดังนั้นจึงมีความเกี่ยวข้องอย่างมากกับผลลัพธ์ด้านการพัฒนาที่สำคัญเช่นความสำเร็จของโรงเรียน การปฏิบัติงานในพื้นที่กิจกรรมอื่นๆ และสุขภาพจิตโดยรวม โดยพื้นฐานแล้วนักทฤษฎีแรงจูงใจและ นักวิจัยทำงานเพื่อทำความเข้าใจกับตัวทำนายแรงบันดาลใจของการเลือกการคงอยู่และความพยายาม แรงจูงใจความสำเร็จหมายถึงเฉพาะแรงจูงใจที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่มีเกณฑ์ในการตัดสิน ความสำเร็จหรือความล้มเหลว ตัวอย่างของงานประเภทนี้ได้แก่ กิจกรรมของโรงเรียนกิจกรรมการทำงาน และกิจกรรมกีฬาแข่งขัน ในความสามารถของกิจกรรมดังกล่าวทั้งหมดเป็นส่วนสำคัญของแรงจูงใจ เพื่อให้บรรลุแรงจูงใจในทุกรูปแบบสามารถสังเกตได้โดยตรงที่สุดในระดับพลังงานในพฤติกรรมของบุคคล

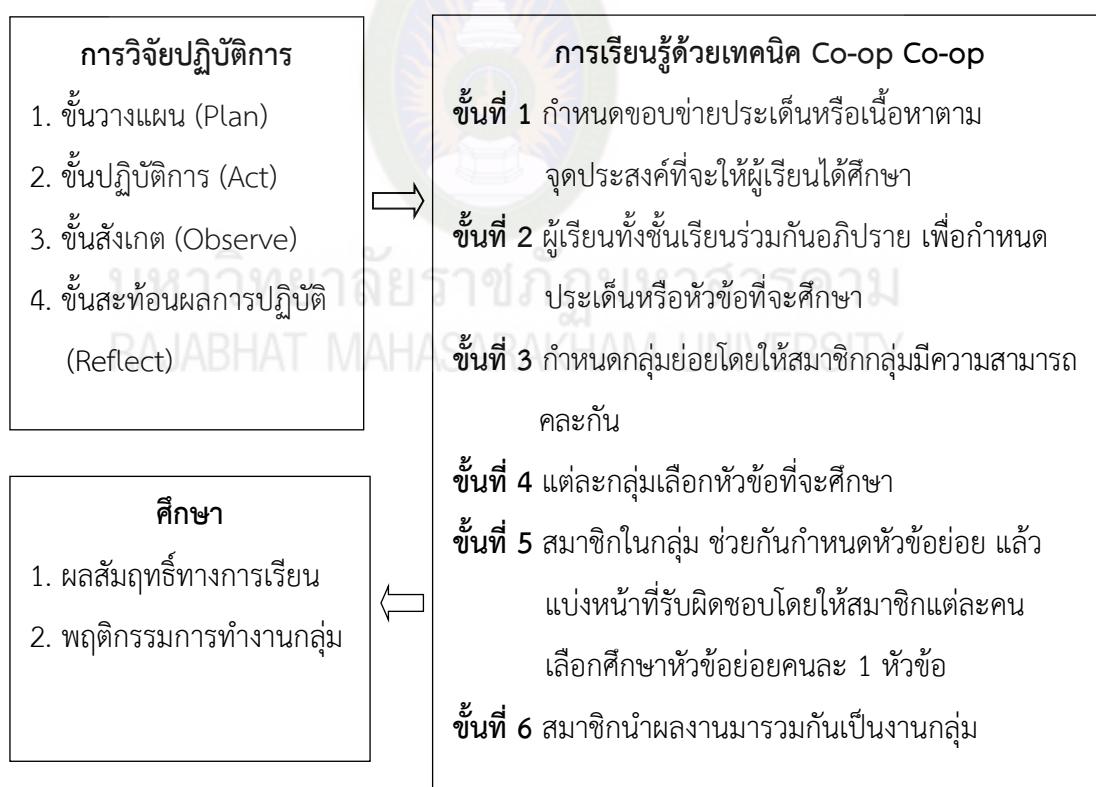
Musthafa and Gustine (2015) ได้ศึกษาว่าการเรียนแบบร่วมมือช่วยอำนวยความสะดวกให้นักเรียนในการเรียนรู้การคิดอย่างมีวิจารณญาณในการอ่านและหาประโยชน์ และความท้าทาย ในการใช้การเรียนแบบร่วมมือในโรงเรียนอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งใน Cimahi ได้อย่างไร กรณีศึกษา ถูกนำมาใช้โดยใช้เครื่องมือในการสังเกตการณ์ในชั้นเรียน แบบสอบถาม การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบทดสอบข้อเขียนของนักเรียน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการใช้การเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม ช่วยให้นักเรียนพัฒนาความคิดเชิงวิพากษ์ และปรับปรุงการจัดการความคิดเชิงวิพากษ์ในการอ่าน คุณสมบัติสามประการที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาการคิดเชิงวิพากษ์ของนักเรียนในการอ่าน คือ การกระตุ้นให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ข้อกำหนดของวัตถุประสงค์ของกลุ่ม และการจัดให้มีการกระตุ้นต่อพัฒนาความคิดและความคิดของนักเรียน คุณลักษณะดังกล่าว ช่างต้น ส่งเสริมผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจและการมีส่วนร่วมที่สูงขึ้นเพิ่มโอกาสในการ ใช้ภาษาและพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล อย่างไรก็ตามสิทธิประโยชน์เหล่านี้ถูกจำกัดด้วย ความพร้อมของเวลาความสามารถด้านภาษาอังกฤษของนักเรียนและการสนับสนุนของนักเรียนใน

การทำงานเป็นกลุ่ม ขอแนะนำให้นักวิจัยเพิ่มเติมทำการศึกษาที่คล้ายกันในระยะเวลาเพื่อให้แน่ใจว่าองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมีโครงสร้างที่ดี

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผู้วิจัยจึงนำไปใช้เป็นแนวทางในงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม เรื่องพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op ต่อไป

2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการใช้เทคนิคการสอนแบบ Co-op Co-op เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาประวัติศาสตร์ ใช้แนวคิด ทฤษฎี ดังนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 17 คน ปีการศึกษา 2562 ซึ่งมีพฤติกรรมไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้สาระประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ จำนวน 10 แผน 10 ชั่วโมง

3.2.2 แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม โดยผู้วิจัยทำการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่เกิดขึ้นของผู้เรียน

3.2.3 แบบสัมภาษณ์นักเรียน

3.2.4 แบบบันทึกอนุทิน เป็นเครื่องมือช่วยสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ในแต่ละวงรอบการปฏิบัติการ

3.2.5 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.3 การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้แบบ Co-op Co-op เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีดามีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.3.1.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

3.3.1.2 ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Co-op Co-op

3.3.1.3 ศึกษาเนื้อหาสาระประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับ พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดเนื้อหา ดังนี้

ตารางที่ 3.1

ความสัมพันธ์ของสาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์ เวลาที่ใช้สอนโดยจำแนกตามสาระการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
1. การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย	1. การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย	1. อธิบายความเป็นมาก่อนการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยได้ (K)	1
	2. ความเป็นมาก่อนการสถาปนาเมืองสุโขทัยเป็นราชธานี	2. สามารถสืบค้นข้อมูลเป็นกลุ่มก่อนการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยได้ (P)	
		3. เห็นคุณค่าของการศึกษาพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ (A)	
2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการในสมัยสุโขทัย	ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก) ที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการในสมัยสุโขทัย	1. สามารถบอกปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยได้ (K)	1
		2. สามารถสืบค้นข้อมูลเป็นกลุ่ม เกี่ยวกับปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยได้ (P)	
		3. เห็นคุณค่าของการศึกษาพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ (A)	

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผนการจัดการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
3. พัฒนาการทางด้าน การเมืองการ ปกครองสมัยสุโขทัย	พัฒนาการของอาณาจักร สุโขทัยในด้านการเมือง การปกครอง	1. รู้และเข้าใจพัฒนาการทางด้านการเมือง การปกครองในสมัยสุโขทัยได้ (K) 2. สามารถสืบค้นข้อมูลเป็นกลุ่ม เกี่ยวกับ พัฒนาการทางด้านการเมืองการปกครอง ในสมัยสุโขทัยได้ (P) 3. เห็นคุณค่าของการศึกษาพัฒนาการของ อาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ (A)	1
4. พัฒนาการทางด้าน เศรษฐกิจสมัย สุโขทัย	พัฒนาการของอาณาจักร สุโขทัยในด้านเศรษฐกิจ	1. รู้และเข้าใจพัฒนาการทางด้านเศรษฐกิจใน สมัยสุโขทัยได้ (K) 2. สามารถสืบค้นข้อมูลเป็นกลุ่มเกี่ยวกับ พัฒนาการทางด้านเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย ได้ (P) 3. เห็นคุณค่าของการศึกษาพัฒนาการของ อาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ (A)	1
5. พัฒนาการทางด้าน สังคมสมัยสุโขทัย	พัฒนาการทางด้านสังคม สมัยสุโขทัย	1. รู้และเข้าใจพัฒนาการทางด้านสังคมในสมัย สุโขทัยได้ (K) 2. สามารถสืบค้นข้อมูลเป็นกลุ่ม เกี่ยวกับ พัฒนาการทางด้านสังคมในสมัยสุโขทัยได้ (P) 3. เห็นคุณค่าของการศึกษาพัฒนาการของ อาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ (A)	1
6. พัฒนาการทางด้าน ศิลปวัฒนธรรม สมัยสุโขทัย	พัฒนาการทางด้าน ศิลปวัฒนธรรม	1. รู้และเข้าใจพัฒนาการทางด้านศิลปวัฒนธรรม ในสมัยสุโขทัยได้ (K) 2. สามารถสืบค้นข้อมูลเป็นกลุ่ม เกี่ยวกับ พัฒนาการทางด้านศิลปวัฒนธรรมในสมัย สุโขทัยได้ (P) 3. เห็นคุณค่าของการศึกษาพัฒนาการของ อาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ (A)	1

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผนการจัดการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
7. พัฒนาการทางด้าน ความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ สมัยสุโขทัย	1. พัฒนาการทางด้าน ความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ 2. ลักษณะการสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ	1. รู้และเข้าใจพัฒนาการด้านความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศสมัยสุโขทัยได้ (K) 2. สามารถสืบค้นข้อมูลเป็นกลุ่ม เกี่ยวกับ พัฒนาการทางด้านความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศในสมัยสุโขทัยได้ (P) 3. เห็นคุณค่าของการศึกษาพัฒนาการของ อาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ (A)	1
8. อิทธิพลของอารย ธรรมตะวันออกที่มี ผลต่อสุโขทัย	อิทธิพลของอารยธรรม ตะวันออกที่มีผลต่อ สุโขทัย	1. อธิบายอิทธิพลของอารยธรรมตะวันออก ที่มีผลต่อสุโขทัยได้ (K) 2. สามารถสืบค้นข้อมูลเป็นกลุ่ม เกี่ยวกับ อิทธิพลของอารยธรรมตะวันออกที่มีผลต่อ สุโขทัยได้ (P) 3. เห็นคุณค่าของการศึกษาพัฒนาการของ อาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ (A)	1
9. การสร้างสรรค์ภูมิ ปัญญาในสมัย สุโขทัย	ภูมิปัญญาไทยในสมัย สุโขทัย เช่น การ ชลประทาน เครื่อง สังคโลก	1. อธิบายภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยได้ (K) 2. สามารถสืบค้นข้อมูลเป็นกลุ่ม เกี่ยวกับการ สร้างสรรค์ภูมิปัญญาในสมัยสุโขทัยได้ (P) 3. ตระหนักถึงความสำคัญในการสร้างสรรค์ ภูมิปัญญาในสมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน (A)	1
10. ความเสื่อมอำนาจ ของอาณาจักร สุโขทัย	ความเสื่อมของอาณาจักร สุโขทัย	1. ระบุสาเหตุของความเสื่อมอำนาจของ อาณาจักรสุโขทัยได้ (K) 2. สามารถสืบค้นข้อมูลเป็นกลุ่ม เกี่ยวกับ การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาในสมัยสุโขทัยได้ (P) 3. เห็นความสำคัญของการศึกษาสาเหตุของ ความเสื่อมอำนาจของอาณาจักรสุโขทัย (A)	1

3.3.1.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Co-op Co-op เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีคำซึ่งประกอบด้วย

- 1) สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- 2) มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
- 3) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 4) สาระการเรียนรู้
- 5) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- 6) คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 7) กิจกรรมการเรียนรู้แบบ Co-op Co-op โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมดังนี้
 - 7.1) กำหนดขอบข่ายประเด็นหรือเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่จะให้ผู้เรียน

ได้ศึกษา

- 7.2) ผู้เรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อกำหนดประเด็นหรือหัวข้อ

ที่จะศึกษา

- 7.3) กำหนดกลุ่มย่อยโดยให้สมาชิกกลุ่มมีความสามารถคละกัน
- 7.4) แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อที่จะศึกษา
- 7.5) สมาชิกในกลุ่ม ช่วยกันกำหนดหัวข้อย่อย แล้วแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ

โดยให้สมาชิกแต่ละคนเลือกศึกษาหัวข้อย่อยคนละ 1 หัวข้อ

7.6) สมาชิกนำผลงานมารวมกันเป็นงานกลุ่ม อาจมีการอ่านทบทวนให้ผลงานกลุ่มที่ทำร่วมกันมีความสละสลวยต่อเนื่อง เตรียมผู้ที่จะนำเสนอผลงานกลุ่ม นำผลงานกลุ่มเสนอต่อชั้นเรียนทุกกลุ่มช่วยกันประเมินผลโดยประเมินทั้งกระบวนการทำงานกลุ่มและผลงานกลุ่ม

- 8) สื่อ/แหล่งการเรียนรู้
- 9) การวัดและการประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้
- 10) กิจกรรมเสนอแนะ บันทึกหลังการสอน

3.3.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมแล้วทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.3.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ดังนี้

- 1) นางชุลีพร พิณิจพล วุฒิการศึกษา (ค.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

2) นางมณี ชิมกระโทก วุฒิการศึกษา (ศศ.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

3) นางวารารณ์ ไสโคก วุฒิการศึกษา (กศ.บ.) สาขาประวัติศาสตร์ ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ อำเภอเมือง จังหวัด มหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย

4) นายฉัตรชัย วิทักษบุตร วุฒิการศึกษา (กศ.บ.) สาขาสังคมศึกษา ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัด มหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

5) นายสวัสดิ์ จันทมนตรี วุฒิการศึกษา (วท.ม.) สาขาคณิตศาสตร์ ตำแหน่งครูชำนาญการ โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัด มหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

เพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความเหมาะสม พบว่าค่าเฉลี่ยความเหมาะสม เท่ากับ 4.37 ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี และทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.3.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3.3.2 แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ในการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพตามลำดับ ดังนี้

3.3.2.1 ศึกษารูปแบบของแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และศึกษาการสร้างแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

2) กำหนดพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและจำนวนรายการที่ประเมิน ดังนี้

2.1) ด้านความรับผิดชอบ

2.2) ด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น

2.3) ด้านทำงานตามขั้นตอน ตรงตามวัตถุประสงค์

2.4) ด้านความร่วมมือในการทำงาน

2.5) ด้านปฏิบัติงานเสร็จทันเวลา ชิ้นงานถูกต้อง

ตารางที่ 3.2

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
1. ความรับผิดชอบ	มีการแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่มอย่างชัดเจน รับผิดชอบงานตามหน้าที่	มีการแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่มอย่างชัดเจน รับผิดชอบงานตามหน้าที่เป็นบางครั้ง	มีการแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่ม ไม่ชัดเจน ปฏิบัติตามหน้าที่บางครั้ง
2. การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น	มีส่วนร่วมภายในกลุ่มดีมาก แสดงความคิดเห็นเสมอ	มีส่วนร่วมภายในกลุ่ม มีความเห็นเป็นบางครั้ง	ไม่เคยแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม
3. ทำงานตามขั้นตอนตรงตามวัตถุประสงค์	ทำงานตามขั้นตอนดีมาก บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	ทำงานตามขั้นตอนตามวัตถุประสงค์เป็นบางครั้ง	ทำงานตามขั้นตอนเป็นบางครั้ง และไม่บรรลุวัตถุประสงค์
4. ความร่วมมือในการทำงาน	ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มเป็นอย่างดี ช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่มทุกครั้ง	ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่มเป็นบางครั้ง	ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มเป็นบางครั้ง ไม่ให้ความช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่ม
5. ปฏิบัติงานเสร็จทันเวลา ชำนาญถูกต้อง	ปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด ชำนาญถูกต้องเรียบร้อยดีมาก	ปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด ชำนาญถูกต้องเป็นบางครั้ง	ปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด ชำนาญไม่ถูกต้อง ไม่เรียบร้อย

3) สร้างแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ ได้แก่

- 3 คะแนน หมายถึง ดี (กลุ่มผู้เรียนแสดงพฤติกรรมสม่ำเสมอ)
- 2 คะแนน หมายถึง พอใช้ (กลุ่มผู้เรียนแสดงพฤติกรรมบางครั้ง)
- 1 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง (แสดงพฤติกรรมนาน ๆ ครั้ง)

4) นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และเหมาะสม แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5) นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และประเมินความเหมาะสมของเกณฑ์การให้คะแนน พบว่าคะแนนเฉลี่ยความเหมาะสม เท่ากับ 4.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.75 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมในระดับดี แล้วทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ พร้อมจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3.3.3 แบบสัมภาษณ์นักเรียน

3.3.3.1 ศึกษาแบบสัมภาษณ์นักเรียนจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.3.2 สร้างแบบสัมภาษณ์นักเรียนแบบคำถามปลายเปิดจำนวน 2 ข้อ ได้แก่

1) ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบเทคนิค

Co-op Co-op

2) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียน

3.3.3.3 เสนอแบบสัมภาษณ์นักเรียนที่สร้างขึ้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และเหมาะสม

3.3.3.4 นำแบบสัมภาษณ์นักเรียนที่สร้างขึ้นไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำให้เหมาะสม ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

3.3.4 แบบบันทึกอนุทิน

เป็นแบบบันทึกการเรียนรู้ที่สะท้อนการจัดการกระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน จากผู้เรียนถึงปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างเรียน โดยที่ครูผู้สอนไม่สามารถรู้ได้ว่าผู้เรียนคนใด เป็นผู้เขียน จะทำให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนา โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบบันทึกอนุทิน

3.3.4.2 กำหนดประเด็นที่จะบันทึก ดังต่อไปนี้

1) นักเรียนได้รับความรู้อะไรบ้างในการจัดการเรียนการสอนครั้งนี้

2) มีความรู้สึกอย่างไรต่อการจัดการกิจกรรมครั้งนี้

3) นักเรียนได้ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มอย่างไรบ้าง

4) นักเรียนมีข้อเสนอแนะ หรือข้อสงสัย เกี่ยวกับการจัดการกิจกรรมการเรียน การสอนอย่างไรบ้าง

3.3.4.3 นำแบบบันทึกอนุทินที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้อง และเหมาะสม แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.3.5 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.3.5.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระและ มาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ และตัวชี้วัด

3.3.5.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ เพื่อจะเลือกไว้ใช้จริง จำนวน 30 ข้อ โดยให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และตัวชี้วัด

ตารางที่ 3.3

วิเคราะห์เนื้อหา และจำนวนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ ที่สร้าง	จำนวนข้อสอบ ที่ใช้จริง
1. การสถาปนาอาณาจักร สุโขทัย	วิเคราะห์ความเป็นมาก่อนการสถาปนา อาณาจักรสุโขทัย	5	4
2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ พัฒนาการในสมัยสุโขทัย	อธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อพัฒนาการในสมัย สุโขทัย	4	3
3. พัฒนาการทางด้านการเมือง การปกครองสมัยสุโขทัย	วิเคราะห์พัฒนาการทางด้านการเมือง การปกครองในสมัยสุโขทัย	5	3
4. พัฒนาการทางด้านเศรษฐกิจ สมัยสุโขทัย	อธิบายความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการ ของอาณาจักรสุโขทัยในด้านเศรษฐกิจ	4	3
5. พัฒนาการทางด้านสังคม สมัยสุโขทัย	อธิบายความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการ ของอาณาจักรสุโขทัยในด้านสังคม	4	3
6. พัฒนาการทางด้าน ศิลปวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย	วิเคราะห์พัฒนาการทางด้านศิลปวัฒนธรรม ในสมัยสุโขทัย	6	4
7. พัฒนาการทางด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สมัยสุโขทัย	รู้และเข้าใจจุดประสงค์และลักษณะการสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	4	3
8. อิทธิพลของอารยธรรม ตะวันออกที่มีผลต่อสุโขทัย	อธิบายอิทธิพลของอารยธรรมตะวันออก ที่มีผลต่อสุโขทัย	4	2
9. การสร้างสรรคภูมิปัญญา ในสมัยสุโขทัย	วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิ ปัญญาไทยในสมัยสุโขทัยที่มีต่อสังคมไทย ในปัจจุบัน	5	4
10. ความเสื่อมอำนาจของ อาณาจักรสุโขทัย	ระบุสาเหตุของความเสื่อมอำนาจของ อาณาจักรสุโขทัย	4	2
	รวม	45	30

3.3.5.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นทั้ง 45 ข้อ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำในส่วนที่บกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.3.5.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินความสอดคล้องของข้อสอบแต่ละข้อกับตัวชี้วัดซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ให้ + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
 ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
 ให้ - 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

3.3.5.5 นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยค่าที่ได้อยู่ระหว่าง 0.6 ถึง 1.00

3.3.5.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 18 คน โรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร ที่เคยเรียนเรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยมาแล้ว แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบ โดยแยกวิเคราะห์ เป็นสองวงรอบ โดยวงรอบที่ 1 จำนวน 24 ข้อ คือข้อ 1-24 และวงรอบที่ 2 จำนวน 21 ข้อ คือข้อที่ 25 – 45 โดย หาค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกรายข้อ แล้วคัดเอาข้อสอบที่มีค่าความยาก ตั้งแต่ 0.2 – 0.8 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 – 1.00 วงรอบละ 15 ข้อ ผลพบว่า วงรอบที่ 1 ค่าความยากของข้อสอบมีค่าตั้งแต่ 0.33 – 0.78 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.21 – 0.93 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 ส่วนวงรอบที่ 2 ค่าความยากของข้อสอบมีค่าตั้งแต่ 0.33 – 0.72 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.22 – 0.56 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.70

3.3.5.7 จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวม ข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากคณะครุศาสตร์ ไปขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ

3.4.2 ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามที่ได้วางแผนไว้ในชั้นดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน

1. สำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย รายวิชาประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แล้วระบุปัญหาในการวิจัย โดยพบว่านักเรียนขาดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

2. ศึกษาค้นคว้าวิธีการ หรือนวัตกรรมในการแก้ปัญหาที่ค้นพบจากการศึกษาค้นคว้า เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าการใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op สามารถพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนให้ดีขึ้นได้

3. พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Co-op Co-op ทั้งหมด 10 แผน เวลา 10 ชั่วโมง

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ

1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วงรอบที่ 1

1. ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-5 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค Co-op Co-op

2. จัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ครบทั้ง 5 แผน และสังเกตพฤติกรรมนักเรียนโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และให้นักเรียนทำแบบบันทึกอนุทินทุกแผนการจัดการเรียนรู้

3. เมื่อเสร็จสิ้นวงรอบที่ 1 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังวงรอบที่ 1 เพื่อนำไปวิเคราะห์ปัญหาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ แล้วให้นักเรียนทำแบบสัมภาษณ์นักเรียน เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ และแก้ปัญหาในวงรอบต่อไป

วงรอบที่ 2

1. ผู้สอนวิเคราะห์ปัญหาที่ได้จากการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังวงรอบที่ 1 และเลือกสื่อการเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ที่จะช่วยแก้ปัญหาที่พบ

2. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6-10 แล้วทำการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้จนจบวงรอบที่ 2

3. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและให้นักเรียนทำแบบบันทึกอนุทินทุกแผนการจัดการเรียนรู้

4. เมื่อเสร็จสิ้นวงรอบที่ 2 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวงรอบที่ 2 และให้นักเรียนทำแบบสัมภาษณ์นักเรียน เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ สะท้อนปัญหาเพื่อแก้ไขในการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

ขั้นที่ 3 ขั้นสังเกต

ขณะดำเนินการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยได้สังเกตประเมินเก็บรวบรวมข้อมูลโดยอาศัยเครื่องมือที่ใช้ในการสังเกตและรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มให้ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มทุกแผนการจัดการเรียนรู้

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้นักเรียนทำหลังจากเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้ในแต่ละวงรอบเพื่อเป็นคะแนนสำหรับนำข้อมูลไปวิเคราะห์ให้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

ขั้นที่ 4 ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ

เมื่อจัดการเรียนรู้ในแต่ละวงรอบแล้วจะนำข้อมูลแต่ละวงรอบมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามผลที่ได้ในขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติและปรับปรุงพัฒนาให้เข้ากับบริบทของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ในวงรอบต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ

3.5.1.1 นำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนในแต่ละวงรอบปฏิบัติการมาวิเคราะห์หาค่าระดับการทำงานกลุ่มโดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์ดังนี้

- 1 – 5 คะแนน ควรปรับปรุงพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 6 – 10 คะแนน พฤติกรรมการทำงานกลุ่มพอใช้
- 11 – 15 คะแนน พฤติกรรมการทำงานกลุ่มดี

3.5.1.2 นำคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแต่ละวงรอบมาเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ซึ่งแต่ละวงรอบมีคะแนนเต็ม 15 คะแนน ดังนั้น คะแนนเกณฑ์ร้อยละ 70 เท่ากับ 10.5

3.5.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ

นำข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกอนุทินของผู้เรียนและแบบสัมภาษณ์นักเรียนโดยจะเก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากสิ้นสุดการเรียนการสอนในแต่ละวงรอบแล้วนำข้อมูลที่ได้มาสรุปเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติให้เห็นสภาพปัญหาและอุปสรรคในการวิจัยและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ในวงรอบปฏิบัติการต่อไป

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติ ดังนี้

3.6.1 สถิติการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.6.1.1 สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาดัชนีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (อรัญ ชูยกระเดื่อง, 2557, น.44)

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-1)$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของข้อสอบกับจุดประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.6.1.2 ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ โดยใช้สูตรดังนี้
 (อรัญ ชูยกระเดื่อง, 2557, น.44)

$$P = \frac{R}{N} \quad (3-2)$$

เมื่อ R แทน จำนวนคนตอบถูก
 N แทน จำนวนคนสอบทั้งหมด

3.6.1.3 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรดังนี้ (อรัญ ชูยกระเดื่อง,
 2557, น. 44)

$$B = \frac{f_p}{n_p} - \frac{f_f}{n_f} \quad (3-3)$$

เมื่อ f_p แทน จำนวนคนในกลุ่มผ่านตอบถูก
 f_f แทน จำนวนคนในกลุ่มไม่ผ่านตอบถูก
 n_p แทน จำนวนคนในกลุ่มผ่าน
 n_f แทน จำนวนคนในกลุ่มไม่ผ่าน

3.6.1.4 ค่าความเชื่อมั่นแบบอิงเกณฑ์ (Lovett) โดยใช้สูตรดังนี้ (อรัญ ชูยกระเดื่อง,
 2557, น.45)

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum X_i - \sum X_i^2}{(k-1) \sum (X_i - C)^2} \quad (3-4)$$

เมื่อ k แทน จำนวนข้อสอบ
 X_i แทน คะแนนแต่ละคน
 C แทน คะแนนผ่าน

3.6.2 สถิติพื้นฐาน

3.6.2.1 การคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตร ดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด, 2547, น.105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (3-5)$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลคะแนนรวม
 N แทน จำนวนนักเรียน

3.6.2.2 การคำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร
ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2547, น. 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{(n-1)}} \quad (3-6)$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนที่ได้
 \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 n แทน จำนวนนักเรียน

3.6.2.3 การหาร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2547,
น. 104)

$$P = \frac{f \times 100}{N} \quad (3-7)$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยดังต่อไปนี้

4.1 ผลการปฏิบัติการในวงรอบที่ 1

4.1.1 การวางแผน (Plan)

4.1.1.1 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ปัญหาจากการสังเกตการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่านักเรียนบางส่วนไม่สามารถทำงานกลุ่มได้ดีเท่าที่ควร ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ต่ำกว่าร้อยละ 70 ซึ่งถือเป็นนักเรียนกลุ่มอ่อน

4.1.1.2 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษางานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องของพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม พบว่าเทคนิคการจัดการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่มที่เหมาะสมสำหรับการแก้ปัญหาของนักเรียนห้องนี้ คือ การจัดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op

4.1.1.3 ผู้วิจัยได้ออกแบบการจัดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op โดยมี 6 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) กำหนดขอบข่ายประเด็นหรือเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่จะให้ผู้เรียนได้ศึกษา
- 2) ผู้เรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อกำหนดประเด็นหรือหัวข้อที่จะศึกษา
- 3) กำหนดกลุ่มย่อยโดยให้สมาชิกกลุ่มมีความสามารถละกัน
- 4) แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อที่จะศึกษา
- 5) สมาชิกในกลุ่ม ช่วยกันกำหนดหัวข้อย่อย แล้วแบ่งหน้าที่รับผิดชอบโดยให้สมาชิกแต่ละคนเลือกศึกษาหัวข้อย่อยคนละ 1 หัวข้อ

6) สมาชิกนำผลงานมารวมกันเป็นงานกลุ่ม อาจมีการอ่านบททวนให้ผลงานกลุ่มที่ทำร่วมกันมีความสละสลวยต่อเนื่อง เตรียมผู้ที่จะนำเสนอผลงานกลุ่มนำผลงานกลุ่มเสนอต่อชั้นเรียนทุกกลุ่มช่วยกันประเมินผลโดยประเมินทั้งกระบวนการทำงานกลุ่มและผลงานกลุ่ม

4.1.1.4 ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือวิจัย ดังนี้

1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบ Co-op Co-op เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำจำนวน 10 แผน 10 ชั่วโมง

2) แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่มประกอบด้วย 5 ด้าน คือ

2.1) ความรับผิดชอบ

2.2) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น

2.3) ทำงานตามขั้นตอนตรงตามวัตถุประสงค์

2.4) ความร่วมมือในการทำงาน

2.5) ปฏิบัติงานเสร็จทันเวลา ชิ้นงานถูกต้อง

โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 3 ระดับ ดังนี้

3 คะแนน หมายถึง ดี (กลุ่มผู้เรียนแสดงพฤติกรรมสม่ำเสมอ)

2 คะแนน หมายถึง พอใช้ (กลุ่มผู้เรียนแสดงพฤติกรรมบางครั้ง)

1 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง (แสดงพฤติกรรมนาน ๆ ครั้ง)

3) แบบสัมภาษณ์นักเรียนซึ่งสัมภาษณ์ 2 ประเด็น ได้แก่

3.1) ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบเทคนิค Co-op Co-op เป็นอย่างไร

3.2) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียน

4) แบบบันทึกอนุทินโดยให้นักเรียนบันทึก 4 ประเด็น ได้แก่

4.1) นักเรียนได้รับความรู้อะไรบ้างในการจัดการเรียนการสอนครั้งนี้

4.2) นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อการจัดกิจกรรมครั้งนี้

4.3) นักเรียนได้ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มอย่างไรบ้าง

4.4) นักเรียนมีข้อเสนอแนะ หรือข้อสงสัย เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไรบ้าง

5) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ

4.1.2 การปฏิบัติการ (Act)

ผู้วิจัยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม ดังนี้

4.1.2.1 ขั้นเตรียมผู้วิจัยให้นักเรียนดูวีดิทัศน์เกี่ยวกับเนื้อหาบทเรียนแล้วให้นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นการมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม

4.1.2.2 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม

1) ผู้วิจัยกำหนดขอบข่ายประเด็นหรือเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่จะให้ผู้เรียนได้ศึกษาในชั่วโมงนั้น

2) ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อกำหนดประเด็นหรือหัวข้อที่จะศึกษา

3) ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4-5 คน โดยให้สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถต่างกัน คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน มีทั้งเพศหญิง และเพศชาย

4) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันกำหนดหัวข้อย่อย แล้วแบ่งหน้าที่รับผิดชอบโดยให้สมาชิกแต่ละคนเลือกศึกษาหัวข้อย่อยคนละ 1 หัวข้อ

5) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำผลงานที่ได้แบ่งกันศึกษาหัวข้อย่อยมารวมกันบันทึกลงในใบงานสมาชิกในกลุ่มอ่านบททวนให้ผลงานกลุ่มที่ทำร่วมกันมีความสละสลวยต่อเนื่องและถูกต้อง เตรียมผู้ที่จะนำเสนอผลงานกลุ่มนำเสนอต่อชั้นเรียน

4.1.2.3 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

1) ครูผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันสรุปเนื้อหา และความรู้ที่ได้จากการเรียน

2) ครูผู้สอน ประเมินผลงานทั้งกระบวนการทำงานกลุ่มและผลงานกลุ่ม

4.1.3 การสังเกต (Observe)

4.1.3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในวงรอบที่ 1

ผู้วิจัยได้นำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปเทียบกับเกณฑ์ ร้อยละ 70 (10.5 คะแนน) ได้ผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1

คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (วงรอบที่ 1)

คนที่	คะแนน(เต็ม 15 คะแนน)	ร้อยละ
1	11	73.33
2	9	60.00
3	8	53.33
4	11	73.33

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

คนที่	คะแนน(เต็ม 15 คะแนน)	ร้อยละ
5	5	33.33
6	5	33.33
7	11	73.33
8	11	73.33
9	9	60.00
10	10	66.67
11	8	53.33
12	9	60.00
13	9	60.00
14	9	60.00
15	12	73.33
16	11	73.33
17	9	60.00
\bar{X}	9.24	67.14

จากตารางพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย วงรอบที่ 1 นักเรียนมีคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย เท่ากับ 9.24 จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 67.14 เมื่อพิจารณารายบุคคลพบว่ามึนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 6 คน และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 11 คน

4.1.3.2 การประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่มของนักเรียน

ผู้วิจัยได้ทำการประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่มของผู้เรียนทุกครั้งหลังการจัดการเรียนการสอนในแต่ละแผนแล้วนำมาเฉลี่ยในแต่ละวงรอบ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.2

คะแนนประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (วงรอบที่ 1)

คนที่	รายการประเมิน					รวม	ระดับพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
	1. ความรับผิดชอบ	2. การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น	3. ทำงานตามขั้นตอนตรงตามวัตถุประสงค์	4. ความร่วมมือในการทำงาน	5. ปฏิบัติงานเสร็จเวลาดังกล่าว		
1	3	2.4	3	2.8	2	13.2	ดี
2	3	2.4	3	2.8	2	13.2	ดี
3	3	1.4	2.8	3	3	13.2	ดี
4	2.4	1.6	2.6	2	1.8	8.9	พอใช้
5	2.6	2	3	2.2	2.2	12	ดี
6	2.4	1.6	2.6	2	1.8	8.9	พอใช้
7	2.6	2	3	2.2	2.2	12	ดี
8	3	1.4	2.8	3	3	13.2	ดี
9	3	1.4	2.8	3	3	13.2	ดี
10	3	2.4	3	2.8	2	13.2	ดี
11	2.4	1.6	2.6	2	1.8	8.9	พอใช้
12	3	2.4	3	2.8	2	13.2	ดี
13	2.4	1.6	2.6	2	1.8	8.9	พอใช้
14	2.6	2	3	2.2	2.2	12	ดี
15	2.6	2	3	2.2	2.2	12	ดี
16	3	1.4	2.8	3	3	13.2	ดี
17	2.4	1.6	2.6	2	1.8	8.9	พอใช้

จากตารางพบว่า คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op อยู่ในระดับ ดีจำนวน 12 คน และอยู่ในระดับ พอใช้ จำนวน 5 คน

4.1.4 สะท้อนผลการปฏิบัติการณ์ (Reflect)

4.1.4.1 ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติการสอน

1) ความคิดเห็นของผู้วิจัย

จากตารางคะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม พฤติกรรมด้านการมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็น จากการประเมินผู้เรียนยังมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในกลุ่มได้น้อย เพราะผู้เรียนเกรงว่าความคิดเห็นของตนเองจะไม่ถูกต้อง กลัวเพื่อนในกลุ่มจะไม่เห็นด้วยกับคำตอบของตนเอง จึงเป็นปัญหาในการทำงานกลุ่มตามมา คือ ปฏิบัติงานเสร็จไม่ทันเวลา

2) ความคิดเห็นของผู้เรียน

ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค Co-op Co-op มีความสนุกสนานที่ได้ร่วมกันอภิปราย เพื่อกำหนดประเด็นหรือหัวข้อที่จะศึกษา มีความตื่นตัวที่ได้ทำงานเป็นกลุ่ม ร่วมกันแสดงความคิดเห็นลงในใบงาน ดังที่เห็นได้จากความคิดเห็นของผู้เรียน ดังนี้

“สนุกดีค่ะ ไม่ค่อยน่าเบื่อแล้ว แต่หนูกลัวแต่หาคำตอบจนลืมดูเวลาเกือบส่งไม่ทันค่ะ”

(ผู้เรียนคนที่ 1, บันทึกอนุทินการเรียนรู้ของผู้เรียน)

“ดีค่ะ เพื่อนช่วยทำงาน ช่วยคิดด้วย”

(ผู้เรียนคนที่ 2, บันทึกอนุทินการเรียนรู้ของผู้เรียน)

“เวลาน้อยไปนิดนึงครับ ผมต้องรีบค้นคำตอบ แต่สนุกดีครับ ชั่วโงงหน้าอยากใช้เวลาเยอะ ๆ จะได้หาคำตอบได้เยอะ ๆ ครับ”

(ผู้เรียนคนที่ 3, บันทึกอนุทินการเรียนรู้ของผู้เรียน)

“การจัดกิจกรรมแบบนี้ก็สนุกดีค่ะ หนูว่าเพื่อนๆช่วยทำงานมากกว่าเมื่อก่อน แต่หนูไม่ค่อยมั่นใจเวลาได้ออกไปรายงานหน้าชั้น แต่หนูว่าก็เรียนเข้าใจมากขึ้นนะคะ จากแต่ก่อนที่ว่าวิชาประวัติศาสตร์น่าเบื่อ เพราะเรียนแล้วก็ลืม แต่กิจกรรมแบบนี้เป็นขั้นเป็นตอนดีค่ะ สนุก ๆ หนูชอบ”

(แบบสัมภาษณ์ผู้เรียน, 11 ก.พ. 2563)

4.1.4.2 สรุปปัญหาจากการปฏิบัติการในวงรอบที่ 1

ผลจากการนำความคิดเห็นที่ได้ดำเนินการในวงรอบที่ 1 ได้ข้อสรุปในการนำไปปรับปรุงในวงรอบต่อไปดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.3

ปัญหาจากการปฏิบัติการในวงรอบที่ 1

ปัญหาจากวงรอบปฏิบัติการที่ 1	แนวทางแก้ปัญหา
1. เนื้อหาที่มีความซับซ้อน ยากแก่การจดจำ ทำให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนน้อย	1. ผู้วิจัยจะต้องสรุปเนื้อหาอย่างกระชับและชัดเจนให้ผู้เรียนได้เข้าใจในเนื้อหามาก ขึ้นในวงรอบปฏิบัติการต่อไป
2. ผู้เรียนยังปรับตัวไม่ทันกับการแบ่งเวลาในการค้นหาคำตอบ และลงมือทำใบงาน ทำให้เกิดความล่าช้าในการส่งงาน	2. กำหนดเวลาในการทำงานเป็นขั้นตอนอย่างชัดเจน มีของรางวัลให้กับกลุ่มที่ทำงานเสร็จเร็ว เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีการวางแผนการทำงานอย่างชัดเจน
3. ผู้เรียนยังไม่ให้ความร่วมมือในการออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน	3. กำหนดให้ทุกคนในกลุ่มต้องมีส่วนร่วมในการรายงานหน้าชั้นเรียน โดยให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะต้องผลัดกันอธิบายหัวข้อที่ตนเองศึกษาและหาคำตอบในสมาชิกในกลุ่มฟังก่อนออกมารายงานหน้าชั้นเรียน

4.2 ผลการปฏิบัติการในวงรอบที่ 2

ผู้วิจัยได้ทำการปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6-10 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.2.1 การวางแผน (Plan)

จากการปฏิบัติการในวงรอบที่ 1 ผู้วิจัยได้พบปัญหาและข้อบกพร่อง ในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จึงได้ปรับปรุงการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

4.2.1.1 กำหนดเวลาในการทำงานเป็นขั้นตอนอย่างชัดเจน มีของรางวัลให้กับกลุ่มที่ทำงานเสร็จเร็ว เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีการวางแผนการทำงานอย่างชัดเจน

4.2.1.2 กำหนดให้ทุกคนในกลุ่มต้องมีส่วนร่วมในการรายงานหน้าชั้นเรียน โดยให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะต้องผลัดกันอธิบายหัวข้อที่ตนเองศึกษาและหาคำตอบในสมาชิกในกลุ่มฟังก่อนออกมารายงานหน้าชั้นเรียน

4.2.2 การปฏิบัติการ (Act)

ผู้วิจัยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วจำนวน 5 แผน คือ แผนการเรียนรู้ที่ 6-10 โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม ดังนี้

4.2.2.1 ชั้นเตรียม ผู้วิจัยให้นักเรียนดูวีดิทัศน์เกี่ยวกับเนื้อหาบทเรียนแล้วให้นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นการมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม

4.2.2.2 ชั้นกิจกรรมกลุ่ม

1) ผู้วิจัยกำหนดขอบข่ายประเด็นหรือเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่จะให้ผู้เรียนได้ศึกษาในชั่วโมงนั้น

2) ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อกำหนดประเด็นหรือหัวข้อที่จะศึกษา

3) ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4-5 คน โดยให้สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถต่างกัน คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน มีทั้งเพศหญิง และเพศชาย

4) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันกำหนดหัวข้อย่อย แล้วแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ โดยให้สมาชิกแต่ละคนเลือกศึกษาหัวข้อย่อยคนละ 1 หัวข้อ

5) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำผลงานที่ได้แบ่งกันศึกษาหัวข้อย่อยมารวมกันบันทึกลงในใบงานสมาชิกในกลุ่มอ่านทบทวนให้ผลงานกลุ่มที่ทำร่วมกันมีความสละสลวยต่อเนื่องและถูกต้องเตรียมผู้ที่จะนำเสนอผลงานกลุ่มนำผลงานกลุ่มเสนอต่อชั้นเรียน

4.2.2.3 ชั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

1) ครูผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันสรุปเนื้อหา และความรู้ที่ได้จากการเรียน

2) ครูผู้สอน ประเมินผลงานทั้งกระบวนการทำงานกลุ่มและผลงานกลุ่ม

4.2.3 การสังเกต (Observe)

4.2.3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในวงรอบที่ 2

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากวงรอบที่ 1 และได้ทำการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวงรอบที่ 2 และนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปเทียบกับเกณฑ์ ร้อยละ 70 (10.5 คะแนน) ได้ผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4

คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (วงรอบที่ 2)

คนที่	คะแนน(เต็ม 15 คะแนน)	ร้อยละ
1	11	73.33
2	11	73.33
3	11	73.33
4	12	80.00
5	11	73.33

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

คนที่	คะแนน(เต็ม 15 คะแนน)	ร้อยละ
6	12	80.00
7	12	80.00
8	12	80.00
9	13	86.67
10	12	80.00
11	11	73.33
12	12	80.00
13	12	80.00
14	11	73.33
15	13	86.67
16	13	86.67
17	11	73.33
\bar{x}	11.76	78.43

จากตารางพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย วงรอบที่ 2 นักเรียนมีคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย เท่ากับ 11.76 จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 78.43 เมื่อพิจารณารายบุคคลพบว่ามี นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 17คน

4.2.3.2 การสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่มของนักเรียน

ผู้วิจัยได้ทำการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของผู้เรียนทุกครั้งหลังการจัดการเรียน การสอนในแต่ละแผน แล้วนำมาเฉลี่ยในแต่ละวงรอบ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.5

คะแนนประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (วงรอบที่ 2)

คนที่	รายการประเมิน					รวม	ระดับพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
	1. ความรับผิดชอบ	2. การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น	3. ทำงานตามขั้นตอนตรงตามวัตถุประสงค์	4. ความร่วมมือในการทำงาน	5. ปฏิบัติงานเสร็จทันเวลา ชำนาญถูกต้อง		
1	3	3	3	3	2.6	14.6	ดี
2	3	3	3	3	2.6	14.6	ดี
3	3	3	3	3	2.8	14.8	ดี
4	3	3	3	3	2	14	ดี
5	3	3	3	3	2.6	14.6	ดี
6	3	3	3	3	2	14	ดี
7	3	3	3	3	2.6	14.6	ดี
8	3	3	3	3	2.8	14.8	ดี
9	3	3	3	3	2.8	14.8	ดี
10	3	3	3	3	2.6	14.6	ดี
11	3	3	3	3	2	14	ดี
12	3	3	3	3	2.6	14.6	ดี
13	3	3	3	3	2	14	ดี
14	3	3	3	3	2.6	14.6	ดี
15	3	3	3	3	2.6	14.6	ดี
16	3	3	3	3	2.8	14.8	ดี
17	3	3	3	3	2	14	ดี

จากตารางพบว่า คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op อยู่ในระดับดี จำนวน 17 คน

4.2.4 สะท้อนผลการปฏิบัติการณ์ (Reflect)

4.2.4.1 ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติการสอน

1) ความคิดเห็นของผู้วิจัย

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6-10 พบว่าผู้เรียนให้ความสนใจในการทำกิจกรรมกลุ่ม และให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่ม ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ชิ้นงานบรรลุเป้าหมาย มีความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียน คนที่มีความเข้าใจมากก็จะช่วยอธิบายให้สมาชิกในกลุ่มฟัง คอยกระตุ้นให้เพื่อนมีส่วนร่วมในการทำงานอยู่เสมอ

2) ความคิดเห็นของผู้เรียน

ผู้เรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op มีความสนุกสนานที่ได้ร่วมกันอภิปรายเพื่อกำหนดประเด็นหรือหัวข้อที่จะศึกษา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ดังที่เห็นได้จากความคิดเห็นของผู้เรียน ดังนี้

“ชั่วโมงนี้หนูส่งงานทันแล้วค่ะ เพราะกลุ่มหนูแบ่งหน้าที่กันชัดเจนเลยค่ะ”

(ผู้เรียนคนที่ 1, บันทึกอนุทินการเรียนรู้ของผู้เรียน)

“เกือบส่งไม่ทันค่ะ มัวแต่คั่นงานเพลิน ต่างคนต่างคั่นช่วยกัน ได้คำตอบเยอะเลยค่ะ สนุกมากค่ะ”

(ผู้เรียนคนที่ 2, บันทึกอนุทินการเรียนรู้ของผู้เรียน)

“เรียนเข้าใจมากกว่าแต่ก่อนครับ เพราะเพื่อนปลัดกันเล่าที่ตัวเองไปคั่นมาเลยทำให้ผมได้รู้ที่มาของคำตอบทุกข้อในใบงาน”

(ผู้เรียนคนที่ 3, บันทึกอนุทินการเรียนรู้ของผู้เรียน)

“การจัดกิจกรรมแบบนี้ก็ดีครับเมื่อก่อนผมไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็นอะไรกลัวเพื่อนว่าผิด เพราะผมเรียนไม่ค่อยเข้าใจ ตอนนั้นผมเริ่มเรียนเข้าใจ ผมก็แสดงความเห็นบ้าง อันไหนไม่ค่อยแน่ใจเพื่อนก็ช่วยกันหา ช่วยกันอธิบาย เพราะคะแนนเป็นคะแนนกลุ่ม ผมก็ช่วยงานเพื่อนตามที่เราได้แบ่งงานกันครับ”

(แบบสัมภาษณ์ผู้เรียน, 19 ก.พ. 2563)

4.2.4.2 ผลจากการปฏิบัติการในวงรอบที่ 2

ผลจากการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน จากวงรอบที่ 2 ผู้วิจัยวิเคราะห์และสรุปผลได้ดังนี้

- 1) ผู้เรียนให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นกลุ่มมากขึ้น มีการกำหนดเป้าหมายและขั้นตอนการทำงานร่วมกันอย่างชัดเจนมากขึ้น เพราะความสำเร็จของกลุ่ม คือ ความสำเร็จของทุกคน
- 2) ผู้เรียนช่วยเหลือกันภายในกลุ่มอย่างเต็มที่มากขึ้นทำให้มีความสุขในการเรียนและการทำงานเป็นกลุ่ม

3) ผู้เรียนมีการทำงานเป็นขั้นตอนมากขึ้น แบ่งหน้าที่กันภายในกลุ่มอย่างชัดเจน รู้จักการบริหารเวลาได้ดีขึ้นทำงานเสร็จบรรลุเป้าหมายตามเวลาที่กำหนด

4.3 สรุปผลการปฏิบัติการ

ในวงรอบที่ 1 ผู้เรียนส่วนใหญ่มีคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 เนื่องจากเนื้อหาที่เรียนมีความซับซ้อน ทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจในเนื้อหาเท่าที่ควร คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดี จำนวน 12 คน อยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 5 คน เนื่องจากผู้เรียนยังไม่มี การวางแผนการทำงานเป็นกลุ่มอย่างชัดเจน จากการวิเคราะห์ปัญหาในวงรอบที่ 1 และแก้ไข้ปัญหา จากการปฏิบัติการ โดยผู้วิจัยสรุปเนื้อหาอย่างกระชับและชัดเจน ให้ผู้เรียนได้เข้าใจในเนื้อหามากขึ้น และกำหนดเวลาในการทำงานเป็นขั้นตอนอย่างชัดเจน มีของรางวัลให้กับกลุ่มที่ทำงานเสร็จเร็ว เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีการวางแผนการทำงานอย่างชัดเจน วงรอบที่ 2 ผู้เรียนมีคะแนน วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 17 คน และมีคะแนนพฤติกรรมการทำงาน กลุ่มอยู่ในระดับดี จำนวน 17 คน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

ผลการปฏิบัติการในวงรอบที่ 1 จากการวิเคราะห์ปัญหาจากการสังเกตการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนพบว่านักเรียนบางส่วนไม่สามารถทำงานกลุ่มได้ดีเท่าที่ควร ทำให้มีคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ต่ำกว่าร้อยละ 70 และผลการศึกษางานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง และออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op โดยมี 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) กำหนดขอบข่ายประเด็นหรือเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่จะให้ผู้เรียนได้ศึกษา 2) ผู้เรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปราย เพื่อกำหนดประเด็นหรือหัวข้อที่จะศึกษา 3) กำหนดกลุ่มย่อยโดยให้สมาชิกกลุ่มมีความสามารถคละกัน 4) แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อที่จะศึกษา 5) สมาชิกในกลุ่ม ช่วยกันกำหนดหัวข้อย่อยแล้วแบ่งหน้าที่รับผิดชอบโดยให้สมาชิกแต่ละคนเลือกศึกษาหัวข้อย่อยคนละ 1 หัวข้อ 6) สมาชิกนำผลงานมารวมกันเป็นงานกลุ่มอาจมีการอ่านทบทวนให้ผลงานกลุ่มที่ทำร่วมกันมีความสละสลวยต่อเนื่องเตรียมผู้ที่จะนำเสนอผลงานกลุ่มนำผลงานกลุ่มเสนอต่อชั้นเรียนทุกกลุ่มช่วยกันประเมินผลโดยประเมินทั้งกระบวนการทำงานกลุ่มและผลงานกลุ่ม ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 10 แผน 2) แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 3) แบบบันทึกอนุทิน 4) แบบสัมภาษณ์นักเรียน 5) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการพัฒนากิจการการเรียนรู้ มี 2 วงรอบ ปราบกฏดังนี้ วงรอบที่ 1 ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนที่ 1-5 และได้้นำคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปเทียบกับเกณฑ์ ร้อยละ 70 (10.5 คะแนน) ผลปรากฏว่านักเรียนที่มีคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 มีจำนวน 6 คน และนักเรียนที่มีคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 มีจำนวน 11 คน พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ของนักเรียนที่อยู่ในระดับดี มีจำนวน 12 คน และอยู่ในระดับพอใช้ มีจำนวน 5 คน ปัญหาที่พบในวงรอบที่ 1 คือ เนื้อหาที่มีความซับซ้อน ยากแก่การจดจำ ทำให้คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนน้อย ผู้เรียนยังปรับตัวไม่ทันกับการแบ่งเวลาในการค้นหาคำตอบ และลงมือทำใบงาน ทำให้เกิดความล่าช้าในการส่งงาน

ผลการปฏิบัติการในวงรอบที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนจากปัญหาที่พบในวงรอบที่ 1 คือ ผู้วิจัยได้สรุปเนื้อหาอย่างกระชับและชัดเจน ให้ผู้เรียนได้เข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น กำหนดเวลาในการทำงานเป็นขั้นตอนอย่างชัดเจน มีของรางวัลให้กับกลุ่มที่ทำงานเสร็จเร็ว เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีการวางแผนการทำงานอย่างชัดเจนตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op และปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6-10 ผู้วิจัยได้นำคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปเทียบกับเกณฑ์ ร้อยละ 70 (10.5 คะแนน) ผลปรากฏว่านักเรียนที่มีคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 มีจำนวน 17 คน พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนอยู่ในระดับดี มีจำนวน 17 คน

5.2 อภิปรายผล

ในวงรอบที่ 1 จะเห็นได้ว่า คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 (10.5 คะแนน) ผลปรากฏว่า นักเรียนที่มีคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 มีจำนวน 6 คน และนักเรียนที่มีคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 มีจำนวน 11 คน ระดับพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 17 คน อยู่ในระดับดี มีจำนวน 12 คน และอยู่ในระดับพอใช้ มีจำนวน 5 คน ปัญหาที่พบ คือ เนื้อหาที่มีความซับซ้อน ทำให้คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนน้อย ผู้เรียนยังปรับตัวไม่ทันกับการแบ่งเวลาในการค้นหาคำตอบ และลงมือทำใบงาน ทำให้เกิดความล่าช้าในการส่งงาน และเมื่อต้องออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน ผู้เรียนยังให้ความร่วมมือในการนำเสนอได้ไม่ดีเท่าที่ควร อาจเป็นเพราะผู้เรียนไม่ค่อยมีความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนจึงทำให้สับสนและยากแก่การทำความเข้าใจ ผู้เรียนยังไม่ชินกับการทำงานเป็นกลุ่ม ดังนั้นการวางแผนในการทำงานจึงไม่เป็นขั้นเป็นตอน ทำให้งานสำเร็จได้ช้า ผู้วิจัยจึงปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวงรอบที่ 2 โดยผู้วิจัยได้สรุปเนื้อหาอย่างกระชับและชัดเจน ให้ผู้เรียนได้เข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น และให้ผู้เรียนกำหนดเวลาในการทำงานเป็นขั้นตอนอย่างชัดเจน มีของรางวัลให้กับกลุ่มที่ทำงานเสร็จเร็ว เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีการวางแผนการทำงานอย่างชัดเจนกำหนดให้ทุกคนในกลุ่มต้องมีส่วนร่วมในการนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะต้องผลัดกันอธิบายหัวข้อที่ตนเองศึกษาและหาคำตอบให้สมาชิกในกลุ่มฟังก่อนออกมา

นำเสนอหน้าชั้นเรียนผลปรากฏว่า นักเรียนที่มีคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 มีจำนวน 17 คนพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนอยู่ในระดับดี มี 17 คน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op เป็นเทคนิคการทำงานกลุ่มวิธีหนึ่ง โดยสมาชิกในกลุ่มที่มีความสามารถและความถนัดแตกต่างกันได้แสดงบทบาทตามหน้าที่ที่ตนถนัดอย่างเต็มที่ ทำให้งานประสบผลสำเร็จ วิธีนี้ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกความรับผิดชอบการทำงานกลุ่มร่วมกัน และสนองต่อหลักการของการเรียนรู้ และร่วมมือที่ว่า “ความสำเร็จแต่ละคน คือ ความสำเร็จของกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่ม คือ ความสำเร็จของทุกคน” (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2550, น. 21) และการวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการวิจัยที่เริ่มจากปัญหาสังคมหรือปัญหาการปฏิบัติงานมากกว่าปัญหาเชิงทฤษฎี โดยที่ผลการวิจัยมุ่งนำไปใช้ในการแก้ปัญหาเฉพาะบริบทได้ (ทวีป ศิริรัศมี, 2537, น. 9-21) ผลการวิจัยครั้งนี้บางส่วนสอดคล้องกับอัสระพงค์ โสภาโฮ (2560, น. 58) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยใช้การเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมหาวิทยาลัยนุกูล พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.52$, S.D. = 0.17) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้สอนต้องอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมอย่างชัดเจน เพื่อความเข้าใจในการปฏิบัติกิจกรรม

5.3.1.2 การจัดกิจกรรมในแต่ละกิจกรรม ผู้สอนต้องกำหนดเวลาในการทำกิจกรรมอย่างชัดเจน และปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายได้ทันเวลา

5.3.1.3 ผู้สอนต้องคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นให้ผู้เรียนให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้เป้าหมายของกลุ่มสำเร็จ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op ที่ส่งผลต่อตัวแปรอื่น ๆ เช่น แรงจูงใจในการเรียนรู้ ความพึงพอใจในการเรียนรู้ เป็นต้น

5.3.2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op กับวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบอื่น ๆ

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กิตติพร ปัญญาภิญโญผล.(2549). *การวิจัยปฏิบัติการ: แนวทางสำหรับครู*. กรุงเทพฯ: พันธุ์พรี้นติ้ง.
- กิตติศักดิ์ นีวรรัตน์.(2546). *การพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับระบบเครือข่ายเฉพาะที่โดย
กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ สำหรับวิชาปฏิบัติการไฟฟ้าเบื้องต้น ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เชอรินันท์ พันธุสาร.(2559). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op
ประกอบสื่อผสม เรื่อง ระบายสีขนมเผ่าไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*.
(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์ และคณะ.(2546). *กลยุทธ์การสร้างองค์การคุณภาพ*. กรุงเทพฯ:
ธรรมกมลการพิมพ์.
- ทวีป ศิริรัมย์.(2537). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการ. ข่าวสารวิจัยการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พันธุ์พรี้นติ้ง.
- ทิตนา เขมมณี.(2550). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการวัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
(พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระวัฒน์ หัสโก.(2558). *การศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยการเรียนรู้แบบผสมผสานแบบ
ร่วมมือเทคนิค TGT สำหรับนักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนบรบือวิทยาคาร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม.
- ณัฐญา สุวรรณท้าว.(2561). *การส่งเสริมพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ
ที่เน้นทักษะปฏิบัติ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.
- นุชวนา เหลืองอังกู.(2546). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการและการวิจัยโดยผู้ปฏิบัติงาน*. *วารสาร
การวัดผลการศึกษา*, 9(1), 38-42

- บุญชม ศรีสะอาด.(2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด.(2547). *การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์.(2542). *เทคนิคการสร้างและการรวบรวมข้อมูล* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: B & B Publishing.
- ประสาธน์ เนืองเฉลิม.(2561). *วิจัยปฏิบัติการทางการเรียนการสอน*. ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์.(2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์.(2541). *แนวคิดและแนวทางของการจัดการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พีรพงศ์ เพชรกัณฑ์.(2560). *การส่งเสริมพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มสืบสวนร่วมกับ Google classroom สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เพลินจิตร์ โพธิ์กระจ่าง.(2554). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ทักษะการทำงานกลุ่ม และความพึงพอใจในวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่เน้นผลสัมฤทธิ์กับการจัดการเรียนรู้ แบบปกติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เพียรศรี รุ่งกลาง.(2553). *การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Co-op Co-op*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ยาใจ พงษ์บริบูรณ์.(2537). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเอกสารลัทธิขงจื๊อเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการรูปแบบเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี.(2552). *การวัดผลการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ.(2561). *รายงานการประเมินตนเองโรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ ปีการศึกษา 2561*. มหาสารคาม: โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.(2539). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- วชิระ อุดมรัตน์.(2560). การส่งเสริมพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือแข่งขันร่วมกับเทคนิคเกมพีเคชั้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนยางตลาดวิทยาคาร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์.(2545). การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- วันเพ็ญ จันทร์เจริญ.(2542). การเรียนการสอนปัจจุบัน. สกลนคร: ฝ่ายโครงการเอกสารและตำราสถาบันราชภัฏสกลนคร.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน.(2550). พัฒนาการเรียนการสอน. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ส.วาสนา ประवालพฤกษ์.(2538). นักวางแผนวิจัยปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- สมชาย วงศา.(2559). การพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับเว็บสนับสนุนสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมนึก ภัททิยธนี.(2553).การวัดผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 7). กทม: ประสานการพิมพ์.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ.(2551). ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. กทม: ประสานการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.(2541). คู่มือการอบรมเลี้ยงดูเด็กระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.(2552). แนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุดารัตน์ กองพลพรหม.(2559). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประเพณีบุญเบิกฟ้า มหาสารคาม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุนันทา เลานันทน์.(2551). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human resource management). กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารธุรกิจและสหกรณ์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

- สุภาวดี กุศลคุ้ม.(2555). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ แบบ Co-op Co-op เรื่อง สภาพแวดล้อมทางกายภาพของโลก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวิมล ว่องวานิช.(2545). *เคล็ดลับการทำวิจัยในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ: อักษรไทย.
- ไสว พักขาว.(2544). *หลักการสอนสำหรับการเป็นครูมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: เอมพันธ์.
- อรพินธ์ กันทะรัน.(2552). ผลการจัดการเรียนรู้เรื่อง คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการกลุ่มร่วมมือ Co-op Co-op. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อรัญ ชุยกะเดื่อง.(2557). *การวิจัยทางการศึกษา*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง.(2550). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อิสระพงศ์ โสภานไฮ.(2560). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยใช้การเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Allan Wigfield and Jenna Cambria.(2010). *Achievement Motivation*. สืบค้นจาก <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/9780470479216.corpsy0008>.
- Musthafa and Gustine.(2015). Using cooperative learning in teaching critical thinking in reading. *English Review: Journal of English Education*, 4(1), 1-14.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

เครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	วิชา ประวัติศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย	จำนวน 10 ชั่วโมง
เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย	จำนวน 1 คาบ/ชั่วโมง
ผู้สอน นางสาวพิมพ์พร วิทักษบุตร	ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....	เวลา.....

สาระสำคัญ

อาณาจักรสุโขทัยมีความเจริญรุ่งเรือง และเป็นเอกลักษณ์ในด้านต่าง ๆ เช่น การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมรวมถึงมรดกทางภูมิปัญญาต่าง ๆ ที่สืบทอดและบางส่วนยังมีอิทธิพลต่อสังคมไทยในปัจจุบัน

มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

ส 4.3 ม.1/2 วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายความเป็นมาก่อนการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยด้านต่าง ๆ ได้ (K)
- 2) สามารถสืบค้นข้อมูลเป็นกลุ่มเกี่ยวกับความเป็นมาก่อนการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยได้ (P)
- 3) เห็นคุณค่าของการศึกษาพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ (A)

สาระการเรียนรู้

- การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย
- ความเป็นมาก่อนการสถาปนาเมืองสุโขทัยเป็นราชธานี

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
 - 2.1 ทักษะการสำรวจค้นหา
 - 2.2 ทักษะการวิเคราะห์
 - 2.3 ทักษะการสังเคราะห์
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม

1. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์เกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยแล้วให้นักเรียนตอบคำถามต่อไป

1.1 ก่อนการสถาปนาเมืองสุโขทัยเป็นราชธานี เมืองสุโขทัยมีลักษณะอย่างไร

1.2 ครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมกลุ่มโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op

2. ครูกำหนดขอบข่ายประเด็นหรือเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่จะให้ผู้เรียนได้ศึกษาในชั่วโมง คือ ความเป็นมาก่อนการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

3. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อกำหนดประเด็นหรือหัวข้อที่จะศึกษา คือ ความเป็นมาก่อนการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

4. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4-5 คน โดยให้สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถคละกัน คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน มีทั้งเพศหญิง และเพศชาย

5. สมาชิกในกลุ่ม ช่วยกันกำหนดหัวข้อย่อย แล้วแบ่งหน้าที่รับผิดชอบโดยให้สมาชิกแต่ละคนเลือกศึกษาหัวข้อย่อยคนละ 1 หัวข้อ เช่น สภาพบ้านเมืองก่อนการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยเป็นอย่างไร

6. สมาชิกในกลุ่มนำผลงานที่ได้แบ่งกันศึกษาหัวข้อย่อยมารวมกันบันทึกลงในใบงานที่ 1 สมาชิกในกลุ่มอ่านทบทวนให้ผลงานกลุ่มที่ทำร่วมกันมีความสละสลวยต่อเนื่องและถูกต้อง เตรียมผู้ที่จะนำเสนอผลงานกลุ่มนำผลงานกลุ่มเสนอต่อชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

7. ครูผู้สอนและนักเรียนช่วยกันสรุปความเป็นมาก่อนการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

8. ครูผู้สอน ประเมินผลงานทั้งกระบวนการทำงานกลุ่มและผลงานกลุ่ม

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ม.1
- 2) วีดิทัศน์เกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย
- 3) ใบงานที่ 1 เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

การวัดและการประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
อธิบายความเป็นมาก่อนการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย ด้านต่าง ๆ ได้ (K)	ตรวจใบงานที่ 1	ใบงานที่ 1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สามารถสืบค้นข้อมูลเป็นกลุ่มเกี่ยวกับความเป็นมาก่อนการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยได้ (P)	สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับ ดี ผ่าน เกณฑ์
เห็นคุณค่าของการศึกษาพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ (A)	สังเกตความมีวินัยใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับ คุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

ใบงานที่ 1 การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

คำชี้แจง ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันศึกษาความเป็นมาก่อนการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ แล้วสรุปลงในแผนผังความคิด โดยทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการหาคำตอบ

ความเป็นมาก่อนการสถาปนา

อาณาจักรสุโขทัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

1. ผลที่เกิดกับผู้เรียน

.....

.....

.....

2. ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ / วิธีแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวพิมพ์พร วิกัษบุตร)

วันที่...../...../.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			ระดับความเหมาะสม				
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ควรปรับปรุง)	5	4	3	2	1
1. ความรับผิดชอบ	มีการแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่มอย่างชัดเจน รับผิดชอบงานตามหน้าที่	มีการแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่มอย่างชัดเจน รับผิดชอบงานตามหน้าที่เป็นบางครั้ง	มีการแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่มไม่ชัดเจน ปฏิบัติตามหน้าที่บางครั้ง					
2. การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น	มีส่วนร่วมภายในกลุ่มดีมาก แสดงความคิดเห็นเสมอ	มีส่วนร่วมภายในกลุ่ม แสดงความคิดเห็นเป็นบางครั้ง	ไม่เคยแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม					
3. ทำงานตามขั้นตอน ตรงตามวัตถุประสงค์	ทำงานตามขั้นตอนดีมาก บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	ทำงานตามขั้นตอนตามวัตถุประสงค์	ทำงานตามขั้นตอนเป็นบางครั้ง และไม่บรรลุวัตถุประสงค์					
4. ความร่วมมือในการทำงาน	ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มเป็นอย่างดี ช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่มทุกครั้ง	ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่มเป็นบางครั้ง	ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มเป็นบางครั้ง ไม่ให้ความช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่ม					
5. ปฏิบัติงานเสร็จทันเวลา ชิ้นงานถูกต้อง	ปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด ชิ้นงานถูกต้องเรียบร้อยดีมาก	ปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด ชิ้นงานถูกต้องเป็นบางครั้ง	ปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด ชิ้นงานไม่ถูกต้อง ไม่เรียบร้อย					

3 คะแนน หมายถึง ดี

2 คะแนน หมายถึง พอใช้

1 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

ดี หมายถึง กลุ่มผู้เรียนแสดงพฤติกรรมสม่ำเสมอ
 พอใช้ หมายถึง กลุ่มผู้เรียนแสดงพฤติกรรมบางครั้ง
 ปรับปรุง หมายถึง แสดงพฤติกรรมนาน ๆ ครั้ง

แบบบันทึกอนุทิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนบันทึกเหตุการณ์ ความรู้สึก ปัญหา และข้อสงสัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน โดยบันทึกข้อมูลตามความเป็นจริง

1. นักเรียนได้รับความรู้อะไรบ้างในการจัดการเรียนการสอนครั้งนี้

.....

.....

.....

2. นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อการจัดกิจกรรมครั้งนี้

.....

.....

.....

3. นักเรียนได้ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4. นักเรียนมีข้อเสนอแนะ หรือข้อสงสัย เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์นักเรียน

ชื่อ - สกุล นักเรียน.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ - สกุล ครูผู้สัมภาษณ์.....

วันที่สัมภาษณ์ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบเทคนิค Co-op Co-op

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนท้ายวงรอบที่ 1 เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้อง

1. หลักฐานใดที่ช่วยยืนยันว่า สุโขทัยเป็นเมืองที่เจริญมาก่อนที่คนไทยจะสถาปนาเป็นราชธานี
 - ก. ข้อความจากศิลาจารึก
 - ข. เรื่องราวจากเอกสารจีน
 - ค. ศาสนสถานศิลปะขอม
 - ง. เจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์
2. จากหลักฐานทางด้านโบราณคดีใดที่แสดงให้เห็นว่าชุมชนบริเวณเมืองสุโขทัยน่าจะมี ความสัมพันธ์กับมอญ และขอมมาก่อน
 - ก. ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง
 - ข. วัดพระพายหลวง
 - ค. เจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์
 - ง. เรื่องราวจากเอกสารจีน
3. การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยเกิดขึ้นจากวิธีใด
 - ก. อาณาจักรขอมได้ให้อิสระภาพโดยมอบผู้คนและทรัพย์สินมาสร้างบ้านเมือง
 - ข. กลุ่มคนไทยรวมตัวตั้งตนเป็นอิสระ ไม่ยอมอยู่ใต้อาณาจักรขอม
 - ค. ขอมรบชนะชุมชนที่อยู่มาก่อนแล้วตั้งกรุงสุโขทัยขึ้น
 - ง. กลุ่มคนไทยอพยพลงมาตั้งถิ่นฐานบ้านเมือง
4. ผู้ที่ขบไล่ขอมและสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยคือใคร
 - ก. พ่อขุนบางกลางหาวและพ่อขุนผาเมือง
 - ข. พ่อขุนรามคำแหงมหาราช
 - ค. พระยารำเมืองและพระยามังราย
 - ง. พ่อขุนบางกลางหาวและพ่อขุนรามคำแหงมหาราช
5. ปัจจัยภายในที่นำไปสู่การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยมีหลายประการยกเว้นข้อใด
 - ก. การมีผู้นำที่เข้มแข็ง
 - ข. ความเหมาะสมของทำเลที่ตั้ง
 - ค. การยอมรับอำนาจจากแคว้นอื่น ๆ
 - ง. ความเจริญในด้านต่าง ๆ ของเมือง
6. อาณาจักรสุโขทัยมีความเจริญรุ่งเรืองอย่างรวดเร็วเพราะมีปัจจัยเกื้อหนุนหลายประการ ยกเว้นข้อใด
 - ก. ผู้นำมีความสามารถ
 - ข. ที่ตั้งเหมาะสมเป็นศูนย์กลางการค้า
 - ค. มีอาณาจักรขอม และมอญให้การสนับสนุน
 - ง. มีระบบชลประทานที่ดีช่วยในการเพาะปลูก
7. การปกครองในสมัยสุโขทัยในยุคเริ่มแรกเป็นรูปแบบใด
 - ก. แบบประชาธิปไตย
 - ข. แบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์
 - ค. แบบพ่อปกครองลูก
 - ง. แบบเผด็จการ

8. การปกครองแบบพ่อปกครองลูกของสุโขทัยตอนต้น ได้ผลดีเพราะเหตุผลใด
- ไม่มีตัวอย่างการปกครองอื่นมาเปรียบเทียบ
 - สภาพแวดล้อมเอื้ออำนวย
 - กษัตริย์ออกกฎหมายห้ามต่อต้าน
 - ประชาชนมีจำนวนน้อยสามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง
9. ข้อใดเป็นลักษณะการค้าของอาณาจักรสุโขทัย
- ราษฎรค้าขายได้อย่างเสรี
 - ราชการเป็นผู้ผูกขาดการค้า
 - ราชการเป็นผู้ค้าขายแข่งกับราษฎร
 - ราษฎรทำการค้าได้บางชนิด
10. สิ่งใดแสดงให้เห็นว่าอาณาจักรสุโขทัยมีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ
- พิธีทำบุญขึ้นบ้านใหม่
 - มีเรือสำเภานขนาดใหญ่
 - มีท่าเรือขนาดใหญ่ ทันสมัย
 - มีการใช้เงินพดด้วงเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน
11. ข้อใดเป็นเครื่องกำกับพฤติกรรมของชาวสุโขทัย ทำให้สภาพสังคมมีความสงบสุข
- กฎหมาย
 - ระบบชนชั้น
 - พระพุทธศาสนา
 - จำนวนประชากร
12. ค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากคูกรณี ในการตัดสินคดีความสมัยสุโขทัย คือข้อใด
- พดด้วง
 - เบี้ย
 - อากร
 - ธูชา
13. แนวทางการสร้างความสงบสุขของสังคมสุโขทัย จากหลักฐานที่ปรากฏนิยมใช้วิธีการใด
- ลงโทษผู้ฝ่าฝืนอย่างรุนแรง
 - อบรมคนให้มีศีลธรรม
 - ออกกฎหมายที่เข้มงวด
 - ให้รางวัลแก่ผู้ทำความดี
14. มรดกที่สำคัญยิ่งของอาณาจักรสุโขทัยที่ทิ้งไว้ให้สังคมไทย คือข้อใด
- ศิลาจารึก
 - วรรณกรรม
 - ลายสือไทย
 - อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
15. เจดีย์ที่เป็นเอกลักษณ์ของสุโขทัยแท้ มีลักษณะตรงกับข้อใดมากที่สุด
- ยอดเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์
 - ปลายเจดีย์ประดับด้วยฉัตร
 - องค์เจดีย์เป็นรูปประฆังคว่ำ
 - ฐานเจดีย์ประดับลายปูนปั้น

เฉลย

1. ค	6. ค	11. ค
2. ข	7. ค	12. ง
3. ข	8. ง	13. ข
4. ก	9. ก	14. ค
5. ค	10. ง	15. ก

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนท้ายวงรอบที่ 2 เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. วรรณกรรมปรัชญาและศาสนาเล่มแรกของไทย คือข้อใด
 - ก. ตำรับตำวศรีจุฬาลักษณ์
 - ข. ไตรภูมิพระร่วง
 - ค. สุภาสิตพระร่วง
 - ง. จารึกวัดศรีชุม
2. การมีอักษรไทยเป็นของตัวเอง ช่วยสร้างความเจริญแก่สังคมในสมัยสุโขทัยในด้านใด
 - ก. ศิลปกรรม
 - ข. วรรณกรรม
 - ค. สถาปัตยกรรม
 - ง. จิตรกรรม
3. ความเจริญทางศิลปวัฒนธรรมของอาณาจักรสุโขทัยเป็นรากฐานของศิลปวัฒนธรรมไทยในปัจจุบันหลายด้าน ยกเว้น ด้านใด
 - ก. พระพุทธรูป
 - ข. เครื่องสังคโลก
 - ค. พระพุทธศาสนา
 - ง. ภาษาและวรรณกรรม
4. ประเพณีใดในสมัยสุโขทัยที่เกิดจากความเชื่อดั้งเดิม
 - ก. การทอดกฐิน
 - ข. การเผาเทียนเล่นไฟ
 - ค. การนับถือผีและเทวดา
 - ง. การฟังเทศน์มหาชาติ
5. การมีสัมพันธไมตรีอันดีกับล้านนาส่งผลต่อสุโขทัยอย่างไร
 - ก. สามารถเผยแพร่วัฒนธรรมได้อย่างเสรี
 - ข. ปลอดภัยจากการถูกตีทางเหนือ
 - ค. เป็นแหล่งวัตถุดิบไว้มลิตสินค้า
 - ง. ได้กำลังช่วยยามเกิดสงคราม
6. ประโยชน์ที่สุโขทัยได้รับจากการมีสัมพันธอันดีกับหัวเมืองมอญคือข้อใด
 - ก. ได้เมืองไว้สู้ศึกกับพม่า
 - ข. ได้เมืองทำออกสู่ทะเล
 - ค. ได้แหล่งซื้อข้าวราคาถูกลง
 - ง. ได้แรงงานที่มีคุณภาพ
7. ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรสุโขทัยกับเมืองนครศรีธรรมราช ในข้อใดถูกต้อง
 - ก. เศรษฐกิจการค้า ความมั่นคง
 - ข. ความมั่นคงอำนาจการปกครอง
 - ค. อำนาจการปกครอง ศาสนาและวัฒนธรรม
 - ง. ศาสนาและวัฒนธรรม เศรษฐกิจการค้า

ภาคผนวก ข

ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น
ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน วงรอบที่ 1

ข้อที่	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.72	0.93
2	0.33	0.43
3	0.67	0.21
4	0.78	0.68
5	0.72	0.29
6	0.72	0.61
7	0.67	0.86
8	0.72	0.29
9	0.78	0.36
10	0.67	0.21
11	0.67	0.21
12	0.67	0.86
13	0.67	0.21
14	0.78	0.36
15	0.61	0.46
ค่าความเที่ยงตรงแบบโลเวท (Lovett Reliability) = 0.85		

ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน วงรอบที่ 2

ข้อที่	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.33	0.44
2	0.39	0.56
3	0.72	0.33
4	0.56	0.44
5	0.67	0.22
6	0.67	0.44
7	0.67	0.22
8	0.44	0.22
9	0.56	0.44
10	0.50	0.56
11	0.61	0.56
12	0.67	0.22
13	0.39	0.33
14	0.39	0.33
15	0.39	0.33
ค่าความเที่ยงตรงแบบโลเวท (Lovett Reliability) = 0.70		

ภาคผนวก ค

แบบประเมินความเหมาะสมของแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย และ
คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

**แบบประเมินความเหมาะสมของแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มนี้สร้างขึ้นเพื่อวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยรายวิชาประวัติศาสตร์
2. เมื่อท่านได้ตรวจสอบแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครบถ้วนแล้ว โปรดประเมินความเหมาะสมระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ดังนี้

ให้ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ให้ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

ให้ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ให้ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ให้ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

พฤติกรรมบ่งชี้	รายการประเมิน	คะแนนความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1. ความรับผิดชอบ	3 (ดี) มีการแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่มอย่างชัดเจน รับผิดชอบงานตามหน้าที่ 2 (พอใช้) มีการแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่มอย่างชัดเจน รับผิดชอบงานตามหน้าที่เป็นบางครั้ง 1 (ปรับปรุง) มีการแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่มไม่ชัดเจนปฏิบัติตามหน้าที่บางครั้ง						
2. การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น	3 (ดี) มีส่วนร่วมภายในกลุ่มดีมาก แสดงความคิดเห็นเสมอ 2 (พอใช้) มีความมีส่วนร่วมภายในกลุ่ม แสดงความคิดเห็นเป็นบางครั้ง 1 (ปรับปรุง) ไม่เคยแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม						
3. ทำงานตามขั้นตอนตรงตามวัตถุประสงค์	3 (ดี) ทำงานตามขั้นตอนดีมาก บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้						

พฤติกรรมบ่งชี้	รายการประเมิน	คะแนนความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
	2 (พอใช้) ทำงานตามขั้นตอนตามวัตถุประสงค์ เป็นบางครั้ง 1 (ปรับปรุง) ทำงานตามขั้นตอนเป็นบางครั้ง และไม่บรรลุวัตถุประสงค์						
4. ความร่วมมือในการทำงาน	3 (ดี) ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มเป็นอย่างดี ช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่มทุกครั้ง 2 (พอใช้) ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่มเป็นบางครั้ง 1 (ปรับปรุง) ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มเป็นบางครั้ง ไม่ให้ความช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่ม						
5. ปฏิบัติงานเสร็จทันเวลา ชิ้นงานถูกต้อง	3 (ดี) ปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด ชิ้นงานถูกต้องเรียบร้อยดีมาก 2 (พอใช้) ปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด ชิ้นงานถูกต้องเป็นบางครั้ง 1 (ปรับปรุง) ปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด ชิ้นงานไม่ถูกต้อง ไม่เรียบร้อย						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

()

วันที่...../...../.....

**แบบประเมินความเหมาะสมของแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มนี้สร้างขึ้นเพื่อวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยรายวิชาประวัติศาสตร์
2. เมื่อท่านได้ตรวจสอบแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครบถ้วนแล้ว โปรดประเมินความเหมาะสมระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ดังนี้

ให้ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ให้ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

ให้ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ให้ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ให้ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

พฤติกรรม บ่งชี้	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					เฉลี่ย	ระดับความ เหมาะสม
		1	2	3	4	5		
1. ความ รับผิดชอบ	3 (ดี) มีการแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่มอย่าง ชัดเจน รับผิดชอบงานตามหน้าที่ 2 (พอใช้) มีการแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่ม อย่างชัดเจน รับผิดชอบงานตามหน้าที่ เป็นบางครั้ง 1 (ปรับปรุง) มีการแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่ม ไม่ชัดเจน ปฏิบัติตามหน้าที่บางครั้ง	4	3	5	5	4	4.2	เหมาะสม มาก
2. การมีส่วน ร่วมแสดง ความคิดเห็น	3 (ดี) มีส่วนร่วมภายในกลุ่มดีมาก แสดง ความคิดเห็นเสมอ 2 (พอใช้) มีความมีส่วนร่วมภายในกลุ่ม แสดงความคิดเห็นเป็นบางครั้ง 1 (ปรับปรุง) ไม่เคยแสดงความคิดเห็น ภายในกลุ่ม	4	3	4	4	4	3.8	เหมาะสม ปานกลาง

พฤติกรรม บ่งชี้	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					เฉลี่ย	ระดับความ เหมาะสม
		1	2	3	4	5		
3. ทำงานตาม ขั้นตอน ตรงตาม วัตถุประสงค์	3 (ดี) ทำงานตามขั้นตอนดีมาก บรรลุ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ 2 (พอใช้) ทำงานตามขั้นตอนตาม วัตถุประสงค์เป็นบางครั้ง 1 (ปรับปรุง) ทำงานตามขั้นตอนเป็น บางครั้ง และไม่บรรลุวัตถุประสงค์	5	3	4	5	4	4.2	เหมาะสม มาก
4. ความ ร่วมมือในการ ทำงาน	3 (ดี) ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม เป็นอย่างดี ช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่ม ทุกครั้ง 2 (พอใช้) ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่มเป็นบางครั้ง 1 (ปรับปรุง) ให้ความร่วมมือในการทำงาน กลุ่มเป็นบางครั้ง ไม่ให้ความช่วยเหลือ สมาชิกภายในกลุ่ม	5	3	5	5	4	4.4	เหมาะสม มาก
5. ปฏิบัติงาน เสร็จทันเวลา ชิ้นงาน ถูกต้อง	3 (ดี) ปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด ชิ้นงานถูกต้องเรียบร้อยดีมาก 2 (พอใช้) ปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่ กำหนด ชิ้นงานถูกต้องเป็นบางครั้ง 1 (ปรับปรุง) ปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่ กำหนด ชิ้นงานไม่ถูกต้อง ไม่เรียบร้อย	5	3	5	5	4	4.4	เหมาะสม มาก
	รวม	23	15	23	24	20	21	-
	เฉลี่ย	4.6	3	4.6	4.8	4	4.2	เหมาะสม มาก

ภาคผนวก ง

คะแนนประเมินความสอดคล้อง ของข้อสอบกับจุดประสงค์ของผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คะแนนประเมินความสอดคล้อง ของข้อสอบกับจุดประสงค์ของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
7	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
10	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
25	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
27	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
29	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
30	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
31	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
32	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
33	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
34	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
35	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
36	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
37	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
38	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
39	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
40	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
41	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
42	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
43	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
44	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
45	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

แบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย และ
คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้การจัด
กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้ สร้างขึ้นเพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op โครงสร้างองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งหมด 10 รายการ ดังนี้

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
 2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
 3. จุดประสงค์การเรียนรู้
 4. สาระการเรียนรู้
 5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
 6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
 7. กิจกรรมการเรียนรู้
 8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้
 9. การวัดและการประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้
 10. กิจกรรมเสนอแนะ บันทึกหลังการสอน
2. แผนการจัดการเรียนรู้มีทั้งหมด 10 แผน
3. การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
- 3.1 โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านซึ่งมี 5 ระดับ คือ
 - ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด
 - ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก
 - ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
 - ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย
 - ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด
 - 3.2 โปรดแสดงความคิดเห็นต่อข้อความในแต่ละรายการ ว่ามีความเหมาะสมเพียงใดเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป

แบบประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย กลุ่มสาระ
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. สาระสำคัญ					
1.1 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย					
1.2 ครอบคลุมกับเนื้อหา					
1.3 เหมาะสมกับระดับของนักเรียน					
1.4 ความถูกต้อง					
2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด					
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา					
2.2 เหมาะสมกับระดับของนักเรียน					
3. จุดประสงค์การเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับเนื้อหา					
3.2 ครอบคลุมกับกิจกรรมการเรียนรู้					
3.3 เหมาะสมกับระดับของนักเรียน					
3.4 สามารถวัดและประเมินผลได้					
4. สาระการเรียนรู้					
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
4.2 เนื้อหาเหมาะสมกับเวลา					
4.3 เหมาะสมกับระดับของนักเรียน					
5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน					
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
5.2 เหมาะสมกับระดับของนักเรียน					
6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์					
6.1 สอดคล้องกับเนื้อหา					
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
6.3 เหมาะสมกับระดับของนักเรียน					
7. กิจกรรมการเรียนรู้					
7.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7.2 สอดคล้องกับเนื้อหา					
7.3 เรียงลำดับกิจกรรมชัดเจน					
7.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม					
7.5 เหมาะสมกับเวลาที่สอน					
8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้					
8.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
8.2 สอดคล้องกับเนื้อหา					
8.3 ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการใช้สื่อ					
8.4 เหมาะสมกับระดับของนักเรียน					
9. การวัดและการประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้					
9.1 สอดคล้องกับเนื้อหา					
9.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
9.3 สามารถวัดและประเมินผลตามที่ระบุไว้ได้					
9.4 ใช้เครื่องมือวัดผลได้อย่างเหมาะสม					
10. กิจกรรมเสนอแนะ บันทึกหลังการสอน					

ข้อเสนอแนะ

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

.....

.....

.....

2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

.....

.....

.....

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

.....

.....

.....

4. สารระการเรียนรู้

.....

.....

.....

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

.....

.....

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

.....

7. กิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

.....

.....

.....

9. การวัดและการประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่...../...../.....

แบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้ สร้างขึ้นเพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op โครงสร้างองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งหมด 10 รายการ ดังนี้

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
 2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
 3. จุดประสงค์การเรียนรู้
 4. สาระการเรียนรู้
 5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
 6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
 7. กิจกรรมการเรียนรู้
 8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้
 9. การวัดและการประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้
 10. กิจกรรมเสนอแนะ บันทึกหลังการสอน
2. แผนการจัดการเรียนรู้มีทั้งหมด 10 แผน
3. การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
- 3.1 โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านซึ่งมี 5 ระดับ คือ
 - ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด
 - ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก
 - ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
 - ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย
 - ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด
 - 3.2 โปรดแสดงความคิดเห็นต่อข้อความในแต่ละรายการ ว่ามีความเหมาะสมเพียงใดเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					เฉลี่ย	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5		
1. สารสำคัญ							
1.1 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	4	5	4	4.6	เหมาะสมมาก
1.2 ครอบคลุมกับเนื้อหา	4	4	5	5	4	4.4	เหมาะสมมาก
1.3 เหมาะสมกับระดับของนักเรียน	4	4	4	4	4	4	เหมาะสมมาก
1.4 ความถูกต้อง	4	4	4	4	4	4	เหมาะสมมาก
2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด							
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	5	4	4	4	4	4.2	เหมาะสมมาก
2.2 เหมาะสมกับระดับของนักเรียน	5	4	4	4	4	4.2	เหมาะสมมาก
3. จุดประสงค์การเรียนรู้							
3.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	5	4	5	5	4	4.6	เหมาะสมมาก
3.2 ครอบคลุมกับกิจกรรมการเรียนรู้	4	4	5	5	4	4.4	เหมาะสมมาก
3.3 เหมาะสมกับระดับของนักเรียน	5	4	4	5	4	4.4	เหมาะสมมาก
3.4 สามารถวัดและประเมินผลได้	4	4	5	5	4	4.4	เหมาะสมมาก
4. สารการเรียนรู้							
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	4	4	4.6	เหมาะสมมาก
4.2 เนื้อหาเหมาะสมกับเวลา	5	5	4	4	4	4.4	เหมาะสมมาก
4.3 เหมาะสมกับระดับของนักเรียน	5	5	4	4	4	4.4	เหมาะสมมาก
5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน							
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.8	เหมาะสมมาก
5.2 เหมาะสมกับระดับของนักเรียน	5	5	4	5	4	4.6	เหมาะสมมาก
6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์							
6.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	5	5	4	5	4	4.6	เหมาะสมมาก
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	5	4	4.6	เหมาะสมมาก
6.3 เหมาะสมกับระดับของนักเรียน	5	5	4	5	4	4.6	เหมาะสมมาก
7. กิจกรรมการเรียนรู้							
7.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	4	4	4.2	เหมาะสมมาก
7.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	4	4	4	4	4	4	เหมาะสมมาก
7.3 เรียงลำดับกิจกรรมชัดเจน	4	4	4	5	4	4.2	เหมาะสมมาก
7.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4	4	4	5	4	4.2	เหมาะสมมาก
7.5 เหมาะสมกับเวลาที่สอน	4	4	4	5	4	4.2	เหมาะสมมาก

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					เฉลี่ย	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5		
8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้							
8.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.8	เหมาะสมมาก
8.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	5	5	5	5	4	4.8	เหมาะสมมาก
8.3 ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการใช้สื่อ	5	5	4	5	4	4.6	เหมาะสมมาก
8.4 เหมาะสมกับระดับของนักเรียน	5	5	4	5	4	4.6	เหมาะสมมาก
9. การวัดและการประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้							
9.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	4	4	5	4	4	4.2	เหมาะสมมาก
9.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	4	4	4	4	เหมาะสมมาก
9.3 สามารถวัดและประเมินผลตามที่ ระบุไว้ได้	4	4	4	4	4	4	เหมาะสมมาก
9.4 ใช้เครื่องมือวัดผลได้อย่างเหมาะสม	4	4	4	4	4	4	เหมาะสมมาก
รวม	141	137	134	142	124	135.6	-
เฉลี่ย	4.5	4.4	4.3	4.6	4	4.4	เหมาะสมมาก

ภาคผนวก ฉ

หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๒/๐๐๒๖

โรงเรียนบ้านหนองโนอีตา สพ.ม.๑
 รับที่ ๖๖/๒๕๖๓
 วันที่ ๑๑ สิงหาคม
 เวลา ๐๙.๔๕ น.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๓ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
 เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองโนอีตา

ด้วย นางสาวพิมพ์พร วิทักษบุตร รหัสประจำตัว ๖๑๘๐๑๐๕๗๐๑๑๐ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีตา โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co-op Co-op” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองโนอีตา

- เพื่อโปรดทราบ
 เพื่อโปรดพิจารณา
 เพื่อแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบ
 อื่นๆ.....

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธีรชัย จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

๑๙

๒๕ ๖๓

สาขาวิชาสังคมศึกษา

โทรศัพท์. ๐๙๙-๓๙๖๖๔๕๑

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๒/ว.๔๖๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางวราภรณ์ ไสโคก ครูชำนาญการพิเศษ

ด้วย นางสาวพิมพ์พร วิทักษบุตร รหัสประจำตัว ๖๑๘๐๑๐๕๗๐๑๑๐ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโน อีดำ โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค Co-op Co-op” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องของงานวิจัย

เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา

ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล

ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย

อื่น ๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ญัฐชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์. ๐๘๖-๐๒๗-๖๒๒๙ (อาจารย์ ดร.ทัชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ)

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๒/ว.๕๖๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางชุลีพร พิณิจพล ครูชำนาญการพิเศษ

ด้วย นางสาวพิมพ์พร วิทักษบุตร รหัสประจำตัว ๖๑๘๐๑๐๕๗๐๑๑๐ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโน อีดำ โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค Co-op Co-op” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องของงานวิจัย

เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา

ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล

ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย

อื่น ๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภัฏฐชัย จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๒/ว.๔๖๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางมณี ชิมกระโทก ครูชำนาญการพิเศษ

ด้วย นางสาวพิมพ์พร วิทักษบุตร รหัสประจำตัว ๖๑๘๐๑๐๕๗๐๑๑๐ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโน อีดำ โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค Co-op Co-op” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องของงานวิจัย

เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย อื่น ๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธีชชวณันท์ จันทุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์. ๐๘๖-๐๒๗-๖๒๒๙ (อาจารย์ ดร. ธีชชวณันท์ เหล่าสุวรรณ)

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นางสาวพิมพ์พร วิทักษบุตร
วัน เดือน ปี เกิด	5 มกราคม 2536
ที่อยู่ปัจจุบัน	66 หมู่ 5 ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2554	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสารคามพิทยาคม จังหวัดมหาสารคาม
พ.ศ. 2560	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พ.ศ. 2562	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY